

Brüssel, 6.5.2013
COM(2013) 262 final

2013/0137 (COD) C7-0121/13

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS,

**milles käsitletakse taimse paljundusmaterjali tootmist ja turul kättesaadavaks tegemist
(taimset paljundusmaterjali käsitlev õigus)**

(EMPs kohaldatav tekst)

{SWD(2013) 162 final}

{SWD(2013) 163 final}

SELETUSKIRI

1. ETTEPANEKU TAUST

Taimne paljundusmaterjal on oluline tegur tootmise, mitmekesisuse ning terve ja kvaliteetse põllumajanduse, aianduse, toidu ja sööda tootmise ning keskkonna seisukohast. Metsad katavad suure osa liidu pindalast ja täidavad mitmeid sotsiaalseid, majanduslikke, keskkonnaalaseid, ökoloogilisi ja kultuurilisi ülesandeid. Kehtivad ELi õigusaktid, mis käsitlevad taimse paljundusmaterjali turul kättesaadavaks tegemist, põhinevad kahel sambal: sortide/materjali registreerimine ning direktiividega kindlaks määratud taimeliikidesse („ELi õigusaktides loetletud liigid”) kuuluva paljundusmaterjali individuaalsete partiide sertifitseerimine.

Käesoleva ettepaneku eelnõuga konsolideeritakse ja ajakohastatakse paljundusmaterjali turustamist käsitlevad õigusaktid, milleks tunnistatakse kehtetuks ja asendatakse järgmised 12 direktiivi: nõukogu direktiiv 66/401/EMÜ söödakultuuride seemne turustamise kohta, nõukogu direktiiv 66/402/EMÜ teraviljaseemne turustamise kohta, nõukogu direktiiv 2002/53/EÜ ühise põllumajandustaimsortide kataloogi kohta, nõukogu direktiiv 2002/54/EÜ peediseemne turustamise kohta, nõukogu direktiiv 2002/55/EÜ köögiviljaseemne turustamise kohta, nõukogu direktiiv 2002/56/EÜ seemnekartuli turustamise kohta, nõukogu direktiiv 2002/57/EÜ õli- ja kiudtaimede seemne turustamise kohta, nõukogu direktiiv 68/193/EMÜ viinamarjade vegetatiivse paljundusmaterjali turustamise kohta, nõukogu direktiiv 1998/56/EÜ dekoratiivtaimede paljundusmaterjali turustamise kohta, nõukogu direktiiv 92/33/EMÜ köögiviljade paljundus- ja istutusmaterjali, välja arvatud seemne turustamise kohta, nõukogu direktiiv 2008/90/EÜ puuviljade tootmiseks ettenähtud viljapuude paljundusmaterjali ja viljapuude turustamise kohta ning nõukogu 22. detsembri 1999. aasta direktiiv 1999/105/EÜ metsapaljundusmaterjali turustamise kohta.

Enamik paljundusmaterjali turul kättesaadavaks tegemist käsitlevad nõukogu direktiivid on vastu võetud aastatel 1966–1971 ning mõned direktiivid on hiljem vastu võetud. Vanu direktiive on ajakohastatud tihti ja oluliselt, mistõttu on vaja selgust ja läbipaistvust. Seetõttu on direktiivid üsna erinevad nii oma tehnilise tausta poolest kui ka lähenemisviisi poolest, ulatudes toodete ametlikest kontrollidest kuni protseduuride järelevalveni. Eelkõige toodete kontrollimine on pädevate asutuste jaoks paljunõudev ülesanne.

Peale selle võib kehtivate õigusaktide keerukus ja killustatus muuta nende õigusaktide praeguse ebamäärasuse ja erineva rakendamise liikmesriikides püsivaks. See tekitab ettevõtjate jaoks ühtsel turul ebavõrdsed tingimused. On vaja ühtlustada õigusaktide rakendamist, vähendada kulusid ja halduskoormust ning toetada innovatsiooni. Ka on oluline kohandada tehnika arenguga sordiaretuses ning Euroopa ja ülemaailmse paljundusmaterjali turu kiire arenguga. Eespool nimetatud vajaduste tõttu on õigusraamistiku ajakohastamine ja moderniseerimine vältimatu. Tuleks veelgi tugevdada eesmärki säilitada bioloogilist mitmekesisust põllumajanduses *in situ*. Lisaks takistab õigusaktide tõhusamat rakendamist vähene horisontaalne koordineeritus ELi teiste õigusaktide, poliitikate ja strateegiatega. Viimastel aastatel on ELi põllumajanduspoliitikat hakatud nägema strateegiliselt olulisena toiduturvalisuse ja -ohutuse, toidu toiteväärtuse, keskkonna, bioloogilise mitmekesisuse ja kliimamuutuse seisukohast. Keskseks küsimuseks on muutunud toidukultuuride tootmise jätkusuutlik intensiivistamine ja keskkonnasõbralikumaks

muutmine, mille puhul saagikust suurendatakse ilma negatiivse keskkonnamõjuta ja kultiveeritava maa laiendamiseta. Paljundusmaterjali käsitlevad õigusaktid on selle eesmärgi saavutamiseks väga olulised. ELi metsastrateegias rõhutatakse metsade mitmetarbelist rolli ja säästva metsamajandamise olulisust.

Taimse paljundusmaterjali sertifitseerimisprotsessiga hõlmatud taimetervise kontrollide puhul on vaja tagada sidusus ja sünergia taimetervist käsitleva õigusega või määruses (EÜ) nr 882/2004 (ametlike kontrollide kohta) sisalduvate ametlike kontrollide üldpõhimõtete integreerimine.

2. HUVITATUD ISIKUTEGA TOIMUNUD KONSULTEERIMISE JA MÕJU HINDAMISTE TULEMUSED

Käesoleva ettepaneku mõjuhindang põhineb tulemustel, mis saadi seemnete ja taimse paljundusmaterjali turustamist käsitlevate ELi õigusaktide hindamisel, mille viis läbi toiduahela hindamise konsortsium (FCEC) aastal 2007/2008, ning sama konsortsiumi 2010. aasta esimesel poolel läbi viidud sordiregistri uuringu tulemustel. Lisaks põhineb see kõigi huvitatud isikute laialdasel küsitlusel, mis hõlmas eelkõige liikmesriikide pädevaid asutusi, ELi ja riikliku tasandi erasektori esindajaid, asjakohaseid rahvusvahelisi standardiorganisatsioone, valitsusväliseid organisatsioone ning Ühenduse Sordiametit (CPVO). Aastatel 2009–2011 peeti mitu komisjoni horisontaalse töörühma koosolekut, kus keskenduti kõigile taimeliikidele. 2011. aasta mais töötasid Ungari eesistumise all loodud neli töökonda konkreetsete teemadega. Lisaks konsulteeris komisjon 2009.–2011. aastal mitmel korral toiduahela ning looma- ja taimetervise alase nõuanderühma töörühmaga, mis keskendub seemnetele ja taimsele paljundusmaterjalile. 2009. aasta 18. märtsil korraldati avalik konverents „Ensuring Seed Availability in the 21st Century” (seemnete kättesaadavuse tagamine 21. sajandil), et arutada arengut eri sidusrühmadega. Peale selle korraldati 19. aprillist kuni 30. maini 2011 veebipõhine sidusrühmade küsitlus, milleks kasutati interaktiivse poliitikakujundamise küsimustikku, et koguda märkusi valikuvõimalusi ja analüüsi käsitleva dokumendi jaoks. Väga mitmetelt sidusrühmadelt saadi kokku 257 vastust.

Konsultatsioonide peamine eesmärk oli saada arvamusi sätete ja kehtivate õigusaktide kohaldamise ning nende muutmise vajaduse kohta. Üldiselt olid sidusrühmad rahul kehtivate direktiivide põhimõtetega, kuid nad toetasid komisjoni kavatsust õigusaktid läbi vaadata. Arenguruumi nähti eelkõige seoses õigusliku lihtsustamise, kulude vähendamise ja tõhususe suurendamisega, ettevõtjate suurema paindlikkusega, ühtlustamise tasemega liikmesriikides, nišituru ja tärkavate turgude osaga ning bioloogilise mitmekesisuse säilitamisega põllumajanduses ja taimsete geneetiliste ressursside säilitamisega. Enamik sidusrühmi toetas praeguste õigusaktide üldpõhimõtete säilitamist, eriti toetati sortide registreerimiskorda ja seemnepartiide turustamiseelset sertifitseerimist. Kultiveerimismaterjali käsitlevate ELi õigusaktidega seoses taotlesid sidusrühmad praeguse lähenemisviisi säilitamist.

Mõjuhindangus tehti kindlaks järgmised peamised suunad, millest lähtuvalt süsteemi tuleks muuta, et see vastaks muutuvatele majanduslikele, keskkonnaalastele, ühiskondlikele ja teaduslikele tingimustele: i) põhiõigusaktide lihtsustamine (12 direktiivi asemel üks määrus), ii) kulude katmine ning süsteemi tulemuslikkus ja tõhusus ning iii) horisontaalne kooskõlastamine hiljuti vastu võetud ELi poliitikasuundadega. Süsteemi tõhusamaks muutmiseks kaalutakse eri viise – paindlikkuse suurendamine, reguleerimise vähendamine või tsentraliseerimine,

tagades samal ajal kvaliteetse paljundusmaterjali, konkurentsivõime säilimise ja uute küsimuste lahendamine sellises valdkonnas nagu bioloogiline mitmekesisus. Nendest kolmest suunast lähtuvalt määrati kindlaks viis poliitikavalikut, mis kõik sisaldavad õigusaktide lihtsustamist ja kulude katmist. Eri valikuvõimaluste puhul käsitleti põhjalikult selliseid küsimusi nagu VKEd ja mikroettevõtjad, eriti selleks, et tagada kõnealuste ettevõtjate juurdepääs teatavate ülesannete täitmiseks vajalikele avalikele teenustele, mida nad ei saa ise osutada, ning anda neile suurem paindlikkus paljundusmaterjaliturule parema juurdepääsu saamiseks. Eelkõige pööratakse tähelepanu ülesannete edasiandmise ja paljundusmaterjali kvaliteedi säilitamise vahelistele kompromissidele.

Mõjuhinnangus järeldatakse, et ükski valikuvõimalus üksinda ei võimalda saavutada läbivaatamise järel püstitatud eesmärke tulemuslikult, tõhusalt ja järjepidevalt, ning soovitatakse kooskõlas sidusrühmade arvamusega valikuvõimalust, mis hõlmab valikuvõimaluste 2, 4 ja 5 elemente. Käesoleva ettepanekuga luuakse seega keskkond, mis tagab ettevõtjate ja tarbijate jaoks õiguskindluse, tagades paljundusmaterjali kõrge kvaliteedi ja konkurentsieelised siseturul ning maailmaturgudel. Selle kombinatsiooni eesmärk on luua tasakaal ettevõtjate paindlikkuse (valikuvõimalused 2 ja 4) ja bioloogilise mitmekesisuse (valikuvõimalus 4) vahel ning tervise- ja kvaliteedinõuete (valikuvõimaluse 2 ja 5 elemendid) vajaliku ranguse vahel, et tagada turu õiglane toimimine ning paljundusmaterjali kvaliteedi ja tervise säilitamine. Sellele lisatakse elemendid, mis võimaldavad vähem tähtsatele või teatava kasutusviisiga kultuuridele halduslikult hõlpsamat juurdepääsu konkreetsetele või väikestele turusegmentidele, kuid tagades koos miinimumkohustustega jälgitavuse, tervise ja tarbijate teavitamise nii, et kõigile ettevõtjatele luuakse võrdsed võimalused.

3. ETTEPANEKU ÕIGUSLIK KÜLG

Ettepaneku eesmärk on asendada kehtivad 12 direktiivi üheainsa kavandatava määrusega.

3.1. I osa. Üldsätted

Kavandatava määruse reguleerimisala hõlmab iga liiki taimset paljundusmaterjali. Suurem osa sellest hõlmab aga praegu 12 direktiiviga reguleeritavaid liike (nn loetletud liike). Selleks et selgemaks muuta ja ühtlustada liikmesriikides praegu järgitavaid lähenemisviise, mis hõlmavad teisi liike, st loetlemata liike, mis ei ole praeguste direktiividega hõlmatud, kohaldatakse ka kõnealuste liikide suhtes mõningaid põhinõudeid (vt III osa, III jaotis).

Selleks et võtta arvesse tootjate vajadusi ning paindlikkuse ja proportsionaalsuse nõudeid, ei kohaldata käesolevat määrust katsetamise ja teaduse jaoks ette nähtud ning sordiaretuse (seleksiooni) eesmärgil kasutatava paljundusmaterjali suhtes. Lisaks ei tuleks seda kohaldada geenipankade jaoks ette nähtud või seal säilitatava materjali suhtes ega geneetiliste ressursside *ex situ* või *in situ* põllumajandusettevõttes säilitamisega tegelevate selliste organisatsioonide ja võrgustike suhtes, kes järgivad geneetiliste ressursside säilitamise riiklikke strateegiaid. Lisaks on käesoleva määruse reguleerimisalast välja jäetud paljundusmaterjal, mida vahetavad loonusena kaks isikut, kes ei ole ettevõtjad.

Seoses määratlustega on peamine muudatus see, et võetakse kasutusele ühine termin, mis hõlmab iga liiki paljundusmaterjali, olenemata sellest, kas tegemist on seemnete või muud liiki taimse paljundusmaterjaliga. Paljundusmaterjali määratletakse kui

taimed või taimeosad, mis suudavad toota või taastoota terveid taimi ja on selleks ette nähtud. See hõlmab ka noortaimi. Kõigi kõnealuste paljundusmaterjali tüüpide suhtes kohaldatakse ühiseid põhimõtteid seoses nende tootmisega turul kättesaadavaks tegemise eesmärgil ja nende turul kättesaadavaks tegemisega.

3.2. II osa. Ettevõtjad

Kuna käesoleva määruse kohaselt ei hõlma ettevõtja määratlus eraisikuid, kasutatakse terminit „ettevõtja”. Ettevõtjad on määratletud üheainsa määratlusega ja nad registreeritakse kontrollitoimingute hõlbustamiseks. Kõnealune register kombineeritakse [uue taimetervise määruse pealkiri] kohaselt loodud registriga. Ettevõtjate suhtes kehtestatakse põhikohustused seoses nende toodetava või turul kättesaadavaks tehtava paljundusmaterjali identifitseerimise, dokumentide säilitamise, kontrollide ja materjali säilitamisega. Mis tahes taimse paljundusmaterjali jälgitavus tagatakse sellega, et ettevõtjatel on kohustus omada teavet paljundusmaterjali kohta üks etapp enne nende äritegevust ja üks etapp pärast seda.

3.3. III osa. Muu paljundusmaterjal kui kultiveerimismaterjal

I jaotis. Üldsätted

Sätetatakse sordi ja selle säilitamise, ametliku kirjeldusega sordi või ametlikult tunnustatud kirjeldusega sordi, klooni ning eri turustuskategooriate määratlused.

II jaotis. Loetletud liikide tootmine ja turul kättesaadavaks tegemine

Üldiselt säilitatakse sortide/materjali registreerimisel ja partiide turul kättesaadavaks tegemisele eelneval sertifitseerimisel/inspekteerimisel kasutatud põhiline lähenemisviis. Siiski antakse ettevõtjatele rohkem paindlikkust nii, et nad võivad otsustada viia läbi vajalikud sordi nõuetele vastavuse hindamised või inspeksioonid, sertifitseerimiseks ette nähtud paljundusmaterjalist proovide võtmise ja selle analüüsimise pädeva asutuse ametliku järelevalve all. Lisaks võetakse vastu teisedes õigusaktid, milles sätestatakse konkreetsete nõuded teatavate liikide ja nende kategooriate (supereliit-, eliit-, sertifitseeritud ja standardmaterjal) tootmise ja turul kättesaadavaks tegemise jaoks. See on oluline, et suurendada paindlikkust tehnika ja teaduse arengust tulenevaid muudatuste suhtes ning pidada samal ajal kinni proportsionaalsuse ja säästlikkuse põhimõtetest reguleeriva lähenemisviisi puhul.

Paljundusmaterjali turul kättesaadavaks tegemise nõuded võib kokku võtta järgmiselt:

- see kuulub sorti või klooni, mis on registreeritud käesoleva määruse sätete alusel;
- see vastab konkreetsetele nõuetele, mis on vastu võetud asjaomase turustamiskategooria jaoks perekondade ja liikide kaupa;
- sellel on supereliit-, eliit- või sertifitseeritud materjali puhul ametlik etikett ja standardmaterjali puhul ettevõtja etikett;
- see vastab käitlemisnõuetele;
- see vastab sertifitseerimis- ja identifitseerimisnõuetele;

Sordi registreerimise kohustus ei kehti sordi tingimustele mittevastavate pookealuste puhul. Selleks et luua paindlikkust tehnika ja teaduse tulevast arengut arvestades, võiks sordi tingimustele mittevastava heterogeense materjali suhtes mitte kohaldada

tingimust, et materjal peab kuuluma registreeritud sorti. Lisaks sätestatakse konkreetne erand nišituru paljundusmaterjali suhtes.

Kehtivates direktiivides loetletud teatavatesse perekondadesse ja liikidesse kuuluva paljundusmaterjali suhtes tuleks kohaldada tõhustatud nõudeid seoses nende tootmise ja turul kättesaadavaks tegemisega (loetletud liigid). Siiski on vaja sätestada kriteeriumid kõnealuste taimeliikide üle otsustamiseks. Loetellu tuleks lisada sellised perekonnad või taimeliigid, mis esindavad olulist tootmisala või -väärtust, mida toodab ja teeb turul kättesaadavaks oluline arv ettevõtjaid või mis sisaldavad aineid, mis eeldavad konkreetseid eeskirju, et kaitsta inimeste ja loomade tervist ning keskkonda.

Paljundusmaterjali tuleks turul kättesaadavaks teha üksnes supereliit-, eliit-, sertifitseeritud või standardmaterjalina, et tagada läbipaistvus ja kasutajate teadlik valik. Tuleb kehtestada üksikasjalikud kriteeriumid, et teha kindlaks, milliseid perekondi ja taimeliike ei tehta turul kättesaadavaks standardmaterjalina, et tagada paljundusmaterjali parem kvaliteet, tervis, sordiehtsus ja jälgitavus ning toidu ja söödaga kindlustatus. Iga kõnealuse kategooria jaoks tuleks vastu võtta konkreetset nõuded perekondade ja liikide kaupa. Jätkuvalt kohaldatakse sordiehtsuse, -puhtuse, tervise nõudeid ja muid kvaliteedinõudeid, märgistamise, partiide, pakendite ja sh väikepakendite, sertifitseerimisjärgsete kontrollitustide, võrdlustestide, katsete ja segudega seotud nõudeid.

Erandid

Tuleks säilitada kehtivad alalised erandid seoses veel registreerimata sortidesse kuuluva ja lõplikult sertifitseerimata paljundusmaterjali turul piiratud ulatuses kättesaadavaks tegemisega ning rangemate riiklike nõuete lubamisega. See peaks hõlmama ka olulisi ajutisi erandeid seoses erakorraliste meetmetega, ajutiste tarneraskustega ja ajutiste katsetega.

Erand nišituru paljundusmaterjali kohta

Lisaks tuleks kehtestada proportsionaalsed ja säästlikud eeskirjad väikese ulatusega tegevuse suhtes, mis vastab kohalikele tingimustele ja hõlmab väikeses koguses turul kättesaadavaks tehtavat paljundusmaterjali. Sellised sordid tuleks vabastada registreerimise ja turul kättesaadavaks tegemise nõuetest. Sellist materjali määratletakse nišituru paljundusmaterjalina. Erand peaks hõlmama näiteks põllumajandusettevõtjatest aretajaid ja aednikest aretajaid, olenemata sellest kas nad on ettevõtjad või mitte. Siiski tuleks kehtestada mõned peamised eeskirjad materjali märgistamise ja jälgitavuse kohta. Selleks et hoida ära erandi kuritarvitamine, tuleks materjal turul kättesaadavaks teha üksnes kindlaksmääratud suurusega pakendites.

Import ja eksport

ELi samaväärsussüsteem jääb endiselt peamiseks tingimuseks kolmandatest riikidest tuleva impordi puhul. Eksport on käesoleva määruse reguleerimisalaga siiski hõlmatud. Eksport peaks toimuma kooskõlas importiva kolmanda riigi õigusaktide, standardite, tegevusjuhiste või mis tahes muu õigus- või haldusmeetmega. Kui liidu ja kolmanda riigi vahel on kahe- või mitmepoolne kokkulepe, peab eksport liidust vastama kõnealusele kokkuleppele. Viimase puudumisel kohaldatakse ettevõtjate vahel sõlmitud kokkulepet.

III jaotis. Loetlemata perekondadesse ja liikidesse kuuluva paljundusmaterjali tootmine ja turul kättesaadavaks tegemine

Loetlemata perekondadesse ja liikidesse kuuluva paljundusmaterjali suhtes kohaldatakse samuti mõningaid põhinõudeid seoses selle tervisliku seisundi, otstarbele vastavuse, vajaduse korral nõuetekohaste viidetega sortidele ning asjaomase materjali identifitseerimise ja impordiga.

IV jaotis. Sortide registreerimine riiklikes ja liidu sordiregistris

Sordiregistris

Sordid lisatakse kogu liidu turul kättesaadavaks tegemise eesmärgil riiklikesse või liidu sordiregistrisse, esitades taotluse vahetult CVPO-le. Ühenduse Sordiamet säilitab ajakohastatud teavet liidu turul kättesaadavaks tehtavate kõigi taimesortide kohta, sh nende sortide kohta, mis on registreeritud riiklikes registris (liidu taimesortide andmebaas).

Uute parandatud sortide puhul säilitatakse peamine nõue, et need peavad olema eristatavad, ühtlikud ja püsivad. Ühtlikkuse katse peaks arvesse võtma sordi tüüpi ja paljundamise tüüpi. Lisaks võidakse teisese õigusaktiga otsustada, milliste taimeliikide puhul sätestatakse täiendavad viljelus- ja kasutusväärtuse nõuded. Liikmesriigid võtavad kõnealuste taimeliikide puhul vastu üksikasjalikumad kriteeriumid viljelus- ja kasutusväärtuse katsetamiseks seoses saagikuse, kvaliteedinäitajate, vastupidavuse ja sobivusega madala sisendiga tootmissüsteemides, sh mahetootmises kasutamiseks. Seega arvestades mahepõllunduse eriomadusi, peaks sordikatsetamise meetodid ja nõuded kõnealuseid erivajadusi arvesse võtma.

Sätestatakse jätkusuutliku viljelusväärtuse eeskirjad ning need ühtlustatakse ELis, milleks võetakse vastu konkreetset nõuded seoses vastupidavusega konkreetsetele taimekahjustajatele, väiksemate sisendressurssidega, soovimatute ainete väiksema sisaldusega või suurenenud kohanemisvõimega eri agro-kliimatilistele keskkonnatingimustele. See on oluline vahend, et aretamine muutuks jätkusuutlikumaks.

Kui sordile on antud liidu sordikaitse vastavalt määrusele (EÜ) nr 2100/1994 või vastavalt siseriiklikele eeskirjadele, tuleks see sort lugeda eristatavaks, ühtlikuks ja püsivaks ning käesoleva määruse kohase sordiregistreerimise jaoks sobivat nime omavaks.

Säilitatakse aluspõhimõte, et kogu liidus kasutatakse ühe sordi kohta ühte nime. Teatavatel erijuhtudel on sünonüümid lubatud. Ühenduse Sordiametil on tema ülesannete tõttu parim ülevaade kogu liidus kehtivatest sordinimedest. Seetõttu ning selleks et tagada kogu liidus nimede määramisel ühtlus, peaksid pädevad asutused konsulteerima Ühenduse Sordiametiga, et kontrollida nime enne vastava sordi registreerimist riiklikus sordiregistris.

Määrusega kehtestatakse üksikasjalikud nõuded sordi registreerimiskorra kohta seoses registreerimistingimuste, taotluste esitamise ja nende sisu, taotluste hindamise ja sordi nõuetele vastavuse hindamisega, hindamisaruannetega, registreerimisotsuste, kehtivusaja ja selle pikendamise, registreerimise tagasivõtmise / registrist kustutamise ja sortide säilitamisega. Ühtluse eesmärgil kohaldatakse samu eeskirju Ühenduse Sordiametile liidu sordiregistris registreerimiseks tehtavate vahetute sorditaotluste suhtes.

Nähakse ette konkreetsed sätted, milles käsitletakse liidu sordiregistris registreerimist ja taotleja võimalust kaevata Ühenduse Sordiameti otsus edasi. Selliseid sätteid ei nähta ette riiklikes sordiregistris registreerimise suhtes, sest selle suhtes kohaldatakse siseriiklikke haldusmeetmeid.

Iga riikliku sordihindamiskeskuse suhtes kehtestatakse uus kohustus, mille kohaselt Ühenduse Sordiamet peab seda auditeerima, et tagada sordi registreerimiskorra kvaliteet ja ühtlus kogu liidus. Ettevõtjate sordihindamiskeskust auditeerivad ja selle kiidavad heaks riikide pädevad asutused. Vahetult Ühenduse Sordiametile esitatavate taotluste puhul auditeerib registreerimiskatete tegemiseks kasutatavaid sordihindamiskeskusi Ühenduse Sordiamet ja kiidab need heaks.

Pädevad asutused ja Ühenduse Sordiamet peaksid taotluste läbivaatamise, taotluste ja sordi nõuetele vastavuse hindamise, sh auditite, sordinime kontrolli ja sortide säilitamise eest tasu võtma iga registreerimisaasta eest. Seepärast tuleks käesolevas määruses sätestada kõnealuste tasude kindlaksmääramise ühtlustatud eeskirjad. Üldpõhimõtte on kulude katmine. Mikroettevõtjad siiski vabastatakse tasude maksimisest, et täita komisjoni võetud kohustust vähendada väga väikeste ettevõtjate koormust kooskõlas VKEde halduskoormuse minimeerimise uue poliitikaga ja ELi õigusaktide kohandamisega mikroettevõtjate vajadustega. Lisaks vähendatakse ametlikult tunnustatud kirjeldusega sortide ja heterogeense materjali registreerimise puhul tasu viisil, mis tagab, et tasu ei ole asjaomase sordi või materjali registreerimisel takistuseks.

Vanad traditsioonilised sordid

Selliste vanade sortide nagu säilitussortide (sh rahvaselektsioonsordid) või nn hobisortide jaoks tuleks jätkuvalt sätestada vähem ranged nõuded, eesmärgiga edendada nende põllumajandusettevõttes säilitamist ja kasutamist, mida praegu reguleeritakse direktiividega 2008/62/EÜ ja 2009/145/EÜ. Sortide registreerimise aluseks on jätkuvalt ametlikult tunnustatud kirjeldus, mida pädevad asutused tunnustavad, kuid ei koosta. Kõnealuse kirjelduse puhul ei ole eristatavuse, ühtlikkuse ja püsivuse katsetamine enam kohustuslik. Ametlikult tunnustatud kirjelduses üksnes kirjeldatakse asjaomaste taimede ja taimeosade eriomadusi, mis on asjaomasele sordile iseloomulikud ja mis võimaldavad sorti, sh päritolupiirkonda identifitseerida. See kirjeldus võib põhineda sordi vanal ametlikul kirjeldusel, kirjeldusel, mille koostas näiteks teaduslik või akadeemiline asutus või organisatsioon. Selle sisu õigsust võiks toetada eelnevate ametlike inspekterimiste tulemustega, mitteametlike hindamiste tulemustega või viljelusel, paljundamisel ja kasutamisel saadud kogemustega. Kaotatakse praegused koguselised piirangud. Kasutajad saavad materjali kohta teavet etiketilt, millel on märgitud, et kõnealune sort on identifitseeritud ametlikult tunnustatud kirjelduse ja päritolupiirkonna abil. Kõnealustesse sortidesse kuuluvat paljundusmaterjali tuleks turul kättesaadavaks teha üksnes standardmaterjalina.

3.4. IV osa. Kultiveerimismaterjali tootmine ja turul kättesaadavaks tegemine

ELi õigusaktides on kultiveerimismaterjali jaoks ette nähtud konkreetne lähenemisviis, sh eriterminoloogia. Seepärast on selle osa jaoks ette nähtud eraldi osa, mille puhul on säilitatud praegune põhiline lähenemisviis. Kultiveerimismaterjali käsitlevad nõuded hõlmavad algmaterjali heakskiitmist, kultiveerimismaterjali lisamist riiklikku registrisse ja liidu loetellu, põhitunnistust, turustamiskategooriaid, partiisid, segusid, märgistamist, pakendamist ja ELi samaväärsuse tingimuse kehtestamist impordi jaoks. Lisaks tuleks sätestada

järgmised erandi tegemise eeskirjad: rangemate riiklike nõuete lubamine, keeld teha lõppkasutajatele kättesaadavaks teatavat kultiveerimismaterjali, ajutisi tarneraskusi ja ajutisi katseid käsitlevad eeskirjad.

3.5. V osa. Menetlussätted

Sätetatakse delegeeritud õigusakte ja komiteemenetlust käsitlevad eeskirjad.

3.6. VI osa. Lõppsätted

Määrust (EÜ) nr 2100/94 ühenduse sordikaitse kohta muudetakse Ühenduse Sordiameti nime ja rolli osas. Ameti nime muutmisel Euroopa Sordiametiks (EAPV) järgitakse ELi institutsioonidevahelise töörühma soovitusi. Ühenduse Sordiameti ülesandeid laiendatakse nii, et need hõlmavad sordi registreerimist, eriti liidu sordiregistri haldamist ja taimesorvide registreerimist Ühenduse Sordiametile vahetult esitatava taotluse alusel. Lisaks antakse Ühenduse Sordiametile tema uue rolli raames mitmeid ülesandeid: sordinimede kohta soovitude tegemine, võrdlussortide andmebaasi haldamine, sortide nõuetele vastavuse hindamise ühtlustamine, sordihindamiskeskuste auditeerimine, nõuandeülesanded, koolitused ja tehniline abi.

Sätetatakse karistusi käsitlevad vajalikud eeskirjad.

3.7. VII osa. Liidu pädevus, subsidiaarsus ja õiguslik vorm

Paljundusmaterjali õiguslik raamistik põhineb Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklil 43, millega rakendatakse ühine põllumajanduspoliitika (ÜPP). Kõnealuse poliitika eesmärk on põllumajandustoodangu suurendamine, et tagada põllumajandussektoris õiglane elatustase, stabiliseerida turge, tagada tarnete olemasolu ja tarnete jõudmine tarbijateni mõistlike hindadega. Põllumajanduse jätkusuutlikkusega seotud nõuded on integreeritud ühise põllumajanduspoliitika korduva läbivaatamise käigus. Lissaboni lepingu kohaselt on põllumajandus ELi ja selle liikmesriikide ühispädevuses. Siiski on ilmne, et väga suures ulatuses on kõik põllumajandustegevused ja ka neile eelnevad ja järgnevad abitegevused ELi tasandil reguleeritud. See tähendab, et kõnealused õigusaktid kuuluvad peamiselt Euroopa Liidu institutsioonide ülesannete hulka.

Käesolev ettepanek esitatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse vormis. Muud vahendid ei oleks asjakohased, sest meetmete eesmärki saab kõige tõhusamalt saavutada kogu liidus täielikult ühtlustatud nõuetega, mis tagavad paljundusmaterjali vaba liikumise.

4. MÕJU EELARVELE

Rahalised assigneeringud käesoleva määruse rakendamiseks kuni 31. detsembrini 2020 on esitatud määruses, millega nähakse ette sätted toiduahela, loomade tervise ja heaolu ning taimetervise ja taimse paljundusmaterjaliga seotud kulude haldamise kohta.

5. TÄIENDAV TEAVE

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS,

**milles käsitletakse taimse paljundusmaterjali tootmist ja turul kättesaadavaks tegemist
(taimset paljundusmaterjali käsitlev õigus)**

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 43 lõiget 2,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust,

võttes arvesse Regioonide Komitee arvamust,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt¹

ning arvestades järgmist:

- (1) Eeskirjad seemnete turustamise ning põllukultuuride, köögiviljade, viinapuude, viljapuude paljundusmaterjali, kultiveerimismaterjali ning dekoratiivtaimede paljundusmaterjali kohta on sätestatud järgmistes direktiivides:
 - a) nõukogu 14. juuni 1966. aasta direktiiv 66/401/EMÜ söödakultuuride seemne turustamise kohta²;
 - b) nõukogu 14. juuni 1966. aasta direktiiv 66/402/EMÜ teraviljaseemne turustamise kohta³;
 - c) nõukogu 9. aprilli 1968. aasta direktiiv 68/193/EMÜ viinamarjade vegetatiivse paljundusmaterjali turustamise kohta⁴;
 - d) nõukogu 20. juuli 1998. aasta direktiiv 98/56/EÜ dekoratiivtaimede paljundusmaterjali turustamise kohta⁵;
 - e) nõukogu 22. detsembri 1999. aasta direktiiv 1999/105/EÜ metsapaljundusmaterjali turustamise kohta⁶;

¹ Euroopa Parlamendi seisukoht... ja nõukogu seisukoht ... esimesel lugemisel Euroopa Parlamendi seisukoht ... ja nõukogu otsus ...

² EÜT L 125, 11.7.1966, lk 2298.

³ EÜT L 125, 11.7.1966, lk 2309.

⁴ EÜT L 93, 17.4.1968, lk 15.

⁵ EÜT L 226, 13.8.1998, lk 16.

⁶ EÜT L 11, 15.1.2000, lk 17.

- f) nõukogu 13. juuni 2002. aasta direktiiv 2002/53/EÜ ühise põllumajandustaimesortide kataloogi kohta⁷;
 - g) nõukogu 13. juuni 2002. aasta direktiiv 2002/54/EÜ peediseemne turustamise kohta⁸;
 - h) nõukogu 13. juuni 2002. aasta direktiiv 2002/55/EÜ köögiviljaseemne turustamise kohta⁹;
 - i) nõukogu 13. juuni 2002. aasta direktiiv 2002/56/EÜ seemnekartuli turustamise kohta¹⁰;
 - j) nõukogu 13. juuni 2002. aasta direktiiv 2002/57/EÜ õli- ja kiudtaimede seemne turustamise kohta¹¹;
 - k) nõukogu 15. juuli 2008. aasta direktiiv 2008/72/EÜ köögiviljade paljundus- ja istutusmaterjali, välja arvatud seemne turustamise kohta¹²;
 - l) nõukogu 29. septembri 2008. aasta direktiiv 2008/90/EÜ puuviljade tootmiseks ettenähtud viljapuude paljundusmaterjali ja viljapuude turustamise kohta¹³.
- (2) Eespool nimetatud direktiivide peamine eesmärk on jätkusuutlik põllu- ja aiakultuuride ning metsamaterjali tootmine. Paljundusmaterjali tervis, kvaliteet ja mitmekesisus on paljundusmaterjali saagikuse tagamiseks väga oluline põllumajanduse, aianduse, toidu ja söödaga kindlustatuse ning majanduse seisukohast üldiselt. Peale selle tuleks jätkusuutlikkuse tagamiseks õigusaktides arvesse võtta vajadust täita tarbijate ootused, tagada tootmise vastavus mitmesugustele põllumajandus-, aiandus- ja keskkonnatingimustele, tegeleda kliimamuutuse probleemiga ning soodustada bioloogilise mitmekesisuse kaitset põllumajanduses.
- (3) Arengud põllumajanduse, aianduse, metsanduse, sordiaretuse ja taimse paljundusmaterjali turul kättesaadavaks tegemise valdkonnas on näidanud, et õigusakte on vaja lihtsustada ja viia rohkem kooskõlla kõnealuse sektori arenguga. Seepärast tuleks eespool mainitud direktiivid asendada üheainsa määrusega, milles käsitletakse paljundusmaterjali tootmist turul kättesaadavaks tegemise eesmärgil ning paljundusmaterjal turul kättesaadavaks tegemist liidus.
- (4) Paljundusmaterjali määratlus peaks olema terviklik ja hõlmama kõiki taimi, mis suudavad toota (sh taastoota mis tahes hilisemas tootmisetapis) terviklikke taimi ja on selleks ette nähtud. Seepärast peaks käesolev määrus hõlmama seemneid ning ka mis tahes kasvustaadiumis olevaid muid taimevorme, mis suudavad toota terviklikke taimi ja on selleks ette nähtud.
- (5) Käesolev määrus peaks ka hõlmama paljundusmaterjali, mida kasutatakse tööstuses kasutatavate põllumajanduslike toorainete tootmiseks, kuna kõnealusel materjalil on oluline osa mitmes sektoris ning see peaks seega vastama teatavatele kvaliteedistandarditele.

⁷ EÜT L 193, 20.7.2002, lk 1.

⁸ EÜT L 193, 20.7.2002, lk 12.

⁹ EÜT L 193, 20.7.2002, lk 33.

¹⁰ EÜT L 193, 20.7.2002, lk 60.

¹¹ EÜT L 193, 20.7.2002, lk 74.

¹² ELT L 205, 1.8.2008, lk 28.

¹³ ELT L 267, 8.10.2008, lk 8.

- (6) Selleks et määrata kindlaks käesoleva määruse mitmete sätete reguleerimisala, on vaja määratleda mõisted „ettevõtja” ja „turul kättesaadavaks tegemine”. Arvestades sektoris toimunud turustuslaseid arenguid, peaks eelkõige mõiste „turul kättesaadavaks tegemine” määratlus olema võimalikult lai, et see hõlmaks kõiki taimse paljundusmaterjaliga tehtavaid tehinguid. Kõnealune määratlus peaks muu hulgas hõlmama kaugmüügiga (nt elektrooniliselt) tegelevaid isikuid ja kultiveerimismaterjali algmaterjali koguvaid isikuid.
- (7) Võttes arvesse tootjate vajadusi ning paindlikkuse ja proportsionaalsuse nõudeid, ei tuleks käesolevat määrust kohaldada sellise paljundusmaterjali suhtes, mis on ette nähtud üksnes katsetamiseks, teaduse tegemiseks ja sordiaretuseks, seda ei tuleks kohaldada geenipankade suhtes ning geneetiliste ressursside vahetamise ja säilitamisega (sh põllumajandusettevõttes säilitamisega) tegelevate organisatsioonide ja võrgustike suhtes ega muude isikute kui ettevõtjate vahel loonusena vahetatava paljundusmaterjali suhtes.
- (8) Paljundusmaterjali tootmise ja turul kättesaadavaks tegemise suhtes tuleks kohaldada ka Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. detsembri 1994. aasta direktiiv 94/62/EÜ pakendite ja pakendijäätmete kohta,¹⁴ 9. detsembri 1996. aasta määrust (EÜ) nr 338/97 looduslike looma- ja taimeliikide kaitse kohta nendega kauplemise reguleerimise teel,¹⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. märtsi 2001. aasta direktiivi 2001/18/EÜ geneetiliselt muundatud organismide tahtliku keskkonda viimise kohta ja nõukogu direktiivi 90/220/EMÜ kehtetuks tunnistamise kohta,¹⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. septembri 2003. aasta määrust (EÜ) nr 1829/2003 geneetiliselt muundatud toidu ja sööda kohta,¹⁷ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. septembri 2003. aasta määrust (EÜ) nr 1830/2003, mis käsitleb geneetiliselt muundatud organismide jälgitavust ja märgistust, geneetiliselt muundatud organismidest saadud toidu ja sööda jälgitavust ning millega muudetakse direktiivi 2001/18/EÜ,¹⁸ ja määrust (EL) nr .../... [*Office of publications, please add number of Regulation on protective measures against pests of plants*].
- (9) Selleks et tagada läbipaistvus ning paljundusmaterjali tootmise ja turul kättesaadavaks tegemise tõhusam kontrollimine, tuleks ettevõtjad registreerida. Selleks et võimaldada ettevõtjate halduskoormuse vähendamist, võimaldades neil registreerida end ühtses registris vaid üks kord, on asjakohane et nad registreerivad end riiklikes registrites, mis liikmesriigid on kehtestanud kooskõlas määrusega (EL) nr .../... (*Office of Publication, please insert number of Regulation on protective measures against pests of plants*).
- (10) Käesoleva määruse nõuetekohaseks kohaldamiseks tuleks paljundusmaterjali tootmise ja turul kättesaadavaks tegemisega tegelevate ettevõtjate jaoks kehtestada põhilised kohustused.
- (11) Kogemused on näidanud, et turul kättesaadavaks tehtud paljundusmaterjali usaldusväärus ja kvaliteet võib kannatada, kui kohaldatavatele standarditele mittevastavat paljundusmaterjali ei ole võimalik jälgida. Seepärast on vaja kehtestada terviklik jälgitavussüsteem, mis võimaldab materjali kõrvaldamist või teabe esitamist

¹⁴ EÜT L 365, 31.12.1994, lk 10–23.

¹⁵ EÜT L 61, 3.3.1997, lk 1-69.

¹⁶ EÜT L 106, 17.04.2001, lk 1-39.

¹⁷ ELT L 268, 18.10.2003, lk 1-23.

¹⁸ ELT L 268, 18.10.2003, lk 24-28.

tarbijatele või pädevatele asutustele. Sel põhjusel peaks olema kohustuslik säilitada teavet ja dokumente, mis hõlmavad ettevõtjate tehtud ja neile tehtud tarneid. Proportsionaalsuse põhimõtet järgides ei tuleks seda reeglit kohaldada juhul, kui kõnealune tarne on osa jaeturul kättesaadavaks tegemisest.

- (12) Teatavatesse perekondadesse ja liikidesse kuuluva paljundusmaterjali tootmise ja turul kättesaadavaks tegemise suhtes tuleks kehtestada täiendavad nõuded tulenevalt nende järjest olulisemast tähtsusest majanduse, tervise ja keskkonna seisukohast. Selline oluline tähtsus tuleks kindlaks teha kõnealuste perekondade või liikide tootmisala või -väärtuse, ettevõtjate arvu või tervisele või keskkonnale riski kujutavate ainete sisalduse alusel. Enamikku kõnealustest perekondadest ja liikidest reguleeritakse praegu eespool nimetatud direktiividega. Kõnealused perekonnad ja liigid tuleks lisada konkreetseesse loetellu (edaspidi „loetletud perekonnad ja liigid”).
- (13) Selleks, et tagada läbipaistvus ja võimaldada tarbijatel teha teadlikke valikuid, tuleks loetletud perekondadesse ja liikidesse kuuluvat taimset paljundusmaterjali toota või turul kättesaadavaks teha üksnes eelnevalt kindlaks määratud kategooriatena. Kõnealused kategooriad peaksid kajastama eri kvaliteeditasemeid ja tootmisetappe ning neid tuleks nimetada „supereliitmaterjal”, „eliitmaterjal”, „sertifitseeritud materjal” ning „standardmaterjal”.
- (14) Selleks et tagada paljundusmaterjali võimalikult laialdane kättesaadavus ja tarbijate valikuvõimalused, peaks ettevõtjatel põhimõtteliselt olema võimalik teha loetletud perekondadesse või liikidesse kuuluv taimne paljundusmaterjal turul kättesaadavaks kõigis kategooriates. Selleks et tagada toidu ja söödaga kindlustatus ning paljundusmaterjali sordiehtsuse, kvaliteedi ja tervise head näitajad, ei tuleks paljundusmaterjali siiski turul kättesaadavaks teha standardmaterjalina, kui sertifitseerimiskulud on kõnealuste eesmärkidega proportsionaalsed.
- (15) Ametlikult tunnustatud kirjeldustega sorti kuuluva paljundusmaterjali ja heterogeense materjali ning nišiturumaterjali suhtes tuleks kehtestada miinimumnõuded. Seepärast tuleks sellist materjali igal juhul toota ja turul kättesaadavaks teha üksnes standardmaterjalina.
- (16) Selleks et kasutajad saaksid teha teadliku valiku lähtuvalt sordiehtsusest ja omadustest, tuleks loetletud perekondadesse ja liikidesse kuuluvat taimset paljundusmaterjali toota ja turul kättesaadavaks teha üksnes siis, kui see kuulub riiklikus sordiregistris või liidu sordiregistris registreeritud sortide hulka.
- (17) Selleks et hõlbustada kohandumist sordiaretuse arengutega ja võimalike uute tehnikatega, tuleks teatavatel tingimustel lubada toota või turul kättesaadavaks teha sordi määratlusele mittevastavat heterogeenset taimset paljundusmaterjali, ilma et see kuuluks registreeritud sordi hulka ja isegi siis, kui see ei vasta sortide registreerimisnõuetele (eristatavus, ühtlikkus ja püsivus) ega rahuldavat viljelusväärtust või jätkusuutlikku viljelusväärtust käsitlevatele nõuetele. Sellise materjali registreerimisel tuleks arvestada materjali panust põllukultuuride geneetilise varieeruvuse, geneetiliste ressursside baasi ja bioloogilise mitmekesisuse suurendamisse liidus ning ka põllumajanduse jätkusuutlikumaks muutmisel ning seega kliimamuutustega kohandumisse. Registreerimismeetod peaks eelkõige arvesse võtma neid eriomadusi ja see peaks põhinema sellist materjali registreerida soovivate ettevõtjate miinimumkoormusel. Samuti oleks asjakohane ja proportsionaalne mitte kohaldada sama nõuet pookealuste suhtes, kuna neil on oluline kaubanduslik ja praktiline väärtus sektorites, kus neid kasutatakse, kuigi nad ei vasta tihti sordi määratlusele.

- (18) Tuleks sätestada eeskirjad paljundusmaterjali sertifitseerimiseks ja ka sertifitseerimise usaldusväärse kinnitamise jaoks sertifitseerimisjärgses etapis, et tagada kohaldatavate kvaliteedistandardite täitmine. Neid eeskirju tuleks kohendada tehnika ja teaduse arenguga.
- (19) Kvaliteedinõuded ja sertifitseerimissüsteemid peaksid arvesse võtma rahvusvahelisi soovitusi, mis on esitatud näiteks Majanduskoostöö ja Arengu Organisatsiooni (OECD) seemneprogrammi reglemendis, Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni Euroopa Majanduskomisjoni (UNECE) seemnekartuli standardis ning Rahvusvahelise Seemnekontrolli Assotsiatsiooni (ISTA) proovivõtmist ja katsetamist käsitlevates eeskirjades.
- (20) Võttes arvesse kvaliteeti vähendavate taimekahjustajate jaoks ette nähtud piirväärtusi, mis on kehtestatud määrusega (EL) nr .../... (Office of Publication, please insert number of Regulation on protective measures against pests of plants) taimekahjustajate vastaste kaitsemeetmete kohta¹⁹, on asjakohane kehtestada üksikasjalik inspekteerimis- ja hindamiskord, mille alusel toimub ühtne sertifitseerimine seoses käesoleva määruse ja määruse (EL) nr/... (Office of Publication, please insert number of Regulation on protective measures against pests of plants) kohaselt vastu võetud nõuete täitmisega.
- (21) Selleks et tagada materjali suurim võimalik puhtus ja tootmise homogeensus, tuleks loetletud perekondadesse ja liikidesse kuuluvat taimset paljundusmaterjali hoida eri partiidena.
- (22) Võttes arvesse paljundusmaterjali mitmekesisust, peaks ettevõtjatel olema võimalus toota ja turul kättesaadavaks teha paljundusmaterjali üksiktaimedena, pakendites, konteinerites või kimpudena.
- (23) Tuleks kehtestada eeskirjad loetletud perekondadesse või liikidesse kuuluva taimse paljundusmaterjali märgistamiseks, et tagada kõnealuse materjali nõuetekohane identifitseerimine. Sertifitseeritavatesse kategooriatesse kuuluva materjali puhul peaksid loa saanud ettevõtjad tootma ja kinnitama pädeva asutuse järelevalve all etiketi (edaspidi „ametlik etikett“). Kuna teatavatel ettevõtjatel ei pruugi olla sertifitseerimiseks ja etikettide väljastamiseks vajalikke vahendeid, tuleks ette näha, et ettevõtjate taotlusel võivad ametlikke etikette väljastada pädevad asutused.
- (24) Looduskeskkonna säilitamiseks geneetiliste ressursside säilitamise kontekstis on soovitatav lubada loetletud ja loetlemata perekondadesse ja liikidesse kuuluva taimse paljundusmaterjali segu. Kõnealused segud peaksid olema lubatud üksnes siis, kui nende koostis on looduslikult seotud teatava piirkonnaga. Selleks et tagada läbipaistvus ja kõnealuste segude parem kontrollimine, peaks kõnealuste segude tootmine ja turul kättesaadavaks tegemine sõltuma pädevate asutuste loast.
- (25) Tuleks vastu võtta eeskirjad loetletud perekondadesse ja liikidesse kuuluva paljundusmaterjali liitu importimise kohta, lubades importida üksnes paljundusmaterjali, mis vastab samadele tootmis- ja turustamisnõuetele nagu liidus toodetud ja liidu turul kättesaadavaks tehtud materjal.
- (26) Selleks et tagada paindlikkus ja hõlbustada ettevõtjate ja turgude kohandumist erioludega või ajutiste tarneprobleemidega, on asjakohane ette näha teatavad erandid

¹⁹ (Office of Publication, please insert OJ reference number of Regulation on protective measures against pest of plants).

käesoleva määruse üldistest põhimõtetest. Kõnealuseid erandeid tuleks lubada konkreetsetel tingimustel, et hoida ära kuritarvitused ja tagada käesoleva määruse üldeesmärkide järgimine. Need peaksid hõlmama paljundusmaterjali, mis kuulub sortidesse, mille registreerimistaotlus on läbivaatamisel ning paljundusmaterjali, mis ei ole lõplikult sertifitseeritud või mis ei ole kohaldatavatele idanevusnõuetele vastavana sertifitseeritud. Ka peaks olema võimalik vastu võtta erakorralisi meetmeid seoses inimeste, loomade ja taimede tervisele ning keskkonnale avalduvate riskidega.

- (27) Sellise taimse paljundusmaterjali suhtes, mille väiketootjad on turul kättesaadavaks teinud üksnes piiratud kogustes (nišituru taimne paljundusmaterjal), ei tuleks kohaldada registreeritud sorti kuulumise nõuet. Kõnealune erand on vajalik, et hoida ära põhjendamatute piirangute kehtestamist sellise paljundusmaterjali turul kättesaadavaks tegemise suhtes, mis pakub väiksemat kaubanduslikku huvi, kuid on oluline geneetilise mitmekesisuse säilitamiseks. Siiski tuleks tagada, et seda erandit ei kasutaks regulaarselt suur hulk ettevõtjaid ning et seda kasutaksid üksnes ettevõtjad, kes ei saa endale lubada sordi registreerimisega seotud kulusid ja halduskoormust. See on oluline, et hoida ära kõnealuse erandi kuritarvitused ja tagada käesoleva määruse eeskirjade järgimine. Seepärast peaksid nišituru paljundusmaterjali tegema turul kättesaadavaks üksnes ettevõtjad, kes annavad tööd väikesele arvule töötajatele ja kelle aastakäive on väike.
- (28) On soovitatav korraldada ajutisi katseid, et leida loetletud perekondade või liikide jaoks vastu võetud mis tahes meetmete paremaid alternatiive. Selliste katsete korraldamisel tuleks arvesse võtta taimse paljundusmaterjali tootmise ja kontrollimise meetodite arengut.
- (29) Loetletud perekondadesse või liikidesse kuuluva taimse paljundusmaterjali eksport kolmandatesse riikidesse peaks toimuma vastavalt eeskirjadele, mida kohaldatakse liidus toodetud ja turul kättesaadavaks tehtava taimse paljundusmaterjali suhtes, v.a juhul, kui asjaomase materjali suhtes kohaldatakse kahe- või mitmepoolseid kokkuleppeid või kolmandate riikide eeskirju.
- (30) Loetletud perekondadesse või liikidesse mittekuuluva taimse paljundusmaterjali suhtes tuleks kehtestada põhinõuded, et tagada selle tootmisel ja turul kättesaadavaks tegemisel miinimumkvaliteet ja identifitseerimisstandardite järgimine.
- (31) Selleks et tagada, et kõiki sorte oleks võimalik registreerida ja et nende suhtes kohaldataks ühiseid eeskirju ja tingimusi, tuleks kehtestada sortide registreerimise eeskirjad ning neid tuleks kohaldada loetletud ja ka loetlemata perekondadesse või liikidesse kuuluvate sortide suhtes.
- (32) Kogemused on näidanud, et mõned aretajad soovivad teha oma sordid kogu liidu turul või suuremal osal sellest kättesaadavaks. Seepärast on asjakohane pakkuda aretajatele võimalus registreerida oma sordid kas riiklikus sordiregistris või liidu sordiregistris. Liidu sordiregistri kehtestamine, avaldamine ja ajakohastamine tuleks teha ülesandeks Euroopa Sordiametile (edaspidi „amet“; varasema nimega Ühenduse Sordiamet, mis asutati nõukogu määruse (EÜ) nr 2100/1994 artikli 4 kohaselt), mis vastutab praegu sordiõiguste andmise eest. Seega peaks ameti tegevus hõlmama kõiki sordiaretuse korraldamisega seotud aspekte.
- (33) Sorte tuleks põhimõtteliselt registreerida pädeva asutuse või ameti koostatud ametliku kirjelduse alusel. Selleks et vähendada pädevate asutuste ja ameti koormust ning tagada paindlikkus, on siiski asjakohane ette näha võimalus, et ametliku kirjelduse koostamiseks vajalikke katseid võivad teha ka taotlejad.

- (34) Lisaks põhilistele registreerimisnõuetele tuleks selliste sortide suhtes, mis kuuluvad liikidesse, mis on eriti olulised liidu põllumajanduse ja aianduse arendamisel, kehtestada lisanõuded, et tagada rahuldav ja jätkusuutlik viljelus- või kasutusväärtus.
- (35) Jätkusuutlikku viljelusväärtust tagavad nõuded tuleks kehtestada liidu tasandil, et toetada jätkusuutlikku arengut, vahetut sordiaretust ning vastata aretajate, tootjate ja tarbijate nõudlusele seoses sellist liiki arenguga. Rahuldavat viljelus- ja kasutusväärtust tagavaid nõudeid võivad välja töötada üksnes liikmesriigid kooskõlas nende agroklimateiliste ja kultuuriliste tingimustega. Seepärast tuleks vastavad sordid registreerida üksnes riiklikes sordiregistris. Rahuldavat viljelus- ja kasutusväärtust tagavad nõuded peaksid hõlmama saagikust ja kvaliteedinäitajaid. Kui liikmesriigid töötavad välja ja kohaldavad selliseid nõudeid, peaksid nad kaaluma piiranguid, mis on omased konkreetsetele põllumajandusmeetoditele. Eelkõige peaksid nad nõuetekohaselt arvesse võtma mahepõllunduse erivajadusi seoses vastupanuvõimelise viljeluse ja madala sisendiga tootmissüsteemi tingimustega.
- (36) Liit on bioloogilise mitmekesisuse konventsiooni osalisena võtnud kohustuse säilitada kultuurtaimede ja metsikute vanemate geneetiline mitmekesisus ning minimeerida geneetilist erosiooni. Kõnealune kohustus täiendab liidu eesmärki peatada bioloogilise mitmekesisuse vähenemine aastaks 2020. Seoses sellega tuleks teatavaid sorte lubada kasvatada ja turul kättesaadavaks teha isegi siis, kui need ei vasta eristatavuse, ühtlikkuse ega püsivuse nõuetele, et tagada kõnealuste sortide säilitamine ja sobiv kasutus ning toetada seega jätkusuutlikku põllumajandust ning kohanemist kliimamuutusega. Seepärast tuleks kõnealuseid sorte registreerida üksnes ametlikult tunnustatud kirjelduse alusel.
- (37) Siiski tuleks ametlikult tunnustatud kirjelduse alusel registreeritud sorte toota piirkonnas, kus neid on ajalooliselt kasvatatud ja kus nad on kohanenud, et tagada nende ehtsus ja lisaväärtus geneetilise mitmekesisuse säilitamisel ja keskkonna kaitsmisel. Seepärast tuleks need sordid registreerida üksnes riiklikes sordiregistris. Samal põhjusel oleksid need sordid pidanud olema turul kättesaadavad ja/või neid oleks tulnud koguda näiteks geenipankadesse enne käesoleva määruse jõustumist või nad oleksid pidanud olema riiklikust või liidu sordiregistrist kustutatud rohkem kui viis aastat tagasi juhul, kui nad olid registreeritud seal sordi nõuetele vastavuse hindamise alusel lähtuvalt nende eristatavusest, ühtlikkusest ja püsivusest.
- (38) Tuleks kehtestada sortide ja kloonide riiklikus sordiregistris registreerimise eeskirjad, et tagada kõigi taotluste puhul ühetaoliste eeskirjade järgmine ning läbipaistev raamistik kõigi huvitatud isikute jaoks.
- (39) Teatavad sordid, mis on kohanenud kohalike ja piirkondlike oludega ning mida ohustab geneetiline erosioon või millel ei ole põllukultuuride tööstusliku tootmise puhul tegelikku väärtust, kuid mis on aretatud kasvamiseks eritingimustes, on juba võetud riiklikesse sordilehtedesse, -nimekirjadesse või -registritesse vastavalt komisjoni 20. juuni 2008. aasta direktiivi 2008/62/EÜ (millega sätestatakse teatavad erandid kohalike ja piirkondlike oludega kohanenud ja geneetilisest erosioonist ohustatud põllukultuuride rahvaselektsioonsortide ja sortide heakskiitmiseks ning kõnealuste rahvaselektsioonsortide ja sortide seemnete ning seemnekartuli turustamiseks)²⁰ artiklile 3 ning vastavalt komisjoni 26. novembri 2009. aasta direktiivi 2009/145/EÜ (millega sätestatakse teatavad erandid traditsiooniliselt teatavates paikkondades ja piirkondades kasvatatud ja geneetilisest erosioonist

²⁰ ELT L 162, 21.6.2008, lk 13-19.

ohustatud köögivilja rahvaselektsioonsortide ja -sortide ning selliste köögiviljasortide heakskiitmiseks, millel ei ole põllukultuuride tööstusliku tootmise puhul tegelikku väärtust, kuid mis on aretatud eritingimustes kasvamiseks, ning kõnealuste rahvaselektsioonsortide ja sortide seemnete turustamiseks)²¹ artikli 3 lõikele 1. Kõnealuste sortide puhul ei ole tehtud täielikku sordi nõuetele vastavuse hindamist seoses nende eristatavuse, ühtlikkuse ega püsivusega. Seepärast on asjakohane, et kõnealused sordid registreeritakse vahetult riiklikus sordiregistris ilma täiendava menetluseta ametlikult tunnustatud kirjeldusega sortidena.

- (40) Liidu sordiregister peaks sisaldama ka kõiki riiklikus sordiregistris registreeritud sorte. Nii tagatakse, et liidu sordiregister annab läbipaistava ülevaate kõigist liidus registreeritud sortidest.
- (41) Tuleks vastu võtta eeskirjad sortide ja kloonide registreerimiseks liidu sordiregistris. Järjepidevuse huvides peaksid kõnealused eeskirjad sarnanema riiklikus sordiregistris registreerimise eeskirjadega.
- (42) Liikmesriikide pädevad asutused ja amet peaksid võtma tasu taotluste läbivaatamise, taotluste hindamise ja sordi nõuetele vastavuse hindamise ning registris hoidmise iga aasta eest. See on vajalik, et tagada vahendid üldise sortide registreerimissüsteemi jaoks ning selleks et peamised registreerimisest kasu saajad kataksid kõnealuse süsteemi toimimise kulud. Kõnealuste tasude kindlaksmääramise eeskirjad tuleks sätestada käesolevas määruses.
- (43) Selleks et hõlbustada selliste sortide registreerimist, mis aitavad ära hoida geneetilist erosiooni liidus, peaksid liikmesriigid kohaldama vähendatud määraga tasu ametlikult tunnustatud kirjeldusega sortide ja heterogeense materjali puhul. Kõnealused tasud peaksid olema piisavalt väikesed, et need ei piiraks ega takistaks kõnealuste sortide turul kättesaadavaks tegemist. Mikroettevõtjate toetamiseks peaksid nad olema täielikult vabastatud tasude maksmisest.
- (44) Selleks et kaitsta ettevõtjate ärihuve ja intellektuaalomandi õigusi, tuleks sordiaretaja taotlusel käsitada hindamistulemusi ja genealoogiliste komponentide kirjeldust konfidentsiaalsena. Läbipaistvuse huvides tuleks kõik riiklikus sordiregistris või liidu sordiregistris registreeritud sortide kirjeldused teha avalikkusele kättesaadavaks.
- (45) Metsad katavad suure osa liidu pindalast ja täidavad sotsiaalseid, majanduslikke, keskkonnavalaseid, ökoloogilisi ja kultuurilisi funktsioone. Seepärast on eri liiki metsade jaoks vaja erilähenemiseviise ja -meetmeid, võttes arvesse mitmesuguseid tingimusi, mis on iseloomulikud liidu metsadele.
- (46) Metsanduse seisukohast oluliste puuliikide ja kunstlike hübriidide kultiveerimismaterjal peaks geneetiliselt sobima kohalike tingimustega ning olema kõrge kvaliteediga. Metsa säästva majandamise seisukohast on oluline säilitada metsade bioloogiline mitmekesisus ning rikastada seda, samuti säilitada puude geneetiline mitmekesisus.
- (47) Kultiveerimismaterjali puhul tuleks sätestada nõuded seoses eliitmaterjaliga, kategooriatega, mille all seda turul kättesaadavaks võib teha, partiidega, märgistamisega ja väikepakenditega, et tagada nõuetekohased kvaliteedi- ja turustamisstandardid ning nende kohandamine tehnika ja teaduse arenguga.

²¹ ELT L 312, 27.11.2009, lk 44-54.

- (48) Selleks et tagada paindlikkus ja kohanemine teatavate asjaoludega, tuleks teatavatel tingimustel ette näha erandid kultiveerimismaterjali tootmiseks ja turul kättesaadavaks tegemiseks. Kõnealused erandid peaksid hõlmama liikmesriikide võimalust vastu võtta rangemaid nõudeid, ajutisi tarneraskusi, vajadust teha seemned kiiresti turul kättesaadavaks, ajutiste katsete tegemist ja erakorraliste meetmete vastuvõtmist.
- (49) Metsanduses geneetiliste ressursside säilitamise ja jätkusuutliku kasutamise huvides, tuleks liikmesriikidel lubada võtta vastu vähem rangeid meetmeid sellise kultiveerimismaterjali puhul, mis on kohanenud kohalike ja piirkondlike tingimustega ja mida ohustab geneetiline erosioon.
- (50) Pädevad asutused peaksid võtma tasu kultiveerimismaterjali algmaterjali registreerimise/heakskiitmise eest ning heakskiidetud/registreeritud kultiveerimismaterjali algmaterjalist saadud kultiveerimismaterjali põhitunnistuste väljastamise eest. Seda on vaja kultiveerimismaterjali sertifitseerimiseks vajalike ressursside tagamiseks ja tagamaks, et peamised sertifitseerimisest kasu saajad kannavad vastavad kulud. Mikroettevõtjate toetamiseks peaksid nad olema täielikult vabastatud tasude maksimisest. Kõnealuseid tasusid käsitlevad eeskirjad tuleks sätestada käesoleva määrusega, kuna need käsitlevad kultiveerimismaterjali tegelikku tootmist, registreerimist ja turul kättesaadavaks tegemist.
- (51) Määrust (EÜ) nr 2100/1994 tuleb muuta, et lisada sordi registreerimine ameti ülesannete hulka ning muuta selle varasemat nimetust Ühenduse Sordiamet.
- (52) Käesoleva määruse lisade kohandamiseks tehnika ja teaduse arenguga peaks komisjonil olema õigus võtta kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 290 vastu delegeeritud õigusakte käesoleva määruse lisade muutmise kohta.
- (53) Sektori tehniliste ja majanduslike arengute järgimiseks peaks komisjonil olema õigus võtta kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 290 vastu delegeeritud õigusakte, milles loetletakse need perekonnad ja liigid, mille paljundusmaterjali ei või turul kättesaadavaks teha standardmaterjalina.
- (54) Sektori tehniliste ja majanduslike arengute järgimiseks peaks komisjonil olema õigus võtta kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 290 vastu delegeeritud õigusakte, milles sätestatakse selline taimne paljundusmaterjal, mida võib toota ja turul kättesaadavaks teha ilma registreeritud sorti kuulumata ning selle tootmise ja turul kättesaadavaks tegemise nõuded.
- (55) Tagamaks, et loetletud perekondadesse ja liikidesse kuuluv taimne paljundusmaterjal ning teatavat liiki kultiveerimismaterjal vastab asjaomaste perekondade, liikide või kategooriate eriomadusi arvestades võimalikult rangetele sordiehtsus-, kvaliteedi- ja tervisenõuetele, peaks komisjonil olema õigus võtta kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 290 vastu delegeeritud õigusakte, millega võetakse vastu tootmis- ja kvaliteedinõuded ning sertifitseerimissüsteemid kõnealuste perekondade ja liikide jaoks ning kvaliteedinõuded kultiveerimismaterjali liikide ja kunstlike hübriidide hulka kuuluvate taimede konkreetsete taimeosade ja istutusmaterjali turul kättesaadavaks tegemiseks.
- (56) Tagamaks et taimne paljundusmaterjal tehakse turul kättesaadavaks teatavate perekondade või liikide eriomadustele vastavatel tingimustel peaks komisjonil olema õigus võtta kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 290 vastu delegeeritud õigusakte, milles käsitletakse teatavatesse perekondadesse või liikidesse kuuluva paljundusmaterjali partiide maksimaalset suurust, koostist ja identifitseerimist ning väikepakendite nõudeid.

- (57) Selleks et kohandada ametlikke etikette ja ettevõtjate etikette käsitlevaid eeskirju teatavat liiki taimse paljundusmaterjali eriomadustega, peaks komisjonil olema õigus võtta kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 290 vastu delegeeritud õigusakte, milles sätestatakse täiendavad eeskirjad seoses teatava taimse paljundusmaterjali kategooriate ja muude gruppide etiketiga, etiketi numbri märkimisega, supereliit-, eliit- sertifitseeritud ja standardmaterjali põlvkondade märkimisega, sordiliikide (sh liigisiseste või liikidevahelise hübriidide) märkimisega, eri tingimustele vastavate alamkategooriate märkimisega, segude puhul eri komponentide massiprotsendi märkimisega liikide ja vajaduse korral sortide kaupa ning materjali ettenähtud kasutuse märkimisega.
- (58) Selleks et ettevõtjad tegeleksid nõuetekohaselt asjaomase taimse paljundusmaterjali usaldusväärse sertifitseerimisega, peaks komisjonil olema õigus võtta kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 290 vastu delegeeritud õigusakte, milles sätestatakse üksikasjalikumad nõuded seoses nende ettevõtjate ja inspektorite kvalifikatsiooniga, kellele võib usaldada sertifitseerimisülesandeid, valduste sobilikkusega ning ettevõtjate ja laborite kasutatavate teatava varustuse olemasoluga.
- (59) Selleks et tagada ettevõtjate tehtava sertifitseerimise puhul ametliku järelevalve ajakohastatud standardid, mis vastavad teatavate perekondade või liikide eriomadustele, peaks komisjonil olema õigus võtta kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 290 vastu delegeeritud õigusakte, milles sätestatakse üksikasjalikumad eeskirjad selle kohta, kuidas pädevad asutused peavad sertifitseerimise üle järelevalvet teostama.
- (60) Teatavate perekondade või liikide omadustele vastavate sertifitseerimisjärgsete rangete ja ajakohastatud standardite tagamiseks peaks komisjonil olema õigus võtta kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 290 vastu delegeeritud õigusakte, milles sätestatakse nõuded katsetamiseks esitatud proovide osakaalu ning katsetamiskorra kohta.
- (61) Tagamaks et paljundusmaterjali segusid toodetakse ja need tehakse turul kättesaadavaks perekondade ja liikide kaupa nõuetekohaste kvaliteedinõuete alusel ning et nende tarbijad teevad teadliku valiku, peaks komisjonil olema õigus võtta kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 290 vastu delegeeritud õigusakte, millega võetakse vastu I lisas loetletud eri perekondadesse või liikidesse või kõnealuste perekondade või liikide eri sortidesse kuuluva paljundusmaterjali segude tootmise eeskirjad ning millega võetakse vastu eeskirjad I lisas loetletud perekondadesse või liikidesse kuuluva ja I lisas loetlemata perekondadesse ja liikidesse kuuluva paljundusmaterjali segude kohta.
- (62) Tagamaks et sellistesse sortidesse kuuluv paljundusmaterjal, mille registreerimistaotlus on läbivaatamisel, tehakse turul kättesaadavaks läbipaistvalt ja üksnes piiratud koguses, peaks komisjonil olema õigus võtta kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 290 vastu delegeeritud õigusakte, milles sätestatakse tingimused pakendite märgistamise ja maksimaalse lubatud koguse kohta, mida võib turul kättesaadavaks teha teatavate perekondade või liikide puhul.
- (63) Tagamaks et nišituru materjal tehakse turul kättesaadavaks piiratud koguses ja läbipaistval viisil, peaks komisjonil olema õigus võtta kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 290 vastu delegeeritud õigusakte, milles sätestatakse pakendite, konteinerite või kimpude maksimumsuurus, ning nõuded seoses jälgitavusega, partiide ning asjaomase nišituru materjali märgistamisega.

- (64) On oluline tagada, et teatavatel tingimustel võib toota ja turul kättesaadavaks teha paljundusmaterjali, mis ei ole lõplikult sertifitseeritud, ja seemneid, mis ei ole tunnustatud idanevusnõuetele vastavaks. Seepärast peaks komisjonil olema õigus võtta kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 290 vastu delegeeritud õigusakte, milles sätestatakse paljundusmaterjali jaoks konkreetsed eeskirjad seoses pakendite, konteinerite ja kimpudega, väikepakendite ja väikeste konteineritega, kõnealuse materjali märgistamisega, ajavahemikuga, mil selliseid seemneid võib turul kättesaadavaks teha ning idanevust käsitlevate esialgsete analüütiliste aruannetega.
- (65) On oluline tagada, et kolmandatest riikidest imporditud paljundusmaterjal vastab käesoleva määruse nõuetele. Seepärast peaks komisjonil olema õigus võtta kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 290 vastu delegeeritud õigusakte, millega otsustatakse, kas teatavatesse perekondadesse, liikidesse või kategooriatesse kuuluv kolmandas riigis või kolmanda riigi teatavates piirkondades toodetud paljundusmaterjal vastab samadele nõuetele nagu need, mida kohaldatakse liidus toodetud ja turul kättesaadavaks tehtud paljundusmaterjali suhtes.
- (66) On oluline tagada, et teatavatesse perekondadesse või liikidesse kuuluva paljundusmaterjali tootmine ja turul kättesaadavaks tegemine vastab ühiskonna suurenenud nõuetele seoses põllumajanduse tulemuslikkuse ja töötlemise kvaliteediga. Sektori tehniliste ja majanduslike arengute järgimiseks peaks komisjonil olema õigus võtta kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 290 vastu delegeeritud õigusakte, milles loetletakse perekonnad ja liigid, mis on liidu põllumajanduse rahuldava ja jätkusuutliku arengu seisukohast eriti olulised.
- (67) Selleks et tagada liidu jätkusuutliku põllumajanduse seisukohast eriti oluliste sortide puhul nende eriomadusi arvestavad ajakohastatud registreerimisstandardid, peaks komisjonil olema õigus võtta kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 290 vastu delegeeritud õigusakte, milles sätestatakse kõnealuste perekondade või liikide registreerimiseeskirjad seoses vastupanuvõimega taimekahjustajate suhtes, vähenenud vajadusega eriressursside järele, soovimatute ainete vähenenud sisaldusega ning suurema kohanemisvõimega erinevates agrokliimaatilistes tingimustes.
- (68) Selleks et teatavatel juhtudel tagada sordinimede sobivuse kontrollimise ajakohastatud tingimused, peaks komisjonil olema õigus võtta kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 290 vastu delegeeritud õigusakte, milles sätestatakse eeskirjad seoses sordinimede ja kaubamärkide suhtega, nende suhtega põllumajandustoodete geograafiliste tähistega ja päritolunimetustega, õiguste eelmiste omanike kirjaliku nõusolekuga takistuste kõrvaldamiseks sordinime nõuetele vastamiseks, konkreetsete kriteeriumidega otsustamiseks, kas sordinimi on eksitav või segadusttekitav, ning sordinime kasutamise koodi kujul.
- (69) On oluline tagada, et kloonide hulka kuuluvat paljundusmaterjali võib toota ja turul kättesaadavaks teha üksnes siis, kui see vastab teatavatele kvaliteedi- ja tervisenõuetele ja kuulub ka perekondadesse või liikidesse, millel on teatavate turusektorite jaoks teatav väärtus. Seepärast peaks komisjonil olema õigus võtta kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 290 vastu delegeeritud õigusakte, millega võetakse vastu teatavatesse perekondadesse või liikidesse kuuluvate kloonide kvaliteedi- ja tervisenõuded ning milles loetletakse need perekonnad või liigid, kuhu kloonid peavad kuuluma, et neid saaks turul kättesaadavaks teha.
- (70) Selleks et tagada sordi registreerimistaotluses esitatud teabe jätkuv vastavus sektori arengule ning selle asjakohasus kõnealustesse perekondadesse või liikidesse kuuluvate sortide eriomaduste seisukohast, peaks komisjonil olema õigus võtta kooskõlas

Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 290 vastu delegeeritud õigusakte, milles sätestatakse teatavaid perekondi või liike hõlmavale taotlusele lisatavad täiendavad elemendid.

- (71) Selleks et tagada ameti tehtavate auditite, pädevate asutuste poolt valdustes tehtavate auditite, sordi nõuetele vastavuse hindamise ja kõnealuse hindamise korraldamise ajakohastatud standardid, peaks komisjonil olema õigus võtta kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 290 vastu delegeeritud õigusakte, milles sätestatakse kõnealuste auditite eeskirjad.
- (72) Selleks et tagada sortide nõuetele vastavuse hindamise ajakohastatud standardid, peaks komisjonil olema õigus võtta kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 290 vastu delegeeritud õigusakte, milles sätestatakse eeskirjad seoses pädeva asutuse või taotleja töötajate kvalifikatsiooni ja väljaõppega, sordi nõuetele vastavuse hindamiseks vajaliku varustusega, sordi võrdluskogude asutamisega, kvaliteedijuhtimise süsteemide rajamisega ning teatavate perekondade või liikide kasvatuskatsete ja laboratoorsete katsete läbiviimisega.
- (73) Selleks et sordi liidu sordiregistris registreerimise eest taotlejatel maksta tulevate tasude suurus on õiglane ja ajakohastatud, peaks komisjonil olema õigus võtta kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 290 vastu delegeeritud õigusakte, milles sätestatakse nende tasude suurus.
- (74) Selleks et tagada tervikliku teabe esitamine kultiveerimismaterjali teatavate kategooriate või liikide puhul, peaks komisjonil olema õigus võtta kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 290 vastu delegeeritud õigusakte, milles sätestatakse tingimused, mille korral ettevõtja etiketile on lisatud üks teine ettevõtja esitatud dokument.
- (75) Selleks et hoida ära asjaomase kultiveerimismaterjaliga seotud kvaliteedi- ja terviseriskid, peaks komisjonil olema õigus võtta kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 290 vastu delegeeritud õigusakte, millega täiendatakse käesolevas määruses sätestatud nõudeid kloonide ja kloonisegude kohta, määrates kindlaks maksimaalse aastate arvu või rametite maksimumarvu, millega kloonide või kloonisegude heakskiitmine piirdub.
- (76) Selleks et tagada proportsionaalsel viisil erandi rakendamine, mis seisneb kultiveerimismaterjali väikeste seemnekoguste vabastamises idanevust või elujõulisust käsitlevatest teabenõuetest, peaks komisjonil olema õigus võtta kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 290 vastu delegeeritud õigusakte, milles sätestatakse kõnealuste väikeste koguste maksimumkogused teatavat tüüpi kultiveerimismaterjali puhul.
- (77) Selleks et tagada, et pädevate asutuste heakskiidetud kultiveerimismaterjali algmaterjali registreerimise ja põhitunnistuste väljastamise eest võetavate tasude kuluartiklid on proportsionaalsed tehtud tööga ja ajakohased, peaks komisjonil olema õigus võtta kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 290 vastu delegeeritud õigusakte kõnealuste kuluartiklite kindlaksmääramise kohta.
- (78) On eriti oluline, et komisjon konsulteerib delegeeritud õigusaktide ettevalmistamise ajal nõuetekohaselt, sh eksperditasandil. Delegeeritud õigusaktide ettevalmistamisel ja koostamisel peaks komisjon tagama asjaomaste dokumentide sama- ja õigeaegse ning asjakohase edastamise Euroopa Parlamendile ja nõukogule.
- (79) Käesoleva määruse rakendamise ühetaoliste tingimuste tagamiseks tuleks komisjonile anda rakendusvolitused seoses järgmisega:

- (a) lubada liikmesriikidel võtta vastu käesoleva määruse kohaselt vastuvõetud nõuetest rangemaid nõudeid seoses loetletud perekondadesse ja liikidesse kuuluva paljundusmaterjali ning loetletud liikidesse ja kunstlike hübriidide hulka kuuluva kultiveerimismaterjaliga;
 - (b) erakorraliste meetmete vastuvõtmine;
 - (c) lubada liikmesriikidel anda kõige rohkem üheks aastaks luba toota ja teha turul kättesaadavaks sellistesse sortidesse kuuluvat paljundusmaterjali, mis veel ei kuulu riiklikusse ega liidu sordiregistrisse;
 - (d) lubada liikmesriikidel anda kõige rohkem üheks aastaks luba toota ja teha turul kättesaadavaks loetletud perekondadesse või liikidesse kuuluv selline taimne paljundusmaterjal, mis vastab käesoleva määruse kohaselt vastuvõetud nõuetest leebematele nõuetele;
 - (e) ajutiste katsete korraldamine;
 - (f) riiklike sordiregistrite ja liidu sordiregistri vorm;
 - (g) sortide registreerimistaotluste vorm;
 - (h) sortide registreerimisega seotud teatiste esitamise kord;
 - (i) kultiveerimismaterjaliga seotud riiklike loetelude vorm;
 - (j) kultiveerimismaterjali riiklikku loetellu lisamise teate vorm ja
 - (k) kultiveerimismaterjali põhitunnistuste vorm.
- (80) Rakendusvolitusi tuleks kasutada vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrusele (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisvolituste teostamise suhtes.
- (81) Käesolevas määruses austatakse põhiõigusi ja peetakse kinni iseäranis Euroopa Liidu põhiõiguste hartaga tunnustatud põhimõtetest ning eelkõige austatakse era- ja perekonnaelu, omandiõigust, isikuandmete kaitset, ettevõtlusvabadust ning kunsti ja teaduse vabadust. Liikmesriigid peaksid käesolevat määrust kohaldama kooskõlas nimetatud õiguste ja põhimõtetega.
- (82) Kuna käesoleva määruse eesmärki, milleks on paljundusmaterjali tootmine ja turul kättesaadavaks tegemine, materjali kvaliteedi tagamine ning kasutajatele teadliku valiku andmine, ei ole liikmesriikidel võimalik piisavalt saavutada tulenevalt selle mõjust, keerukusest, piiriülesest ja rahvusvahelisest iseloomust ning seda on parem saavutada liidu tasandil, võib liit võtta vastu meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuspõhimõttega. Kõnealusel artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus nimetatud eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

I OSA

ÜLDSÄTTED

Artikkel 1 **Reguleerimisala**

Käesolevas määruses sätestatakse eeskirjad järgmise kohta:

- a) paljundusmaterjali tootmine eesmärgiga teha see turul kättesaadavaks; ning
- b) paljundusmaterjali turul kättesaadavaks tegemine.

Artikkel 2 **Erandid**

Käesolevat määrust ei kohaldata sellise paljundusmaterjali suhtes:

- a) mis on ette nähtud üksnes katseteks ja teaduslikul otstarbel kasutamiseks;
- b) mis on ette nähtud üksnes aretuseks;
- c) mis on ette nähtud üksnes geenipankadele, geneetiliste ressursside säilitamise organisatsioonidele ja võrgustikele või kõnealustesse organisatsioonidesse või võrgustikesse kuuluvatele isikutele ning mida säilitavad kõnealused asutused ja isikud.
- d) mida vahetavad omavahel tasuta muud isikud kui ettevõtjad.

Artikkel 3 **Mõisted**

Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

- (1) „taimed” – taimed nagu on määratletud määruse (EL) nr .../... (Office of Publications, please insert number of Regulation on protective measures against pests of plants) (taimekahjustajate vastaste kaitsemeetmete kohta) artikli 2 lõikes 1;
- (2) „taimne paljundusmaterjal” – taim(ed), mis suudavad toota terveid taimi ja on selleks ette nähtud;
- (3) „emataim” – kindlakstehtud taim, millest võetakse paljundusmaterjali uute taimede paljundamiseks;
- (4) „põlvkond” – taimede rühm, mis moodustab taimede põlvnemisliinis üheainsa astme;
- (5) „turul kättesaadavaks tegemine” – valdamine liidus müügi eesmärgil, kaasa arvatud müügiks pakkumine ja mis tahes muud liiki üleandmine ning müük, turustamine, import liitu ja eksport liidust ning muud liiki üleandmine tasu eest või tasuta;
- (6) „ettevõtja” – iga füüsiline või juriidiline isik, kes tegeleb seoses taimse paljundusmaterjaliga kutsealaselt vähemalt ühega järgmistest tegevustest:
 - a) tootmine;
 - b) aretus;
 - c) sordi säilitamine;
 - d) teenuste osutamine;

- e) säilitamine, sh hoiustamine; ning
 - f) turul kättesaadavaks tegemine.
- (7) „pädevad asutused” – pädevad asutused, nagu on määratletud kooskõlas määruse (EÜ) nr .../.... [Office of Publications, please insert the number of the Regulation on Official Controls] artikli 2 lõikega 5.
- (8) „geneetiliselt muundatud organism” – geneetiliselt muundatud organism, nagu on määratletud direktiivi 2001/18/EÜ artikli 2 punktis 2;
- (9) „kultiveerimismaterjal” – taimne paljundusmaterjal, mis on ette nähtud metsanduses kasutamiseks;
- (10) „partii” – taimse paljundusmaterjali kogum, mida ühendab homogeenne koostis ja päritolu.

Artikkel 4
Vaba ringlus

Taimse paljundusmaterjali suhtes ei kohaldata muid piiranguid selle tootmisele ega turul kättesaadavaks tegemisele kui need, mis on ette nähtud käesoleva määrusega, direktiiviga 94/62/EÜ, määrusega (EÜ) nr 338/97, direktiiviga 2001/18/EÜ, määrusega (EÜ) nr 1829/2003, määrusega (EÜ) nr 1830/2003, määrusega (EL) nr .../... [Office of Publication, please insert number of Regulation on protective measures against pests of plants] ning liidu õigusaktidega, millega piiratakse invasiivsete võõrliikide tootmist või turul kättesaadavaks tegemist.

II OSA ETTEVÕTJAD

Artikkel 5

Ettevõtjate register

Ettevõtjad registreeritakse määruse (EÜ) nr .../... (Office of Publication, please insert number of Regulation on protective measures against pests of plants) artiklis 61 osutatud registrites kooskõlas kõnealuse määruse artikli 62 sätetega.

Artikkel 6

Ettevõtjate üldkohustused

Ettevõtjad tagavad, et toodetud ja turul nende kontrolli all kättesaadavaks tehtud paljundusmaterjal vastab käesoleva määruse nõuetele.

Artikkel 7

Paljundusmaterjali tootvate ettevõtjate konkreetsed kohustused

Paljundusmaterjali tootvad ettevõtjad:

- a) on isiklikult kättesaadavad või määravad isiku, kes teeb pädevate asutustega koostööd ametlike kontrollide hõlbustamiseks;
- b) teevad kindlaks tootmisprotsessi või turul kättesaadavaks tegemise kitsaskohad, mis võivad mõjutada paljundusmaterjali kvaliteeti, ja teostavad nende seiret;
- c) säilitavad punktis b osutatud kitsaskohtade seiredokumente, mida pädevad asutused võivad taotluse korral kontrollida;
- d) tagavad, et partiid on eraldi kindlakstehtavad;
- e) säilitavad ettevõtja valdustes ja muudes paljundusmaterjali tootmise kohtades ajakohast teavet;
- f) tagavad, et pädevatel asutustel on juurdepääs tootmiskohale, sh lepinguliste kolmandate osapoolte valdustele ja põldudele, ning seiredokumentidele ja kõigile seotud dokumentidele;
- g) võtavad vajaduse korral meetmed paljundusmaterjali sordiehtsuse säilitamiseks kooskõlas käesoleva määruse kohaselt kohaldatavate nõuetega;
- h) teevad taotluse korral pädevatele asutustele kättesaadavaks kõik kolmandate isikutega sõlmitud lepingud.

Artikkel 8

Jälgitavus

1. Ettevõtjad tagavad, et paljundusmaterjal on jälgitav kõigis tootmise ja turul kättesaadavaks tegemise etappides.
2. Lõike 1 kohaldamisel säilitavad ettevõtjad teavet, mis võimaldab neil kindlaks teha neile paljundusmaterjali tarninud ettevõtja ja asjaomase paljundusmaterjali.
Taotluse korral teevad nad sellise teabe pädevatele asutustele kättesaadavaks.

3. Lõike 1 kohaldamisel säilitavad ettevõtjad teavet, mis võimaldab neil kindlaks teha isikud, kellele nad on paljundusmaterjali tarninud, ja asjaomase paljundusmaterjali, v.a juhul, kui kõnealune materjal tarniti jaeturul.

Taotluse korral teevad nad sellise teabe pädevatele asutustele kättesaadavaks.

4. Muu paljundusmaterjali kui kultiveerimismaterjali puhul säilitavad ettevõtjad lõigetes 2 ja 3 osutatud taimse paljundusmaterjali kohta dokumente kolm aastat pärast seda, kui neile on kõnealune materjal tarnitud või kui nemad on selle tarninud.

Kultiveerimismaterjali puhul on vastav ajavahemik kümme aastat.

III OSA

MUU PALJUNDUSMATERJAL KUI KULTIVEERIMISMATERJAL

I JAOTIS

Üldsätted

Artikkel 9 **Reguleerimisala**

Käesolevat osa kohaldatakse muu paljundusmaterjali kui kultiveerimismaterjali turul kättesaadavaks tegemise eesmärgil toimuva tootmise suhtes ja turul kättesaadavaks tegemise suhtes.

Artikkel 10 **Mõisted**

Käesolevas osas kohaldatakse järgmisi mõisteid

- (1) „sort” – botaanilise taksoni madalaima eristatava taseme taimerühm, mis vastab järgmistele nõuetele:
 - a) see on määratletud genotüübist või genotüüpide kombinatsioonist määratud tunnustega,
 - b) see erineb teistest taimerühmadest vähemalt ühe punktis a osutatud tunnuse poolest; ning
 - c) seda loetakse ühtlikuks, sest ta püsib paljundamise käigus muutumatuna;
- (2) „ametlik kirjeldus” – pädeva asutuse koostatud sordikirjeldus, mis hõlmab sordi eriomaseid tunnuseid ja mis võimaldab sordi eristatavuse, ühtlikkuse ja püsivuse katsetamise teel kindlaks teha;
- (3) „ametlikult tunnustatud kirjeldus” – pädeva ametiasutuse tunnustatud sordikirjeldus, mis hõlmab sordi eriomaseid tunnuseid ja võimaldab sordi kindlaks teha ning mis on saadud muul viisil kui sordi eristatavuse, ühtlikkuse ja püsivuse katsetamine vastavalt eeskirjadele, mida kohaldata sordi registreerimise ajal kooskõlas artikliga 79;
- (4) „kloon” – järglane, mis on saadud algtaime vegetatiivsel paljundamisel ja jääb sellega geneetiliselt identseks;
- (5) „sordi säilitamine” – meetmed, millega tagatakse sordi pidev vastavus kirjeldusele;
- (6) „supereliitmaterjal” – paljundusmaterjal, mis kuulub tootmisprotsessi esimesse etappi ja mis on ette nähtud paljundusmaterjali teiste kategooriate tootmiseks;
- (7) „eliitmaterjal” – paljundusmaterjal, mis on toodetud supereliitmaterjalist ja mis on ette nähtud sertifitseeritud materjali tootmiseks;
- (8) „sertifitseeritud materjal” – paljundusmaterjal, mis on toodetud supereliitmaterjalist või eliitmaterjalist;

- (9) „standardmaterjal” – muu paljundusmaterjal kui supereliitmaterjal, eliitmaterjal või sertifitseeritud materjal;
- (10) „kategooria” – supereliitmaterjal, eliitmaterjal, sertifitseeritud materjal või standardmaterjal.

II JAOTIS

I lisas loetletud perekondade ja liikide loetellu kuuluva taimse paljundusmaterjali tootmine ja turul kättesaadavaks tegemine

I PEATÜKK

Sissejuhatavad sätted

Artikkel 11

Reguleerimisala

1. Käesolevat jaotist kohaldatakse sellise paljundusmaterjali tootmise ja turul kättesaadavaks tegemise suhtes, mis kuulub perekondadesse ja liikidesse, mis vastavad ühele või mitmele järgmisele kriteeriumile:
 - a) nad kuuluvad olulisse tootmisalasse;
 - b) neil on oluline tootmisväärtus;
 - c) neid toodavad või teevad turul kättesaadavaks oluline arv ettevõtjaid liidus;
 - d) nad sisaldavad aineid mille suhtes kas kõigi või teatavate kasutusviiside puhul tuleb kohaldada konkreetseid eeskirju inimeste ja loomade tervise ning keskkonna kaitseks.
2. Lõikes 1 osutatud perekonnad ja liigid on loetletud I lisas.
3. Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 140 vastu delegeeritud õigusakte, millega muudetakse I lisa, et kohandada seda teaduslike või tehniliste teadmiste arengut ja majandusnäitajaid arvestades.
4. Käesolevat jaotist kohaldatakse ka I lisas loetlemata perekondade ja liikide pookealuste ja muude taimeosade (edaspidi koos „pookealused”) suhtes, kui üks I lisas loetletud perekond või liik või nende hübriid on neile poogitud.

Artikkel 12

Paljundusmaterjali kategooriad

1. Paljundusmaterjali võib toota ja turul kättesaadavaks teha üksnes ühe järgmise kategooria all:
 - a) supereliitmaterjal;
 - b) eliitmaterjal;
 - c) sertifitseeritud materjal;
 - d) standardmaterjal.
2. Paljundusmaterjali ei tohi toota ega turul kättesaadavaks teha standardmaterjalina, kui see kuulub perekondadesse või liikidesse, mille puhul supereliitmaterjali,

eliitmaterjali ja sertifitseeritud materjali tootmise ja turul kättesaadavaks tegemisega ja sertifitseerimisega seotud kulud on proportsionaalsed:

- a) eesmärgiga tagada toidu ja söödaga kindlustatus; ning
 - b) paljundusmaterjali parem sordiehtsus, tervis ja kvaliteet, mis tulenevad supereliit-, eliit- ja sertifitseeritud materjali nõuete täitmisest võrreldes standardmaterjali nõuetega.
3. Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 140 vastu delegeeritud õigusakte, milles loetletakse need perekonnad ja liigid, mille paljundusmaterjali ei tohi turule lasta standardmaterjalina, nagu on osutatud lõikes 2.
4. Erandina lõigetest 2 ja 3 toodetakse paljundusmaterjali ja see tehakse standardmaterjalina turul kättesaadavaks üksnes siis, kui on tegemist vähemalt ühe järgmise juhuga:
- a) see kuulub ametlikult tunnustatud kirjeldusega sortide hulka;
 - b) see on heterogeenne materjal artikli 14 lõike 3 tähenduses;
 - c) see on nišiturumaterjal artikli 36 lõike 1 tähenduses.

II PEATÜKK

Tootmise ja turul kättesaadavaks tegemise nõuded

1. JAGU

NÕUETE LOETELU

Artikkel 13

Supereliitmaterjali, eliitmaterjali, sertifitseeritud materjali ja standardmaterjali tootmine ja turul kättesaadavaks tegemine

1. Toodetud ja turul kättesaadavaks tehtud taimne paljundusmaterjal vastab:
 - a) 2. jaos sätestatud registreerimisnõuetele;
 - b) tootmis- ja kvaliteedinõuetele, mis on 3. jaos vastava kategooria jaoks ette nähtud;
 - c) 4. jaos sätestatud käitlemisnõuetele;
 - d) 5. jaos sätestatud identifitseerimisnõuetele ja vajaduse korral sertifitseerimisnõuetele.
2. Lõike 1 punkti b ei kohaldata artikli 14 lõikes 3 ja artiklis 36 osutatud paljundusmaterjali tootmisnõuete suhtes.

Artikkel 14

Registreeritud sordi nõuded

1. Taimset paljundusmaterjali võib toota ja turul kättesaadavaks teha üksnes siis, kui sort on registreeritud artikli 51 kohases riiklikus sordiregistris või artikli 52 kohases liidu sordiregistris.
2. Erandina käesoleva artikli lõikest 1 võib toota ja turul kättesaadavaks teha pookealuseid, mille sort ei ole registreeritud riiklikus sordiregistris ega liidu sordiregistris.

3. Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 140 vastu delegeeritud õigusakte, milles sätestatakse, et erandina käesoleva artikli lõikest 1 võib paljundusmaterjali toota ja turul kättesaadavaks teha ilma et see kuuluks sorti artikli 10 punkti 1 tähenduses (edaspidi „heterogeenne materjal”) või vastaks artiklites 60, 61 ja 62 sätestatud eristatavuse, ühtlikkuse ja püsivuse nõuetele ning artiklites 58 ja 59 sätestatud rahuldavale viljelus- ja/või kasutusväärtusele või jätkusuutlikule viljelus- ja/või kasutusväärtusele.

Kõnealustes delegeeritud aktides võidakse heterogeense materjali suhtes sätestada järgmist:

- a) märgistamis- ja pakendamiseeskirjad;
- b) materjali kirjeldamise eeskirjad, sh aretusmeetodid ja kasutatud vanemmaterjal, taimse paljundusmaterjali tootmise kava kirjeldus ja standardproovide olemasolu;
- c) eeskirjad, milles käsitletakse ettevõtjate säilitatavaid tootmisandmeid ja -proove ning materjali säilitamist;
- d) pädevate asutuste loodavad heterogeense materjali registrid, registreerimiskord ja kõnealuste registrite sisu;
- e) tasude kehtestamine ja kõnealuste tasude arvutamise kuluartiklid seoses punktis d osutatud heterogeense materjali registreerimisega, nii et tagatakse, et kõnealune tasu ei ole asjaomase heterogeense materjali registreerimisel takistuseks.

Kõnealused delegeeritud aktid võetakse vastu [Office of Publications, please insert date of application of this Regulation...]. Need võidakse vastu võtta konkreetsete perekondade või liikide kohta.

Artikkel 15

Registreeritud kloonide hulka kuulumise nõuded

Kloonide hulka kuuluvat paljundusmaterjali võib toota ja turul kättesaadavaks teha üksnes siis, kui kõnealune kloon on registreeritud artiklis 51 osutatud riiklikus sordiregistris või artiklis 52 osutatud liidu sordiregistris.

2. JAGU

TOOTMIS- JA KVALITEEDINÕUDED

Artikkel 16

Paljundusmaterjali tootmis- ja kvaliteedinõuded

1. Paljundusmaterjali toodetakse kooskõlas II lisa A osas sätestatud tootmisnõuetega ja see tehakse turul kättesaadavaks üksnes siis, kui see vastab II lisa B osas sätestatud kvaliteedinõuetele.
2. Komisjonil on artikli 140 kohaselt õigus vastu võtta delegeeritud õigusakte, millega täiendatakse lõikes 1 osutatud nõudeid. Vajaduse korral võidakse kõnealustes delegeeritud aktides täpsustada II lisa D osas sätestatud nõudeid.
3. Kõnealused delegeeritud õigusaktid võtavad arvesse asjakohaseid rahvusvahelisi tehnilisi ja teaduslikke standardsoovitusi:

- a) Majanduskoostöö ja Arengu Organisatsiooni (edaspidi „OECD”) seemnekava reglement;
 - b) Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni Euroopa Majanduskomisjoni (edaspidi „UNECE”) seemnekartuli standard;
 - c) Rahvusvahelise Seemnekontrolli Assotsiatsiooni (edaspidi „ISTA”) proovivõtu- ja kontrollimise eeskirjad; ning
 - d) Euroopa ja Vahemeremaade Taimekaitseorganisatsiooni (EPPO) eeskirju.
4. Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 140 vastu delegeeritud õigusakte, millega muudetakse II lisa A ja B osa, et kohandada seda tehnika ja teaduse arenguga.

3. JAGU KÄITLEMISNÕUDED

Artikkel 17

Partiid

1. Paljundusmaterjal tehakse turul kättesaadavaks partiidena. Kõnealused partiid peavad olema piisavalt homogeenised ja need peavad olema taimse paljundusmaterjali teistest partiidest selgelt eristatavad.
2. Eri päritolu taimse paljundusmaterjali partiid võib töötlemise, pakendamise, hoiustamise, transportimise või tarnimise käigus uueks partiiks kokku liita. Sel juhul säilitab ettevõtja dokumendid, sh andmed uue partii üksikute osade päritolu kohta.
3. Taimse paljundusmaterjali partiid võib töötlemise, pakendamise, hoiustamise, transportimise või edasisaatmise käigus kaheks või enamaks partiiks jagada. Sel juhul säilitab ettevõtja dokumendid uute partiide päritolu kohta.
4. Komisjonil on artikli 140 kohaselt õigus vastu võtta delegeeritud õigusakte, millega kehtestatakse täiendavad eeskirjad teatava perekonna või liigi kohta seoses ühe või mitme järgmise elemendiga:
 - a) partiide maksimumsuurus, et tagada asjaomase taimse paljundusmaterjali homogeenus;
 - b) partiide koostis, et tagada asjaomase taimse paljundusmaterjali sordiehtsuse säilitamine;
 - c) partiide identifitseerimine, et tagada asjaomase taimse paljundusmaterjali jälgitavus.

Artikkel 18

Pakendid, konteinerid ja kimbud ning eeskirjad väikepakendite ja väikeste konteinerite kohta

1. Taimne paljundusmaterjal tehakse turul kättesaadavaks üksiktaimedena või pakendites, konteinerites või kimpudes.
2. Pakendid ja konteinerid suletakse nii, et neid ei saa avada ilma sulgemisvahendit või pakendit rikkumata.
3. Kimbud seotakse kokku nii, et kimpu moodustavat materjali ei saa eraldada ilma sidumisvahendit või -vahendeid rikkumata.

4. Komisjonil on artikli 140 kohaselt õigus vastu võtta delegeeritud õigusakte, millega kehtestatakse eeskirjad teatavate perekondade või liikide kohta seoses ühe või mitme järgmise elemendiga:
 - a) pakendite, konteinerite või kimpude sulgemine, sh pitseerimine või uuesti pitseerimine, et tagada asjaomase paljundusmaterjali sordiehtsus ja hoida ära partiide kontrollimatut segunemist;
 - b) nõue, et paljundusmaterjal tehakse turul kättesaadavaks üksnes pakendites, konteinerites või kimpudes, et hõlbustada asjaomaste partiide jälgitavust.
5. Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 140 vastu delegeeritud õigusakte, milles sätestatakse konkreetsed eeskirjad teatavate perekondade või liikide tootmiseks või turul kättesaadavaks tegemiseks väikepakendites, väikestes konteinerites või kimpudes. Kõnealused eeskirjad võivad hõlmata ühte või mitut järgmist elementi:
 - a) väikepakendite, väikeste konteinerite ja kimpude maksimaalne suurus ja maht;
 - b) etikettide värv ja sisu ning väikepakendite, väikeste konteinerite või kimpude märgistamismeetodid;
 - c) väikepakendite, väikeste konteinerite või kimpude ja neis sisalduva taimse paljundusmaterjali kontrollimine;
 - d) väikepakendite sulgemine.

4. JAGU

SERTIFITSEERIMIS-, IDENTIFITSEERIMIS- JA MÄRGISTAMISNÕUDED

Artikkel 19

Supereliit-, eliit-, või sertifitseeritud materjali sertifitseerimine ja identifitseerimine ning standardmaterjali identifitseerimine

1. Supereliit-, eliit- või sertifitseeritud materjali sertifitseerimiseks ja identifitseerimiseks kasutatakse ametlikku etiketti („ametlik etikett”).
2. Ametlike etikettidega sertifitseeritakse, et supereliit-, eliit-, või sertifitseeritud materjal vastab artiklis 16 osutatud asjakohastele tootmis- ja kvaliteedinõuetele.
3. Lõigetes 1 ja 2 osutatud sertifitseerimine põhineb põldtunnustamisel ning proovivõtmisel ja katsetamisel kooskõlas artiklis 20 osutatud eeskirjadega (edaspidi „sertifitseerimissüsteemid”) ning artikli 22 kuni 26 sätetega.
4. Standardmaterjali identifitseerimiseks kasutatakse ettevõtja etiketti („ettevõtja etikett”).
5. Ettevõtja etiketid tõendavad, et standardmaterjal vastab artiklis 16 osutatud asjakohastele kvaliteedinõuetele.

Artikkel 20

Sertifitseerimissüsteemid

1. Supereliit-, eliit-, või sertifitseeritud materjali sertifitseerimissüsteemid on esitatud II lisa C osas.

2. Komisjonil on artikli 140 kohaselt õigus vastu võtta delegeeritud õigusakte, milles täiendatakse sertifitseerimissüsteeme. Vajaduse korral võidakse kõnealustes delegeeritud aktides täpsustada kõnealuseid süsteeme, nagu on esitatud II lisa D osas.
3. Kõnealused delegeeritud õigusaktid võtavad arvesse kohaldatavaid rahvusvahelisi tehnilisi ja teaduslikke standardsoovitusi, näiteks:
 - a) OECD seemnekava reglement;
 - b) UNECE seemnekartuli standard;
 - c) ISTA proovivõtu- ja kontrollimise eeskirjad; ning
 - d) EPPO eeskirjad.
3. Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 140 vastu delegeeritud õigusakte, millega muudetakse II lisa C ja D osa, et kohandada neid tehnika ja teaduse arenguga.

Artikkel 21

Ametliku etiketi ja ettevõtja etiketi sisu

1. Ametlik etikett ja ettevõtja etikett sisaldavad III lisa A osas esitatud teavet.
2. Ametlik etikett ja ettevõtja etikett on ühes liidu ametlikus keeles. Need on loetavad, kustutatamatud ja trükitud ühele küljele, neid ei ole varem kasutatud ja nad on hõlpsasti nähtavad.
3. Ametlik etikett on iga paljundusmaterjali kategooria puhul eri värvi.
4. Kui määruse (EÜ) nr .../... [Office of Publication, please insert number of Regulation on protective measures against pests of plants] artikli 74 lõike 1 ja artikli 75 lõike 1 kohaselt on nõutav taimepassi väljastamine, sisaldab ametlik etikett kõnealuse määruse artikli 78 lõike 3 kohaselt taimepassi.
5. Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 140 vastu delegeeritud õigusakte, milles sätestatakse lisaks lõigetes 1 ja 2 osutatud nõuetele täiendavad nõuded ametlike etikettide jaoks. Kõnealused nõuded hõlmavad ühte või mitut järgmist elementi:
 - a) konkreetsetid kategooriaid ja muid taimse paljundusmaterjali rühmi tähistava etiketi värv;
 - b) etiketi number;
 - c) märke supereliit-, eliit-, sertifitseeritud ja standardmaterjali põlvkondade kohta;
 - d) märke sorditüüpide, sh liigisiseste või liikidevahelise hübriidide kohta;
 - e) märke eri tingimustele vastavate alamkategooriate kohta;
 - f) segude korral märke selle kohta, kui suur on eri komponentide massiprotsent liikide või vajaduse korral sortide lõikes;
 - g) märke materjali ettenähtud kasutuse kohta.
6. Käesolevat artiklit kohaldatakse, ilma et see piiraks määruse (EÜ) nr 1107/2009 artikli 49 lõike 4 kohaldamist seoses nimetatud määruse tähenduses töödeldud seemnete märgistamise ja nendega kaasnevate dokumentidega
7. Komisjon võtab rakendusaktidega vastu ametliku etiketi ja ettevõtja etiketi vormi(d). Kõnealused vormid võidakse vastu võtta perekondade või liikide kohta. Need

rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 141 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega.

Artikkel 22

Vastutus toota ametlikke etikette ja need kinnitada

Ametlikud etiketid toodab ja kinnitab:

- a) ettevõtja pädeva asutuse ametliku järelevalve all; või
- b) pädev asutus ettevõtja taotlusel või kui asjaomane ettevõtja ei ole artikli 23 kohast luba saanud.

Artikkel 23

Luba, mis võimaldab ettevõtjatel tegeleda sertifitseerimisega ja ametlike etikettide tootmisega

1. Pädev asutus võib ettevõtjatele anda loa tegeleda sertifitseerimise ja ametlike etikettide tootmisega ametliku järelevalve all, nagu on osutatud artikli 22 punktis a, üksnes siis, kui nad täidavad järgmised tingimused:
 - a) neil on vajalikud teadmised, et täita tootmis- ja kvaliteedinõuded ning täita artikli 16 lõike 2 ja artikli 20 lõike 2 kohaste sertifitseerimissüsteemide nõuded ning täita vajaduse korral käesoleva artikli lõike 3 punkti a kohaselt vastuvõetud nõuded;
 - b) neil on olemas sobiv varustus ja laborid või juurdepääs neile, et kohaldada korrektselt artikli 16 lõikes 2 ja artikli 20 lõikes 2 osutatud nõudeid, eelkõige varustus ja laborid, mis vastavad lõike 3 punktide b ja c kohaselt vastu võetud nõuetele;
 - c) nad on kindlaks teinud tootmisprotsessi kitsaskohad, mis võivad mõjutada paljundusmaterjali kvaliteeti ja sordiehtsust, ning nad suudavad teha nende seiret ja säilitada kõnealuse seire tulemusi;
 - d) nad suudavad tagada, et partiid on eraldi kindlakstehtavad, nagu on osutatud artiklis 7;
 - e) nad on kehtestanud süsteemid ja sätted, et tagada artikli 8 kohaste jälgitavuse nõuete täitmine;
 - f) nad kasutavad nõuetekohase kvalifikatsiooniga inspektoreid ja laboritöötajaid, eelkõige inspektoreid ja laboritöötajaid, kes vastavad lõike 3 punkti c kohaselt vastuvõetud nõuetele.
2. Lõikes 1 osutatud luba võidakse anda teatava perekonna või liigi või kõikide perekondade ja liikide jaoks.
3. Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 140 vastu delegeeritud õigusakte, millega täiendatakse lõike 1 sätteid, et tagada ettevõtjate võime teha asjaomase paljundusmaterjali nõuetekohane usaldusväärne sertifitseerimine. Kõnealused delegeeritud õigusaktid võivad hõlmata ühte või mitut järgmist elementi:
 - a) ettevõtjate ning muude selliste isikute kvalifikatsioon, väljaõpe ja tegevus, kellele ettevõtja võib usaldada põldtunnustamise, proovivõtmise ja katsetamise;
 - b) asjaomaste ettevõtjate valduste sobilikkus ja erivarustuse olemasolu;

- c) sellistele laboritele esitatavad nõuded, kellele ettevõtjad võivad katsetamise usaldada.

Artikkel 24

Pädevate asutuste tehtav ametlik järelevalve

1. Artikli 22 punktis a osutatud ametliku järelevalve teostamise eesmärgil teevad pädevad asutused vähemalt korra aastas auditi, et tagada, et ettevõtja täidab artiklis 23 osutatud nõudeid.
2. Artikli 22 punktis a osutatud ametliku järelevalve eesmärgil teostavad pädevad asutused põldudel kasvavate kultuuride teatava osa ja taimse paljundusmaterjali partiide suhtes ametlikke inspekteerimisi, võtavad neist proove ja katsetavad neid kinnitamaks, et kõnealune materjal vastab artikli 16 lõikes 2 osutatud tootmis- ja kvaliteedinõuetele. Kõnealuse osa kindlakstegemisel lähtutakse võimalikust riskist, et kõnealuseid nõudeid ei täideta.
3. Lisaks lõikes 2 osutatud inspekteerimisele, proovivõtmisele ja katsetamisele võivad pädevad asutused läbi viia täiendavat põldtunnustamist, proovivõtmist ja katsetamist, kui ettevõtja seda taotleb.
4. Komisjonil on artikli 140 kohaselt õigus vastu võtta delegeeritud õigusakte, millega täiendatakse lõigete 1, 2 ja 3 sätteid. Kõnealused delegeeritud õigusaktid võivad hõlmata ühte või mitut järgmist elementi:
 - a) teatavate perekondade või liikide puhul lõike 2 kohane põldudel kasvavate kultuuride teatav osa, mida inspekteeritakse, millest võetakse proove ja mida katsetatakse;
 - b) pädevate asutuste teostatav seire.

Artikkel 25

Pädevate asutuste toodetavad ametlikud etiketid

Kui ametlikke etikette toodavad pädevad asutused, nagu on osutatud artikli 22 punktis b, teevad pädevad asutused vajaliku põldtunnustamise, proovivõtmise ja katsetamise vastavalt sertifitseerimissüsteemidele, mis on vastu võetud kooskõlas artikli 20 lõikega 2, et kinnitada vastavust artikli 16 lõike 2 kohaselt vastuvõetud tootmis- ja kvaliteedinõuetele.

Artikkel 26

Loa kehtetuks tunnistamine või muutmine

1. Kui pädev asutus leiab pärast artikli 23 lõikes 1 osutatud loa andmist, et ettevõtja ei täida kõnealuses artiklis osutatud nõudeid, palub ta ettevõtjal võtta parandusmeetmeid kindlaksmääratud ajavahemiku jooksul.
2. Pädev asutus tunnistab loa viivitamata kehtetuks või vajaduse korral muudab seda, kui ettevõtja ei kohalda käesoleva artikli lõikes 1 osutatud parandusmeetmeid kindlaksmääratud ajavahemiku jooksul.

Artikkel 27

Supereliit-, eliit- ja sertifitseeritud materjali kavatsetavast tootmisest teatamine

Ettevõtjad teavitavad pädevaid asutusi õigeaegselt oma kavatsusest toota supereliit-, eliit- ja sertifitseeritud paljundusmaterjali ning viia läbi artikli 19 lõikes 1 osutatud sertifitseerimine. Kõnealuses teatises märgitakse asjaomased taimeliigid ja kategooriad.

Artikkel 28

Ettevõtja standardmaterjali etiketi tootmine

Ettevõtja toodab ja kinnitab ettevõtja etiketid pärast seda, kui ta on oma inspekteerimise, proovivõtmise ja katsetamisega kindlaks teinud, et asjaomane paljundusmaterjal vastab artiklis 16 osutatud tootmis- ja kvaliteedinõuetele.

Artikkel 29

Viiete partiidele

1. Ametlik etikett ja ettevõtja etikett toodetakse viitega partiile. Need etiketid kinnitatakse vajaduse korral üksiktaimedele või pakenditele, konteineritele ja kimpudele.
2. Kui partii jagatakse mitmeks partiiks, väljastatakse iga partii jaoks uus ametlik etikett või ettevõtja etikett. Kui mitu partiid liidetakse uueks partiiks, väljastatakse asjaomase partii jaoks uus ametlik etikett või ettevõtja etikett.

III PEATÜKK

Katsed

Artikkel 30

Supereliitmaterjali, eliitmaterjali ja sertifitseeritud materjali sertifitseerimisjärgsed katsed

1. Pärast artikli 19 lõike 1 kohast sertifitseerimist võivad pädevad asutused katsetada paljundusmaterjali (edaspidi „sertifitseerimisjärgsed katsed”) kinnitamaks, et see vastab artikli 16 lõikes 2 osutatud kvaliteedinõuetele ja artikli 20 lõike 2 kohaselt vastu võetud sertifitseerimissüsteemidele.
2. Pädevad asutused analüüsivad sertifitseerimisjärgsete katsete väljatöötamisel ja kavandamisel riski, mis on seotud asjaomase paljundusmaterjali võimaliku nõuetele mittevastavusega.
3. Sertifitseerimisjärgseteks katseteks kasutatakse pädeva asutuse võetud proove. Nad hindavad asjaomase paljundusmaterjali sordiehtsust ja -puhtust.
4. Komisjonil on artikli 140 kohaselt õigus vastu võtta delegeeritud õigusakte, milles sätestatakse eeskirjad, milles käsitletakse teatavatesse perekondadesse või liikidesse kuuluva paljundusmaterjali sertifitseerimisjärgseid katseid. Nimetatud eeskirjade puhul võetakse arvesse teaduse ja tehnika arengut. Need võivad käsitleda järgmist:
 - a) proovide osakaal perekondade, liikide ja katsetamiseks esitatud kategooriate kaupa;
 - b) katsetamise kord.

Artikkel 31

Ettevõtjate mittevastavus kvaliteedinõuetele ja sertifitseerimissüsteemidele

1. Kui sertifitseerimisjärgsed katsed näitavad, et supereliit-, eliit- või sertifitseeritud materjal ei ole toodetud ega turul kättesaadavaks tehtud kooskõlas artikli 16 lõikes 2 osutatud tootmis- ja kvaliteedinõuetega ega artikli 20 lõikes 2 osutatud sertifitseerimissüsteemidega, peavad pädevad asutused kindlustama, et asjaomane ettevõtja võtab vajalikud parandusmeetmed. Selliste meetmetega tagatakse kas asjaomase materjali vastavus kõnealustele nõuetele või selle turult kõrvaldamine.
2. Kui sertifitseerimisjärgsete katsete ajal leitakse korduvalt, et ettevõtja toodab või teeb turul kättesaadavaks taimset paljundusmaterjali, mis ei vasta artikli 16 lõikes 2 osutatud kvaliteedinõuetele ega artiklis 20 osutatud sertifitseerimissüsteemidele, kohaldatakse artikli 26 lõiget 2.

IV PEATÜKK

Segud

Artikkel 32

I lisa loetletud perekondade ja liikide segud

1. Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 140 vastu delegeeritud õigusakte, millega võetakse vastu eeskirjad, milles käsitletakse I lisa loetletud eri perekondadesse ja liikidesse või kõnealuste perekondade ja liikide eri sortidesse kuuluva paljundusmaterjali tootmist ja turul kättesaadavaks tegemist. Kõnealuste eeskirjadega võib teha erandeid järgmistest sätetest:
 - a) artikli 16 lõike 2 kohaselt vastu võetud tootmis- ja kvaliteedinõuded;
 - b) artikli 17 sätted, milles käsitletakse partiisid;
 - c) artikli 18 sätted, mis käsitlevad pakendeid, konteinereid ja kimpe, ning eeskirjad väikepakendite ja -konteinerite kohta; ning
 - d) artikli 21 sätted, mis käsitlevad ametliku etiketi ja ettevõtja etiketi sisu ja vormi.
2. Lõikes 1 osutatud eeskirjad hõlmavad ühte või mitut järgmist elementi:
 - a) partiide, pakendite, konteinerite või kimpude maksimaalne suurus ja maht;
 - b) etikettide värv ja sisu;
 - c) segu nimetus ja koostise kirjeldus;
 - d) pakendite, konteinerite ja kimpude sulgemine;
 - e) kõnealuste segude tootmise ja inspekteerimise nõuded;
 - f) nõuded, mis hõlbustavad eri koostisosade massiprotsendi jälgitavust liikide ja vajaduse korral sortide kaupa.

Artikkel 33

Segude säilitamine

1. Pädevad asutused võivad lubada I lisa loetletud perekondadesse või liikidesse kuuluva paljundusmaterjali ja I lisa loetlemata perekondadesse või liikidesse

kuuluva paljundusmaterjali segu tootmist ja turul kättesaadavaks tegemist, kui kõnealune segu vastab järgmistele tingimustele:

- a) see aitab kaasa geneetiliste ressursside ja looduskeskkonna säilitamisele;
 - b) see on looduslikult seotud teatava piirkonnaga (edaspidi „päritolupiirkond”). Kõnealusele segule viidatakse edaspidi kui säilitussegule.
2. Kui pädev asutus lubab toota ja turul kättesaadavaks teha säilitussegu, teeb ta kindlaks päritolupiirkonna, võttes arvesse taimede geneetiliste ressurssidega tegelevatelt asutustelt või organisatsioonidelt saadud teavet.
 3. Komisjonil on artikli 140 kohaselt õigus vastu võtta delegeeritud õigusakte, milles sätestatakse seoses kõikide või teatavate perekondade või liikidega järgmine:
 - a) lõikes 1 osutatud loa andmise kord;
 - b) lõikes 1 osutatud loa nõuded lisaks kõnealuses lõikes sätestatud nõuetele;
 - c) säilitussegu sisaldavate pakendite ja konteinerite nõuded;
 - d) säilitussegude märgistamise nõuded;
 - e) päritolupiirkonna kindlakstegemise eeskirjad;
 - f) ettevõtjate kohustus anda aru säilitussegude tootmisest ja turul kättesaadavaks tegemisest;
 - g) liikmesriikide kohustus anda komisjonile aru käesoleva artikli sätete kohaldamisest.

V PEATÜKK

Erandid

1. JAGU

ERANDID REGISTREERIMISNÕUETEST

Artikkel 34

Paljundusmaterjal, mille sortide registreerimine on läbivaatamisel

1. Erandina artikli 14 lõikest 1 võivad pädevad asutused lubada ettevõtjatel kindlaksmääratud aja jooksul teha põllumajandusettevõtetes ja muudes tootmiskohtades katsetamise jaoks turul kättesaadavaks maksimaalses koguses paljundusmaterjali, mille sort ei ole registreeritud artikli 79 kohaselt riiklikus sordiregistris ega artikli 94 lõike 1 kohaselt liidu sordiregistris.
2. Lõikes 1 nimetatud luba võib anda ainult juhul, kui paljundusmaterjal on sordist, mille kohta on esitatud taotlus artikli 66 kohaselt riiklikule sordiregistrile või artikli 94 kohaselt liidu sordiregistrile.
3. Lõikes 1 nimetatud loa saamiseks peab ettevõtja esitama katsete toimumise asukoha liikmesriigi pädevatele asutustele taotluse, milles on järgmine teave:
 - a) kavandatavate katsete kirjeldus;
 - b) kavandatavate katsete eesmärgid;
 - c) nimetatud katsete läbiviimise asukohad;
 - d) registreerimistaotluses nimetatud sordi esialgne nimi;

- e) sordi säilitamise menetlus;
 - f) teave asutuse kohta, kellele on esitatud sordi registreerimistaotlus ning taotlusele antud viitenumber;
 - g) taotletava loa kestus;
 - h) turul kättesaadavaks tehtava materjali kogus.
4. Liikmesriigid, kelle pädevad asutused on andnud lõikes 1 nimetatud loa, teatavad sellest teistele liikmesriikidele, komisjonile ja Euroopa Sordiametile (edaspidi „amet“).
5. Iga aasta 31. märtsiks esitab amet komisjonile ja liikmesriikidele aruande eelneval aastal artikli 1 kohaselt antud lubade ja artikli 3 kohaselt esitatud teabe kohta.
6. Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 140 vastu delegeeritud õigusakte, millega täiendatakse lõikeid 1, 2 ja 3, sätestades nõuded järgmiste elementide kohta:
- a) pakendite märgistus ning
 - b) suurim kogus konkreetse perekonna või liigi puhul, mida võib lõike 1 alusel turul kättesaadavaks teha.

Artikkel 35

Erandid registreerimise nõudest ajutiste tarneraskuste korral

1. Erandina artikli 14 lõikest 1 ning selleks, et kõrvaldada liidus tekkida võivad ajutised raskused paljundusmaterjali üldises tarnes, võib komisjon rakendusaktidega anda liikmesriikidele volituse lubada kõige rohkem üheks aastaks sellistesse sortidesse kuuluva paljundusmaterjali tootmist ja turul kättesaadavaks tegemist, mis ei kuulu riiklikusse ega liidu sordiregistrisse. Rakendusaktides võidakse sätestada suurimad kogused perekonna või liigi kohta, mida võib turul kättesaadavaks teha.
2. Lõikes 1 osutatud rakendusaktid võetakse vastu artikli 141 lõikes 3 osutatud kontrollimenetluse kohaselt.
3. Lõikes 1 osutatud volitus antakse asjaomase liikmesriigi põhjendatud taotluse alusel.
4. Volitus antakse ainult siis, kui lõikes 1 osutatud erand on vajalik ja proportsionaalne saavutamaks eesmärk kõrvaldada asjaomase paljundusmaterjali üldises tarnes tekkinud ajutised raskused.
5. Lõike 1 alusel turul kättesaadavaks tehtud paljundusmaterjali märgis peab olema pruun. Sellele tuleb märkida, et kõnealune paljundusmaterjal kuulub registreerimata sorti.

Artikkel 36

Erandid registreerimise nõuetest nišituru paljundusmaterjali korral

1. Artikli 14 lõiget 1 ei kohaldata paljundusmaterjali suhtes, kui on täidetud kõik järgmised tingimused:
- a) selle teevad väikeses koguses turul kättesaadavaks muud isikud kui ettevõtjad või ettevõtja, kes annab tööd mitte rohkem kui kümnele inimesele ja kelle aastakäive või bilansimaht ei ületa 2 miljonit eurot;
 - b) sellele on märgitud „nišiturumaterjal“.

Sellisele paljundusmaterjalile viidatakse edaspidi kui „nišiturumaterjalile”.

2. Nišiturumaterjali tootvad isikud säilitavad dokumente toodetud ja turul kättesaadavaks tehtud materjali kohta perekonna, liigi või materjali tüübi kaupa. Taotluse korral teevad nad need dokumendid pädevatele ametiasutustele kättesaadavaks.
3. Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 140 vastu delegeeritud õigusakte, milles sätestatakse seoses konkreetsete perekondade ja liikide nišimaterjali tootmise ja turul kättesaadavaks tegemisega üks või enam järgnevatest üksikasjadest:
 - a) pakendite, konteinerite ja kimpude maksimaalne suurus;
 - b) nõuded seoses asjaomase nišiturumaterjali jälgitavuse, partiide ja märgistusega;
 - c) turul kättesaadavaks tegemise kord.

2. JAGU

ERANDID TOOTMIS- JA KVALITEEDINÕUETEST

Artikkel 37

Vähendatud idanevusnõuded ja muud vähendatud kvaliteedinõuded ajutiste tarneraskuste korral

1. Selleks, et kõrvaldada liikmesriigis tekkida võivaid ajutisi raskusi paljundusmaterjali üldises tarnes, võib asjaomase liikmesriigi pädev asutus lubada teha turul kättesaadavaks madalama idanevuse määraga seemned, tingimusel et idanevuse määr ei ole vähenenud rohkem kui viis protsenti artikli 16 lõikes 2 nõutud idanevuse määrast.

Luba antakse asjaomase ettevõtja esitatud põhjendatud taotluse alusel kindlaksmääratud ajavahemikuks, mis ei ületa nelja kuud.

Lõikes 1 osutatud seemne etiketile tuleb märkida tegelik madalam idanevuse määr.
2. Selleks, et kõrvaldada liikmesriigis tekkida võivaid ajutisi raskusi paljundusmaterjali üldises tarnes, võib asjaomase liikmesriigi pädev asutus lubada teha turul kättesaadavaks paljundusmaterjali, mille puhul on vähendatud muid kvaliteedinõudeid kui lõikes 1 nimetatud vähendatud idanevusnõuded, võrreldes kvaliteedinõuetega, mida kohaldatakse vastavalt artikli 16 lõikele 2.

Luba antakse asjaomase ettevõtja esitatud põhjendatud taotluse alusel kindlaksmääratud ajavahemikuks, mis ei ületa nelja kuud.

Käesoleva lõike alusel turul kättesaadavaks tehtud paljundusmaterjali etikett peab olema pruun. Sellele tuleb märkida, et asjaomane paljundusmaterjal vastab madalamatele kvaliteedinõuetele kui artiklis 16 lõikes 2 osutatud kvaliteedinõuded.
3. Liikmesriigid teatavad komisjonile ja teistele liikmesriikidele igast lõike 1 ja 2 alusel välja antud loast.
4. Komisjon võib rakendusaktidega otsustada, et lõigetes 1 ja 2 nimetatud load tunnistatakse kehtetuks või neid muudetakse, kui need meetmed ei vasta nimetatud lõigete tingimustele, või need loetakse sobimatuks ja ebarproportsionaalseks nendes lõigetes nimetatud eesmärkide saavutamiseks. Need rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 141 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega.

3. JAGU

ERANDID MÄRGISTAMISE, SERTIFITSEERIMISE JA IDENTIFITSEERIMISE NÕUETEST

Artikkel 38

Lõplikult sertifitseerimata paljundusmaterjal

1. Ühes liikmesriigis koristatud muud paljundusmaterjali kui artiklis 39 nimetatud seeme, mida ei ole veel artikli 19 lõike 1 kohaselt lõplikult sertifitseeritud supereliit-, eliit- või sertifitseeritud materjalina, võib turul kättesaadavaks teha osutades neile kategooriatele, kui:
 - a) pädev asutus tegi enne koristamist põldtunnustamise ja kinnitas, et see materjal vastab artikli 16 lõikes 2 osutatud tootmis- ja kvaliteedinõuetele;
 - b) paljundusmaterjal määratakse artikli 19 kohaselt kindlaks lõplikult sertifitseerimata materjalina ning
 - c) lõigetes 2–6 sätestatud nõuded on täidetud.
2. Lõikes 1 osutatud paljundusmaterjali võib turul kättesaadavaks teha üksnes ühekordselt ühelt ettevõtjalt teisele ilma ühelegi teisele isikule edasi andmata.
3. Ettevõtja teatab eelnevalt asjaomasele pädevale asutusele oma kavatsusest teha turul kättesaadavaks lõikes 1 osutatud paljundusmaterjal.
4. Kui liikmesriik, kus paljundusmaterjali koristati (edaspidi „tootjaliikmesriik”) ja liikmesriik, kus paljundusmaterjal artikli 19 lõike 1 kohaselt sertifitseeritakse (edaspidi „sertifitseeriv liikmesriik”), on erinevad, vahetavad asjaomaste liikmesriikide pädevad asutused asjakohast teavet seoses nimetatud materjali turul kättesaadavaks tegemisega.
5. Taotluse korral esitab tootjaliikmesriik kogu tootmist puudutava teabe sertifitseerivale liikmesriigile. Taotluse korral esitab sertifitseeriv liikmesriik teabe sertifitseeritud koguste kohta tootjaliikmesriigile.
6. Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 140 vastu delegeeritud õigusakte, millega kehtestatakse konkreetsed eeskirjad lõikes 1 osutatud paljundusmaterjali kohta seoses järgmiste üksikasjadega:
 - a) pakendid, konteinerid ja kimbud, ning eeskirjad väikepakendite ja väikeste konteinerite kohta;
 - b) sellise materjali märgistamine.
7. Kolmandas riigis koristatud muud paljundusmaterjali kui artiklis 39 nimetatud seeme, mida ei ole veel artikli 19 lõike 1 kohaselt lõplikult sertifitseeritud supereliit-, eliit- või sertifitseeritud materjalina, võib turul kättesaadavaks teha osutades neile kategooriatele, kui:
 - a) selle kolmanda riigi suhtes on artikli 44 alusel vastu võetud otsus samaväärsuse kohta;
 - b) lõike 1 punktides a ja b ning lõigetes 2 ja 3 sätestatud ning lõike 6 kohaselt vastu võetud nõuded on täidetud;
 - c) liikmesriigi ja asjaomase kolmanda riigi pädevad asutused vahetavad asjakohast teavet kõnealuse materjali turul kättesaadavaks tegemise kohta ning

- d) taotluse korral esitavad asjaomase kolmanda riigi pädevad asutused kogu tootmist puudutava teabe sertifitseerivale liikmesriigile.
8. Selleks käsitatakse nimetatud lõigetes tehtud viiteid tootjaliikmesriikidele viidetena asjaomasele kolmandale riigile ning nimetatud lõigetes tehtud viiteid artikli 16 lõike 2 kohastele nõuetele käsitatakse viidetena samaväärsetele nõuetele.

Artikkel 39

Seemned, mida ei ole sertifitseeritud kehtivatele idanevusnõuetele vastavaks

1. Pädevad asutused võivad lubada teha kindlaksmääratud ajavahemikuks turul kättesaadavaks supereliit-, eliit- ja sertifitseeritud seemne, ilma et artikli 16 lõike 2 kohaselt kehtestatud idanevusnõuded oleksid juba kinnitatud, kui seda peetakse vajalikuks seemne turul kiiresti kättesaadavaks tegemise eesmärgil.
2. Lõikes 1 osutatud seemet võib turul kättesaadavaks teha üksnes ühekordselt ühelt ettevõtjalt teisele esialgse analüütilise idanevusaruande alusel, ilma ühelegi teisele isikule edasi andmata.
3. Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 140 vastu delegeeritud õigusakte, milles sätestatakse tingimused konkreetsete perekondade ja liikide seemne turul kättesaadavaks tegemiseks supereliit-, eliit- või sertifitseeritud seemnena lõigete 1 ja 2 kohaselt. Need tingimused käsitlevad järgmist:
 - a) märgistamisnõuded;
 - b) ajavahemik, mille jooksul sellist seemet võib turul kättesaadavaks teha; ning
 - c) esialgsete analüütiliste idanevusaruannete sisu.

4. JAGU

ERANDID ERINEVATEST NÕUETEST

Artikkel 40

Rangemad kvaliteedinõuded

1. Komisjon võib rakendusaktidega anda liikmesriikidele volituse lubada võtta vastu rangemaid tootmis- ja kvaliteedinõudeid kui need, millele on viidatud artikli 16 lõikes 2, või rangemaid sertifitseerimiseeskirju kui need, millele on viidatud artikli 20 lõikes 1.

Need rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 141 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega.
2. Lõikes 1 nimetatud loa saamiseks tuleb liikmesriikidel esitada komisjonile taotlus, mis sisaldab järgmist:
 - a) kavandatavaid nõudeid sisaldavate sätete eelnõu;
 - b) selliste nõuete vajalikkuse ja proportsionaalsuse põhjendus; ning
 - c) teave selle kohta, kas kavandatavad nõuded oleksid püsivad või kestaksid kindlaksmääratud ajavahemikul.
3. Lõikes 1 nimetatud luba antakse ainult juhul, kui on täidetud järgmised tingimused:
 - a) lõike 2 punktis a nimetatud sätete eelnõu rakendamine tagab asjaomase paljundusmaterjali kvaliteedi paranemise, keskkonnakaitse või põllumajandusliku arengu jätkusuutlikkuse ning

- b) sätete eelnõu on vajalik ja eesmärgiga proportsionaalne.

Artikkel 41

Erakorralised meetmed

1. Kui paljundusmaterjal kujutab tõenäoliselt tõsist riski inimeste, loomade ja taimede tervisele ning keskkonnale, ning asjaomase liikmesriigi võetud meetmetega ei suudeta seda riski piisavalt tõrjuda, võtab komisjon rakendusaktidega viivitamata vastu vajalikud ajutised erakorralised meetmed. Need meetmed võivad hõlmata sätteid asjaomase paljundusmaterjali turul kättesaadavaks tegemise piiramise või keelustamise kohta, olenevalt olukorra tõsidusest.
2. Komisjon võtab lõikes 1 osutatud meetmed omal algatusel või liikmesriigi taotluse alusel. Need võetakse vastu artikli 141 lõikes 3 osutatud kontrollimenetluse kohaselt.
3. Nõuetekohaselt põhjendatud hädavajadusel, et vältida tõsist riski inimtervisele, võtab komisjon viivitamata vastu rakendusaktid vastavalt artikli 141 lõikes 4 viidatud korrale.
4. Kui liikmesriik teatab komisjonile ametlikult erakorraliste meetmete võtmise vajadusest ja kui komisjon ei ole toiminud lõike 1 kohaselt, võib liikmesriik võtta mis tahes asjakohaseid ajutisi erakorralisi meetmeid. Need meetmed võivad hõlmata sätteid asjaomase paljundusmaterjali turul kättesaadavaks tegemise piiramise või keelustamise kohta selle liikmesriigi territooriumil, olenevalt olukorra tõsidusest. Kõnealune liikmesriik teatab võetud meetmetest viivitamata teistele liikmesriikidele ja komisjonile ning põhjendab oma otsust.
5. Komisjon võib rakendusaktidega teha otsuse, et lõikes 4 osutatud riiklikud ajutised erakorralised meetmed tuleb tühistada või neid tuleb muuta. Need rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 141 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega. Asjaomane liikmesriik võib säilitada ajutised erakorralised riiklikud meetmed kuni käesolevas lõikes nimetatud rakendusaktide vastuvõtmise kuupäevani.
6. Käesoleva artikli kohaldamine ei piira meetmeid, mis on vastu võetud direktiivi 2001/18/EÜ artikli 23 lõike 2 või määruse (EÜ) nr 1829/2003 artikli 34 kohaselt, millega piiratakse või keelatakse geneetiliselt muundatud organismide kasvatamine.

Artikkel 42

Ajutised katsed

1. Komisjon võib rakendusaktidega teha otsuse korraldada ajutised katsed, et leida käesolevas osas sätestatud või käesoleva osa alusel vastu võetud meetmetele paremaid alternatiive. Nimetatud rakendusaktidega võib ette näha erandeid käesoleva osa sätetest. Need võetakse vastu artikli 141 lõikes 3 osutatud kontrollimenetluse kohaselt.
2. Lõikes 1 nimetatud rakendusaktides tuleb määratleda asjakohane perekond või liik, katsete tingimused perekonna või liigi suhtes, katsete kestvus ning osalevate liikmesriikide seire- ja aruandluskohustused. Arvesse tuleb võtta asjaomase paljundusmaterjali paljundamise, tootmise ja kontrollimise meetodite arengut.
3. Katse kestvus ei tohi olla pikem kui asjaomase paljundusmaterjali seitse kasvutsüklit ega mitte mingil juhul üle seitsme aasta.

VI PEATÜKK

Import kolmandatest riikidest ja eksport kolmandatasse riikidesse

1. JAGU

IMPORT

Artikkel 43

Import liidu samaväärsuse alusel

Paljundusmaterjali võib importida kolmandatest riikides üksnes juhul, kui artikli 44 kohaselt on kindlaks tehtud, et see vastab nõuetele, mis on võrdväärsed liidu turul toodetud ja liidu turul kättesaadavaks tehtud paljundusmaterjali suhtes kohaldatavate nõuetega.

Artikkel 44

Komisjoni otsus samaväärsuse kohta

1. Komisjon võib rakendusaktidega otsustada, kas kolmandas riigis või kolmanda riigi konkreetses piirkonnas toodetud teatava perekonna, liigi või kategooria paljundusmaterjal vastab nõuetele, mis on võrdväärsed liidu turul toodetud ja liidu turul kättesaadavaks tehtud paljundusmaterjali suhtes kohaldatavate nõuetega, tuginedes järgmisele:

- a) kolmanda riigi poolt määruse (EL) nr .../... [*Office of Publications, please insert the number of the Regulation on official controls*] artikli 124 lõike 1 alusel esitatud teabe ja andmete põhjalik kontrollimine ning
- b) määruse (EL) nr .../... [*Office of Publications, please insert the number of the Regulation on official controls*] artikli 119 lõike 1 kohaselt tehtud kontrolli rahuldav tulemus.

Need rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 141 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega.

2. Lõikes 1 osutatud otsuste vastuvõtmisel kaalub komisjon järgmist:

- a) kas kolmandas riigis tehtud sordi säilitamise kontroll annab samu tagatise kui artiklis 86 ettenähtud kontroll, kui riiklikus sordiregistris või liidu sordiregistris registreeritud sorte säilitatakse asjaomases kolmandas riigis ning
- b) kas paljundusmaterjali tootmist ja turul kättesaadavaks tegemist käsitlevad nõuded kolmandas riigis:
 - i) annavad samu tagatise kui II lisa A osas sätestatud tootmisnõuded ning artikli 16 lõike 2 kohaselt vastu võetud nõuded;
 - ii) annavad samu tagatise kui II lisa B osas sätestatud kvaliteedinõuded ning artikli 16 lõike 2 kohaselt vastu võetud nõuded;
 - iii) annavad samu tagatise kui II lisa C osas sätestatud sertifitseerimisenõuded ning artikli 20 lõike 1 kohaselt vastu võetud nõuded;
 - iv) annavad samu tagatise kui määruse (EL) nr .../... [*Office of Publications, please insert the number of the Regulation on official controls*] kohaselt tehtud kontroll.

3. Lõikes 1 osutatud otsuste vastuvõtmisel võib komisjon seoses kolmanda riigi tehtud ekspordieelse kontrolliga kohaldada määruse (EL) nr .../... [*Office of Publication, please insert number of Regulation on Official Controls*] artikli 71 sätteid.

Artikkel 45

Impordi korral nõutav teave

1. Kolmandast riigist imporditud paljundusmaterjal tehakse turul kättesaadavaks koos järgmise teabega:
 - a) märge selle kohta, et asjaomane paljundusmaterjal vastab ELi eeskirjadele ja standarditele;
 - b) asjaomase paljundusmaterjali liik, sort, kategooria ja partii number;
 - c) konteinerites, pakendites või kimpudes turul kättesaadavaks tegemise korral tuleb märkida nende ametlik sulgemise kuupäev;
 - d) tootnud kolmas riik ja selle pädev asutus;
 - e) vajaduse korral viimane kolmas riik, kust paljundusmaterjal imporditi;
 - f) imporditud paljundusmaterjali deklareeritud neto- või brutokaal või paljundusmaterjali imporditud partiide deklareeritud arv;
 - g) isik, kes paljundusmaterjali impordib.
2. Lõikes 1 märgitud teave esitatakse:
 - a) supereliit-, eliit- ja sertifitseeritud materjali puhul ametlikus dokumendis või täiendaval ametlikul etiketil;
 - b) standardmaterjali puhul ettevõtja etiketil.

2. JAGU

EKSPORT

Artikkel 46

Eksport liidust

1. Kui paljundusmaterjali ekspordi kolmandasse riiki reguleeritakse kõnealuse kolmanda riigiga sõlmitud lepinguga, siis peab eksport vastama selle lepingu nõuetele.
2. Kui paljundusmaterjali ekspordi kolmandasse riiki ei reguleerita kõnealuse kolmanda riigiga sõlmitud lepinguga, siis toimub eksport selle kolmanda riigi eeskirjade kohaselt, kuhu paljundusmaterjali eksporditakse.
3. Kui paljundusmaterjali ekspordi kolmandasse riiki ei reguleerita kõnealuse kolmanda riigiga sõlmitud lepinguga ega selle kolmanda riigi eeskirjadega, kuhu paljundusmaterjali eksporditakse, siis kohaldatakse artiklites 13–42 sätestatud paljundusmaterjali liidu territooriumil tootmise ja turul kättesaadavaks tegemise nõudeid.

III JAOTIS

Sellise paljundusmaterjali tootmine ja turul kättesaadavaks

tegemine, mis ei kuulu I lisa loetletud perekondadesse või liikidesse

Artikkel 47 **Reguleerimisala**

Käesolevat jaotist kohaldatakse sellise paljundusmaterjali tootmise ja turul kättesaadavaks tegemise suhtes, mis kuulub muudesse kui I lisa loetletud perekondadesse ja liikidesse.

Artikkel 48 **Põhinõuded**

1. Paljundusmaterjal tehakse turul kättesaadavaks kooskõlas järgmiste nõuetega:
 - a) see peab visuaalsel vaatlusel olema vaba puudustest, mis võivad kahjustada selle kasulikkust ettenähtud otstarbe täitmiseks;
 - b) see peab olema elujõuline ning asjaomasele perekonnale ja liigile omastes mõõtmetes, et tagada selle kasulikkus ettenähtud otstarbe täitmiseks;
 - c) seemnete puhul peab sellel olema asjaomasele perekonnale ja liigile kohane rahuldav idanemisvõime, mille tulemusel saadakse pärast külvi nõuetele vastav arv taimi ala kohta ning mis tagab toodangu maksimaalse saagikuse ja kvaliteedi;
 - d) kui see tehakse turul kättesaadavaks koos viitega sordile, siis peab see olema piisavalt sordiehtne ja -puhas, nagu on omane asjaomasele perekonnale ja liigile, et tarbijad saaksid teha teadliku valiku;
 - e) see peab vähemalt visuaalse kontrolli põhjal olema praktiliselt ilma ühegi kvaliteeti ohustava taimekahjustajata või sellest tulenevate kasutuskõlbulikkust vähendavate tunnuste või sümptomiteta.
2. Vastavust lõike 1 punktide a, b, c, d ja e nõuetele hinnatakse vastavalt järgmistele kohaldatavatele rahvusvahelistele standardsoovitustele:
 - a) OECD seemnekava reglement;
 - b) UNECE seemnekartuli standard;
 - c) Rahvusvahelise Seemnekontrolli Assotsiatsiooni (ISTA) proovivõtu- ja kontrollimise eeskirjad asjaomaste perekondade või liikide kohta;
 - d) EPPO eeskirjad.
3. Kui asjaomaste perekondade ja liikide kohta selliseid rahvusvahelisi standardsoovitusi ei ole, siis hinnatakse vastavust lõike 1 punktide a, b, c, d ja e nõuetele vastavalt selle liikmesriigi asjakohastele riiklikele standarditele, kus paljundusmaterjal esimest korda turul kättesaadavaks tehakse.
4. Paljundusmaterjal tehakse turul kättesaadavaks partiidena. Kui erineva päritoluga paljundusmaterjali partiid liidetakse pakkimise, ladustamise, transportimise või edasisaatmise käigus uueks partiiks, säilitab ettevõtja dokumente uute partiide üksikute osade koostise ja päritolu kohta.

Kui partii jagatakse mitmeks partiiks, säilitab ettevõtja dokumente iga uue partii ja selle päritolu kohta.

Artikkel 49
Märgistamine

1. Paljundusmaterjali turul kättesaadavaks tegemisel peab sellel olema etikett, millel on III lisa B osas sätestatud teave.
2. Lõikes 1 nimetatud etiketi toodab ettevõtja ning see peab olema selgelt loetav ja kustutamatu. See kinnitatakse paljundusmaterjali pakendi, konteineri või kimbu välisküljele. See trükitakse vähemalt ühes liidu ametlikus keeles.
3. Kui paljundusmaterjali turul kättesaadavaks tegemisel viidatakse perekonnale või liigile ning mitte sordile, märgib ettevõtja lõikes 1 nimetatud etiketile liigi või liikide rühma nii, et see ei lähe sordinimega segamini.
4. Etiketi värv ja vorm peavad oluliselt erinema artikli 19 lõikes 1 osutatud ametliku etiketi värvist ja vormist.
5. Käesolevat artiklit kohaldatakse, ilma et see piiraks määruse (EÜ) nr 1107/2009 artikli 49 lõike 4 kohaldamist seoses nimetatud määruse tähenduses töödeldud seemnete märgistamise ja nendega kaasnevate dokumentidega

Artikkel 50
Turul kättesaadavaks tegemine viitega sordile

1. Paljundusmaterjal tehakse turul kättesaadavaks viitega sordile üksnes ühel või mitmel järgmisel juhul:
 - a) sort on seaduslikult kaitstud sordikaitsega vastavalt määruse (EÜ) nr 2100/94 sätetele või vastavalt riiklikele sätetele;
 - b) sort on registreeritud artiklis 51 osutatud riiklikus sordiregistris või artiklis 52 osutatud liidu sordiregistris;
 - c) sort on kantud mõnesse muusse riiklikku või eranimekirja koos ametliku või ametlikult tunnustatud sordikirjelduse ja nimega.
2. Lõike 1 punktide a ja b kohaselt turul kättesaadavaks tehtud paljundusmaterjal kannab sama sordinime kõigis liikmesriikides.

Kui sort ei ole kaitstud sordikaitsega ega registreeritud IV jaotise kohaselt, nagu on osutatud lõike 1 punktides a ja b, vaid on kantud kõnealuse lõike punktides b ja c osutatud riiklikku või eranimekirja koos ametliku või ametlikult tunnustatud sordikirjelduse ja nimega, võib ettevõtja taotleda ameti nõuannet sordinime sobivuse kohta vastavalt artikli 64 sätetele. Saanud taotluse, esitab amet taotlejale soovitusel sordinime sobivuse kohta, võttes arvesse artiklis 64 sätestatud nõudeid.

IV JAOTIS

Sortide registreerimine riiklikes sordiregistris ja liidu sordiregistris

I PEATÜKK

Riiklike sordiregistrite ja liidu sordiregistri asutamine

Artikkel 51

Riiklike sordiregistrite asutamine

1. Iga liikmesriik asutab ühe riikliku sortide ja kloonide registri (edaspidi „riiklik sordiregister”) ning avaldab selle ja ajakohastab seda.
2. Komisjon võtab rakendusaktidega vastu riiklike sordiregistrite vormi. Need rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 141 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega.

Artikkel 52

Liidu sordiregistri asutamine

1. Amet asutab ühe riikliku sortide ja kloonide registri (edaspidi „liidu sordiregister”) ning avaldab selle ja ajakohastab seda.
Liidu sordiregister sisaldab järgmist:
 - a) V peatüki kohaselt otse liidu sordiregistris registreeritud sordid ja kloonid ning
 - b) IV peatüki kohaselt riiklikes sordiregistris registreeritud sordid ja kloonid, millest liikmesriigid on VI peatüki kohaselt ametile teada andnud.
2. Komisjon võtab rakendusaktidega vastu liidu sordiregistri vormi. Need rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 141 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega.

II PEATÜKK

Riiklike sordiregistrite ja liidu sordiregistri sisu

Artikkel 53

Andmed sortide kohta

1. Sortide kohta peab riiklikes sordiregistris ja liidu sordiregistris olema vähemalt järgmine teave:
 - a) perekonna või liigi nimi, millesse sort kuulub;
 - b) sordinimi ning, nende sortide puhul, mis tehakse turul kättesaadavaks enne käesoleva määruse jõustumist, selle sünonüümid, kui see on asjakohane;
 - c) taotleja nimi ja aadress ning vajaduse korral taotleja viitenumber;
 - d) sordi registrisse kandmise kuupäev ja vajaduse korral registris hoidmise tähtaja uuendamise kuupäev;
 - e) registris hoidmise kehtivusaja lõpp;

- f) ametlik sordikirjeldus või vajaduse korral ametlikult tunnustatud sordikirjeldus koos viitega piirkonnale või piirkondadele, kus seda sorti on ajalooliselt kasvatatud ja kus see on kohanenud (edaspidi "päritolupiirkond (päritolupiirkonnad)").
 - g) sordi säilitamise eest vastutava ettevõtja nimi;
 - h) kui see on asjakohane, andmed selle kohta, et sort sisaldab geneetiliselt muundatud organismi;
 - i) kui see on asjakohane, andmed selle kohta, et sort on ühe teise registreeritud sordi ristamisel kasutatav sort;
 - j) vajaduse korral andmed selle kohta, et antud sorti kuuluvat paljundusmaterjali toodetakse ja tehakse turul kättesaadavaks ainult pookealustena;
 - k) vajaduse korral artiklis 58 osutatud rahuldava viljelus- ja/või kasutusväärtuse kontrollimiseks tehtud katsete või artiklis 59 osutatud jätkusuutliku viljelus- ja/või kasutusväärtuse kontrollimiseks tehtud katsete tulemuste kokkuvõte.
2. Olenemata lõike 1 punktist g ei pea registris märkima ettevõtjate nimesid, kui sordi säilitamise eest vastutab mitu ettevõtjat. Sel juhul tuleb riiklikes sordiregistris ja liidu sordiregistris märkida pädev asutus, kellel on sordi säilitamise eest vastutavate isikute nimekiri.

Artikkel 54
Andmed kloonide kohta

Kloonide puhul peab riiklikes sordiregistris ja liidu sordiregistris olema vähemalt järgmine teave:

- a) perekonna või liigi nimi, kuhu kloon kuulub;
- b) viide, mille all sort, millesse kloon kuulub, on kantud riiklikusse või liidu sordiregistrisse;
- c) selle sordi nimi, millesse kloon kuulub, ning nende sortide puhul, mis tehakse turul kättesaadavaks enne käesoleva määruse jõustumist, selle sünonüümid, kui see on asjakohane;
- d) klooni registrisse kandmise kuupäev ja vajaduse korral registris hoidmise tähtaja pikendamise kuupäev;
- e) registris hoidmise kehtivusaja lõpp;
- f) vajaduse korral märge, et sort, millesse kloon kuulub, on registreeritud ametlikult tunnustatud sordikirjeldusega, sealhulgas sordi päritolupiirkond;
- g) vajaduse korral märge selle kohta, et kloon sisaldab geneetiliselt muundatud organismi või koosneb sellest.

Artikkel 55
Täiendavad andmed, mis tuleb lisada liidu sordiregistrisse

VI peatüki kohaselt liikmesriigi poolt ametile teavitatud sordi või klooni puhul tuleb liidu sordiregistrisse lisaks artiklites 53 ja 54 nõutud teabele märkida:

- a) liikmesriigid, kes on sisse seadnud vastava(d) riikliku(d) sordiregistri(d) ning

- b) viide, mille all sort või kloon on kantud riiklikusse sordiregistrisse (riiklikesse sordiregistrisesse).

III PEATÜKK

Riiklikesse sordiregistrisesse ja liidu sordiregistrisse kandmise nõuded

1. JAGU SORDID

Artikkel 56

Sortide registreerimise nõuded

1. Sorte võib kanda vastavalt IV peatükile riiklikusse sordiregistrisse või vastavalt V peatükile liidu sordiregistrisse üksnes juhul, kui need vastavad järgmistele tingimustele:
 - a) neil on sordinimi, mis on artikli 64 nõuete kohaselt sobiv;
 - b) need ei kujuta vastuvõetamatut riski inimeste, loomade ega taimede tervisele ega keskkonnale;
 - c) sortide puhul, mis kuuluvad geneetiliselt muundatud organismide hulka, peab see organism olema saanud direktiivi 2001/18/EÜ või määruse (EÜ) nr 1829/2003 kohase kasvatustloa.
2. Selleks, et sorte kanda vastavalt IV peatükile riiklikusse sordiregistrisse, peavad need lisaks lõikes 1 sätestatud tingimustele täitma ka järgmised tingimused:
 - a) neil on ametlik sordikirjeldus, mis näitab nende vastavust artiklites 60, 61 ja 62 sätestatud eristatavuse, ühtlikkuse ja püsivusnõuetele, või neil on artikli 57 kohane ametlikult tunnustatud kirjeldus;
 - b) juhul, kui need sordid kuuluvad liidu põllumajanduse rahuldava arengu seisukohalt olulise tähtsusega perekonda või liiki, millele on viidatud lõikes 5, peab neil olema rahuldav viljelus- ja/või kasutusväärtus vastavalt artiklile 58;
 - c) juhul, kui need sordid kuuluvad liidu põllumajanduse jätkusuutliku arengu seisukohalt olulise tähtsusega perekonda või liiki, millele on viidatud lõikes 6, peab neil olema jätkusuutlik viljelus- ja/või kasutusväärtus vastavalt artiklile 59.
3. Lõike 2 punktides b ja c sätestatud nõudeid ei kohaldata järgmiste sortide puhul:
 - a) sordid, millel on ainult ametlikult tunnustatud sordikirjeldus;
 - b) sordid, mida kasutatakse üksnes koostisosadena teiste sortide loomiseks või tootmiseks.
4. Selleks, et kanda sorte V peatüki kohaselt liidu sordiregistrisse, peavad need lisaks lõikes 1 sätestatud tingimustele täitma ka järgmised tingimused:
 - a) neil on ametlik sordikirjeldus, mis näitab nende vastavust artiklites 60, 61 ja 62 sätestatud eristatavuse, ühtlikkuse ja püsivuse nõuetele;
 - b) need ei kuulu liidu põllumajanduse rahuldava arengu seisukohalt olulise tähtsusega perekonda või liiki, millele on viidatud lõikes 5;

- c) juhul, kui need sordid kuuluvad liidu põllumajanduse jätkusuutliku arengu seisukohalt olulise tähtsusega perekonda või liiki, millele on viidatud lõikes 6, peab neil olema jätkusuutlik viljelus- ja/või kasutusväärtus vastavalt artiklile 59;
 - d) neid ei kasutata üksnes koostisosadena teiste sortide loomiseks või tootmiseks.
5. Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 140 vastu delegeeritud õigusakte, milles loetletakse need perekonnad ja liigid, mis on eriti olulised liidu põllumajanduse rahuldava arengu seisukohalt. Need perekonnad ja liigid loetletakse vastavalt IV lisa A osas sätestatud kriteeriumidele.
6. Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 140 vastu delegeeritud õigusakte, milles loetletakse need perekonnad ja liigid, mis on eriti olulised liidu põllumajanduse jätkusuutliku arengu seisukohalt. Need perekonnad ja liigid loetletakse vastavalt IV lisa B osas sätestatud kriteeriumidele.

Artikkel 57

Ametlikult tunnustatud sordikirjeldusega sortide registrisse kandmine

1. Sordi võib kanda riiklikusse sordiregistrisse ametlikult tunnustatud sordikirjelduse alusel, kui see vastab ühele järgmistest tingimustest:
 - a) juhul, kui sort ei ole varem riiklikus või liidu sordiregistris registreeritud ning sellesse sorti kuuluv paljundusmaterjal on tehtud turul kättesaadavaks enne käesoleva määruse jõustumist;
 - b) juhul, kui sort oli varem kantud mis tahes liikmesriigi sordiregistrisse või liidu sordiregistrisse artikli 71 kohaselt tehtud sordi nõuetele vastavuse hindamise alusel, kuid see kustutati neist registritest rohkem kui viie aasta eest enne käesoleva taotluse esitamist, ning see ei vasta artiklites 60, 61 ja 62 ning vajaduse korral artikli 58 lõikes 1 ja artikli 59 lõikes 1 sätestatud nõuetele.
2. Selleks, et sorti ametlikult tunnustatud sordikirjelduse alusel registrisse kanda, peab sort lisaks lõikes 1 sätestatud tingimustele täitma ka järgmised tingimused:
 - a) see on toodetud päritolupiirkonnas (päritolupiirkondades);
 - b) see ei ole kantud riiklikusse ega liidu sordiregistrisse ametliku sordikirjeldusega sordina;
 - c) see ei ole võetud nõukogu määruses (EÜ) nr 2100/94 artiklis 62 sätestatud liidu sordikaitse või riikliku sordikaitse alla ega selle kaitse alla võtmise taotlus ei ole läbivaatamisel.
3. Pärast sordi registrisse kandmist lõike 2 punkti a kohaselt võivad pädevad asutused kiita heaks täiendava(d) päritolupiirkonna(d) kõnealuse sordi jaoks.
4. Ametlikult tunnustatud sordikirjeldus peab vastama järgmistele nõuetele:
 - a) see põhineb taimede geneetiliste ressurssidega tegelevatelt asutustelt või liikmesriikides selleks tunnustatud organisatsioonidelt saadud teabel, kui selline teave on olemas, ning
 - b) selle õigsus toetub eelnevate ametlike inspekteerimiste tulemustele, mitteametlike hindamiste tulemustele või viljelusel, paljundamisel ja kasutamisel saadud praktilistele kogemustele.

Artikkel 58

Rahuldav viljelus- ja/või kasutusväärtus

1. Artikli 56 lõike 2 punkti b kohaldamisel loetakse sortide viljelus- ja/või kasutusväärtus rahuldavaks, kui võrreldes sarnastes agrokliimatilistes tingimustes ja sarnastes tootmissüsteemides hinnatud teiste sortidega on asjaomaste sortide omadused tervikuna võttes vähemalt ükskõik millise piirkonna toodangu osas selgelt paremad asjaomase sordi üldiseks viljelemiseks või sellest saadud kultuuride või toodete eriotstarbeliseks kasutamiseks.
2. Liikmesriigid võtavad vastu hindamiseeskirjad, mille alusel määratakse riiklikus sordiregistris registreeritavate sortide rahuldav viljelus- ja/või kasutusväärtus. Nendes eeskirjades käsitletakse sortide omadusi ühes või mitmes järgmises valdkonnas:
 - a) kvaliteet ja põllumajanduslikud näitajad, sealhulgas saagikus;
 - b) sobivus vastupanuvõimeliseks viljeluseks ja madala sisendiga tootmissüsteemide jaoks, sealhulgas mahepõllumajanduslikuks tootmiseks.

Iga liikmesriik avaldab kõnealused eeskirjad ja teeb need teatavaks ametile, komisjonile ja teistele liikmesriikidele.

Artikkel 59

Jätkusuutlik viljelus- ja/või kasutusväärtus

1. Artikli 56 lõike 2 punkti c ja lõike 3 punkti c kohaldamisel loetakse sortide viljelus- ja/või kasutusväärtus jätkusuutlikuks, kui võrreldes sarnastes agrokliimatilistes tingimustes ja sarnastes tootmissüsteemides hinnatud teiste sortidega on asjaomaste sortide omadused tervikuna võttes vähemalt taimekahjustajatele vastuvõtlikkuse, ressursisisendi, soovimatutele ainetele vastuvõtlikkuse või erinevate agrokliimatiliste tingimustega kohanemise osas selgelt paremad asjaomase sordi üldiseks viljelemiseks või sellest saadud kultuuride või toodete eriotstarbeliseks kasutamiseks.
2. Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 140 vastu delegeeritud õigusakte, milles sätestatakse hindamiseeskirjad, millega määratakse kindlaks sortide jätkusuutlik viljelus- ja/või kasutusväärtus. Nendes eeskirjades käsitletakse sortide omadusi ühes või mitmes järgmises valdkonnas:
 - a) resistentsus taimekahjustajate suhtes;
 - b) vähenenud vajadus eriressursside järele;
 - c) soovimatute ainete vähenenud sisaldus või
 - d) suurem kohanemisvõime erinevates agrokliimatilistes tingimustes.

Nendes eeskirjades võetakse vajaduse korral arvesse olemasolevaid tehnilisi protokolle.

Artikkel 60

Eristatavus

1. Artikli 56 lõike 2 punktis a ja lõike 3 punktis a osutatud ametliku sordikirjelduse eesmärgil käsitatakse sorti eristatavana, kui see eristub teatavast genotüübist või genotüüpide kombinatsioonist tulenevate tunnuste poolest selgelt mis tahes muust artikli 70 kohaselt määratletud taotluse esitamise kuupäeval üldiselt tuntud sordist .

2. Lõikes 1 osutatud muud sorti käsitatakse üldiselt tuntuna, kui artikli 70 kohaselt määratletud taotluse esitamise kuupäeval oli täidetud üks või enam järgmistest nõuetest:
 - a) kõnealune sort on kantud riiklikusse või liidu sordiregistrisse;
 - b) kõnealuse sordi kohta on esitatud taotlus selle kandmiseks riiklikusse sordiregistrisse artikli 66 kohaselt või liidu sordiregistrisse artikli 95 lõike 1 kohaselt või sordikaitse saamiseks liidus;
 - c) liidus on koostatud kõnealuse sordi ametlik sordikirjeldus ning on tehtud sordi nõuetele vastavuse hindamine vastavalt artiklite 69, 71 ja vajaduse korral artikli 73 sätetele.
3. Lõike 2 punkti c kohaldamisel teeb (teevad) sordi nõuetele vastavuse hindamis(t)e eest vastutav(ad) isik(ud) nende poolt katsetatud sordi ametliku sordikirjelduse pädevatele asutustele ja ametile kättesaadavaks.

Artikkel 61

Ühtsus

Artikli 56 lõike 2 punktis a ja lõike 3 punktis a osutatud ametliku sordikirjelduse eesmärgil käsitatakse sorti ühtlikuna, kui sellel on paljundamise ja tüübi eripärast tulenevaid võimalikke muutusi arvesse võttes piisavalt ühtlased sordi eristatavuse katsetes määratavad ja mis tahes muud ametlikus sordikirjelduses kasutatavad tunnused.

Artikkel 62

Püsivus

Artikli 56 lõike 2 punktis a ja lõike 3 punktis a osutatud ametliku sordikirjelduse eesmärgil käsitatakse sorti püsivana, kui sordi eristatavuse katsetes määratavad ja mis tahes muud sordikirjelduses kasutatavad tunnused püsivad muutumatutena pärast korduvat paljundamist või paljundustsükli korral iga sellise tsükli lõpus.

Artikkel 63

Antud sordikaitse

Kui sordile on määruse (EÜ) nr 2100/1994 artikli 62 või liikmesriigi õigusakti kohaselt antud sordikaitse, siis käsitatakse seda sorti eristatava, ühtliku ja püsivana artikli 56 lõike 2 punktis a ja lõike 3 punktis a osutatud ametliku sordikirjelduse eesmärgil ning sordinimi loetakse nõuetele vastavaks artikli 56 lõike 1 punkti a kohaldamisel.

Artikkel 64

Sordinimed

1. Artikli 56 lõike 1 punkti a kohaldamisel ei peeta sordinime nõuetele vastavaks, kui:
 - a) kolmanda isiku varem tekkinud õigus välistab selle kasutamise liidu territooriumil;
 - b) see võib põhjustada kasutajatele sordinimeeristamise või taasesitamise seotud raskusi;
 - c) see on identne sordinimega või võib segamini minna sordinimega, mille all sama liigi või lähedalt seotud liigi mõni muu sort on kantud riiklikusse või liidu sordiregistrisse või mille all mõne teise sordi materjali on tehtud turul

kättesaadavaks mõnes liikmesriigis või Rahvusvahelise Uute Taimesortide Kaitse Liidu liikmesriigis, välja arvatud juhul, kui kõnealust teist sorti ei ole enam olemas ja kui selle sordinimi ei oma erilist tähtsust;

- d) see on identne sordinimedega või võib segamini minna sordinimedega, mida kasutatakse tavaliselt kauba turul kättesaadavaks tegemisel või selle kasutamine peab jääma muude liidu õigusaktide kohaselt vabaks;
 - e) see on mõnes liikmesriigis vastuolus heade kommetega või avaliku korraga;
 - f) see võib eksitusse viia või põhjustada segadust sordi tunnuste, väärtuse või ehtsuse suhtes või aretaja isiku suhtes.
2. Ilma, et see piiraks lõike 1 kohaldamist, kui sort on juba kantud teiste liikmesriikide sordiregistrisse või liidu sordiregistrisse, siis on sordinimi nõuetele vastav ainult juhul, kui see on identne registreeritud nimega.
 3. Lõiget 2 ei kohaldata, kui:
 - a) sordinimi võib eksitusse viia või põhjustada segadust asjaomase sordi puhul ühes või mitmes liikmesriigis või
 - b) selle nime vaba kasutamist seoses kõnealuse sordiga takistavad kolmandate isikute õigused.
 4. Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 140 vastu delegeeritud õigusakte, milles sätestatakse konkreetsed eeskirjad sordinimede nõuetele vastavuse kohta. Need eeskirjad võivad käsitleda järgmist:
 - a) sordinimede suhe kaubamärkide nimedega;
 - b) nende suhe põllumajandustoodete geograafiliste tähiste ja päritolunimetustega;
 - c) õiguste eelmiste omanike kirjalik nõusolek takistuste kõrvaldamiseks sordinime nõuetele vastamiseks;
 - d) konkreetsed kriteeriumid otsustamiseks, kas sordinimi on eksitusse viiv või segadust põhjustav, nagu on osutatud lõike 1 punktis f ning
 - e) sordinime kasutamine koodi kujul.

2. JAGU KLOONID

Artikkel 65

Kloonide registreerimisnõuded

1. Klooni võib kanda riiklikusse sordiregistrisse või liidu sordiregistrisse üksnes juhul, kui see vastab järgmistele tingimustele:
 - a) see kuulub perekonda või liiki, millel on konkreetsete turusektorite jaoks konkreetne väärtus ning mis on loetletud lõike 3 kohaselt;
 - b) see kuulub sorti, mis on vastavalt IV peatükile registreeritud riiklikus sordiregistris või vastavalt V peatükile liidu sordiregistris;
 - c) selle suhtes on kohaldatud geneetilist valikut
 - d) tal on nõuetele vastav nimi.

2. Selleks, et otsustada, kas klooni nimi on nõuetele vastav, nagu on osutatud lõike 1 punktis d, kohaldatakse artikli 64 sätteid, mida on vajaduse korral muudetud. Artikli 64 viiteid sortidele loetakse viideteks kloonidele.
3. Komisjonil on artikli 140 kohaselt õigus vastu võtta delegeeritud õigusakte, milles loetletakse need perekonnad või liigid, mille kloonidel on konkreetsete turusektorite jaoks konkreetne väärtus.
4. Komisjonil on artikli 140 kohaselt õigus vastu võtta delegeeritud õigusakte, milles sätestatakse:
 - a) et konkreetsetesse perekondadesse või liikidesse kuuluvate kloonide suhtes tuleb kohaldada sanitaarset valikut, selleks et neid riiklikusse või liidu sordiregistrisse kanda ning
 - b) punktis a nimetatud sanitaarse valiku nõuded.

IV PEATÜKK

Riikliku sordiregistri menetlused

1. JAGU

SORDI REGISTRISSE KANDMISE MENETLUS

Artikkel 66

Taotluste esitamine

1. Iga isik võib esitada pädevale asutusele taotluse sordi kandmiseks riiklikusse sordiregistrisse.
2. Lõikes 1 nimetatud taotlus esitatakse kirjalikult. Taotluse võib esitada elektrooniliselt.

Artikkel 67

Taotluse sisu

1. Taotlus sordi kandmiseks riiklikusse sordiregistrisse peab sisaldama järgmisi punkte:
 - a) registreerimisavaldus;
 - b) botaanilise taksoni (perekond või liik) nimi, millesse sort kuulub;
 - c) taotleja viitenumber, kui see on olemas, ning tema nimi ja aadress või vajaduse korral ühistaotlejate nimed ja aadressid, ning esindaja volikirjad;
 - d) esialgne sordinimi;
 - e) sordi säilitamise eest vastutava isiku nimi ja aadress ning selle isiku viitenumber, kui see on olemas;
 - f) sordi peamiste omaduste kirjeldus ning täidetud tehniline küsimustik, kui see on olemas;
 - g) sordi säilitamismenetluse kirjeldus;
 - h) sordi geograafiline päritolu;

- i) teave selle kohta, kas sort on kantud mõne teise liikmesriigi sordiregistrisse või liidu sordiregistrisse või, kas taotlejal on teada, kas registreerimistaotlus ühes nimetatud registritest on läbivaatamisel;
 - j) kui sort sisaldab geneetiliselt muundatud organismi või koosneb sellest, tuleb esitada tõendid, et kõnealune geneetiliselt muundatud organism on saanud loa viljelemiseks direktiivi 2001/18/EÜ või määruse (EÜ) nr 1829/2003 kohaselt;
 - k) kui taotlus põhineb ametlikult tunnustatud sordikirjeldusel tuleb esitada toimik kõnealuse kirjeldusega ja kõik dokumendid või publikatsioonid, mis seda tõendavad;
 - l) kui taotlus esitatakse sordikaitse saanud sordi kohta, millele on viidatud artiklis 63, tuleb esitada tõendid selle kohta, et sort on kaitstud sordikaitsega, ning vastav ametlik sordikirjeldus;
 - m) kui see on asjakohane, tuleb esitada teatis, et sordil on rahuldav viljelus- ja/või kasutusväärtus, nagu on viidatud artikli 58 punktis 1 või jätkusuutlik viljelus- ja/või kasutusväärtus nagu on viidatud artikli 59 punktis 1.
2. Sordi riiklikusse sordiregistrisse registreerimistaotlusega peab kaasas olema pädeva asutuse poolt määratud piisava kvaliteediga ja piisavas koguses sordinäidis.
 3. Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 140 vastu delegeeritud õigusakte, milles sätestatakse täiendavad dokumendid, mis tuleb lisada taotlusele konkreetsete perekondade või liikide puhul seoses nendesse perekondadesse või liikidesse kuuluvate sortide eriomadustega.

Artikkel 68 **Taotluse vorm**

Komisjon võtab rakendusaktidega vastu artiklis 66 osutatud taotluse vormi. Need rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 141 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega.

Artikkel 69 **Taotluse hindamine**

1. Pädev asutus registreerib iga registreerimistaotluse sordiregistrisse registreerimiseks, mis ta on saanud, ning hindab seda. Taotluse hindamisel kontrollitakse, kas taotlus vastab järgmistele nõuetele:
 - a) artiklis 67 sätestatud nõuded sisu kohta ning
 - b) artikli 68 kohaselt vastu võetud vorm.
2. Kui taotlus ei vasta artiklis 67 sätestatud nõuetele ega artikli 68 kohaselt vastuvõetud vormile, annab pädev asutus taotlejale võimaluse määratud tähtaja jooksul taotluse vastavusse viimiseks nõuetega.

Artikkel 70 **Taotlemise kuupäev**

Registreerimistaotluse esitamise kuupäev on see kuupäev, millal pädevale asutusele esitati artikli 67 nõuetele sisu osas vastav ning artikli 68 kohaselt vastuvõetud vormile vastav taotlus.

Artikkel 71

Sordi nõuetele vastavuse hindamine

1. Kui taotluse hindamise tulemusena leitakse, et taotlus vastab artiklis 67 sätestatud nõuetele sisu kohta ja artikli 68 kohaselt vastuvõetud vormile, siis tehakse ametliku sordikirjelduse kehtestamiseks sordi nõuetele vastavuse hindamine.
2. Lõikes 1 nimetatud sordi nõuetele vastavuse hindamisel tehakse kindlaks:
 - a) vastavus artiklites 60, 61 ja 62 sätestatud sordi eristatavuse, ühtlikkuse ja püsivusnõuetele;
 - b) kui see on asjakohane, kas sordil on artikli 58 punkti 1 kohane rahuldav viljelus- ja/või kasutusväärtus või artikli 59 punkti 1 kohane jätkusuutlik viljelus- ja/või kasutusväärtus.
3. Lõikes 1 osutatud sordi nõuetele vastavuse hindamise teeb pädev asutus artiklis 74 kehtestatud nõuete kohaselt.

Taotleja poolt pädevale asutusele esitatud nõude korral võib taotleja artikli 73 kohaselt ja artiklis 74 kehtestatud nõuete kohaselt sordi nõuetele vastavuse hindamise või osa sellest ise läbi viia.
4. Kui sordil on juba olemas sordiameti või pädeva asutuse poolt antud ametlik sordikirjeldus, võib pädev asutus otsustada, et lõikes 1 osutatud sordi nõuetele vastavuse hindamine ei ole vajalik.
5. Erandina lõikest 4 võib pädev asutus otsustada, et lõikes 1 nimetatud sordi nõuetele vastavuse hindamine on vajalik, kui sordi registreerimist taotletakse artikli 57 lõike 1 punkti b alusel.

Artikkel 72

Pädeva asutuse valduste ja struktuuri audit

1. Pädev asutus võib läbi viia artikli 71 lõikes 1 osutatud sordi nõuetele vastavuse hindamise, kui selle valdused, mis on selleks otstarbeks eraldatud, ja selle struktuur on sordiameti poolt auditeeritud.

Auditiga tehakse kindlaks, kas pädeva asutuse valdused ja struktuur on sobivad sordi nõuetele vastavuse hindamise läbiviimiseks seoses järgmiste punktidega:

 - a) vastavus artiklites 60, 61 ja 62 osutatud sordi eristatavuse, ühtlikkuse ja püsivusnõuetele ning
 - b) vastavus artikli 59 lõikes 1 osutatud jätkusuutliku viljelus- ja/või kasutusväärtuse nõuetele.
2. Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 140 vastu delegeeritud õigusakte, milles sätestatakse eeskirjad lõikes 1 osutatud auditi kohta.
3. Lõikes 1 osutatud auditi põhjal võib sordiamet anda vajaduse korral pädevale asutusele soovitusi meetmete kohta, et tagada pädeva asutuse valduste ja struktuuri vastavus nõuetele. Lisaks lõikes 1 osutatud auditile võib sordiamet teha täiendavaid auditeid ning anda vajaduse korral pädevale asutusele soovitusi parandusmeetmete kohta, mis tagaksid pädeva asutuse valduste ja struktuuri vastavuse nõuetele.

Artikkel 73

Taotleja tehtav sordi nõuetele vastavuse hindamine

1. Taotleja võib teha artikli 71 lõikes 1 osutatud sordi nõuetele vastavuse hindamise või osa sellest ainult siis, kui pädev asutus on selleks loa andnud. Taotleja teeb sordi nõuetele vastavuse hindamise selleks otstarbeks eraldatud valdustes.
2. Enne sordi nõuetele vastavuse hindamiseks loa andmist auditeerib pädev asutus taotleja valdusi ja struktuuri. Auditiga tehakse kindlaks, kas taotleja valdused ja struktuur on sobivad sordi nõuetele vastavuse hindamise läbiviimiseks seoses järgmiste punktidega:
 - a) vastavus artiklites 60, 61 ja 62 osutatud sordi eristatavuse, ühtlikkuse ja püsivusnõuetele ning
 - b) vastavus artikli 58 lõikes 1 osutatud rahuldava viljelus- ja/või kasutusväärtuse nõuetele;
 - c) vastavus artikli 59 lõikes 1 osutatud jätkusuutliku viljelus- ja/või kasutusväärtuse nõuetele.
3. Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 140 vastu delegeeritud õigusakte, milles sätestatakse eeskirjad lõikes 2 osutatud auditi kohta.
4. Lõikes 1 osutatud auditi põhjal võib pädev asutus anda vajaduse korral taotlejale soovitusi meetmete kohta, mis tagaksid taotleja valduste ja struktuuri vastavuse nõuetele.
5. Lisaks lõikes 1 osutatud auditile võib pädev asutus teha täiendavaid auditeid ning anda vajaduse korral taotlejale soovitusi parandusmeetmete kohta kindlaksmääratud aja jooksul seoses taotleja valduste ja struktuuriga.

Juhul, kui pädev asutus teeb järelduse, et taotleja valdused ja struktuur ei vasta nõuetele, võib ta lõikes 1 nimetatud loa tagasi võtta või seda muuta.

Artikkel 74

Täiendavad eeskirjad sordi nõuetele vastavuse hindamise kohta

1. Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 140 vastu delegeeritud õigusakte, millega täiendatakse artiklites 71, 72 ja 73 sätestatud nõudeid sordi nõuetele vastavuse hindamise kohta. Need delegeeritud õigusaktid võivad käsitleda järgmist:
 - a) pädeva asutuse või taotleja töötajate kvalifikatsioon, väljaõpe ja tegevusalad artikli 71 lõikes 1 osutatud sordi nõuetele vastavuse hindamise jaoks;
 - b) sordi nõuetele vastavuse hindamise jaoks vajalik varustus, sealhulgas laborid haiguste suhtes resistentsuse uurimiseks;
 - c) sordi võrdluskogu asutamine sordi eristatavuse hindamiseks ning sellise võrdluskogu säilitamise korraldamine;
 - d) kvaliteedijuhtimise süsteemide rajamine, sealhulgas dokumentide säilitamine sordi nõuetele vastavuse hindamisel kasutatavate tegevuste, protokollide või juhendite kohta;
 - e) konkreetsete perekondade või liikide kasvatuskatsete ja laboratoorsete katsete läbiviimine.

Nendes delegeeritud õigusaktides võetakse arvesse olemasolevaid tehnilisi ja teaduslikke protokolle.

2. Kui lõike 1 kohaselt ei ole nõudeid vastu võetud, tehakse sordi nõuetele vastavuse hindamine lõike 1 punktides a–e osutatud üksikasjade osas vastavalt riiklikele protokollidele.

Artikkel 75

Konfidentsiaalsus

1. Kui artikli 71 lõikes 1 osutatud sordi nõuetele vastavuse hindamise raames on vaja kontrollida genealoogilisi komponente, käsitatakse sellise kontrollimise tulemusi ja genealoogiliste komponentide kirjeldust konfidentsiaalsetena, kui taotleja seda nõuab.
2. Paljundusmaterjali selliste sortide puhul, mis on ette nähtud üksnes tööstuslikuks kasutamiseks ettenähtud põllumajandusliku tooraine tootmiseks, ning juhul kui taotleja seda nõuab, käsitatakse artikli 71 lõikes 1 osutatud sordi nõuetele vastavuse hindamise tulemusi ja kõnealuste sortide ettenähtud kasutusviise konfidentsiaalsena.

Artikkel 76

Esialgne hindamisaruanne ja esialgne ametlik sordikirjeldus

1. Pärast artikli 71 lõikes 1 osutatud sordi nõuetele vastavuse hindamist esitab pädev asutus esialgse hindamisaruande ning, kui ta arvab, et artiklites 60, 61 ja 62 esitatud eristatavuse, ühtlikkuse ja püsivuse nõuded on täidetud, esitab ta kõnealuse aruande alusel ka esialgse ametliku sordikirjelduse.
2. Esialgne hindamisaruanne võib viidata asjaomase pädeva asutuse, teiste pädevate asutuste või sordiameti muude hindamisaruannete järeldustele, mis on esitatud kõnealuse sordi kohta.
3. Pädev asutus esitab esialgse hindamisaruande ja esialgse ametliku sordikirjelduse taotlejale.
4. Kui pädev asutus leiab, et hindamisaruanne ei ole sordi registreerimisotsuse tegemiseks piisav alus, teeb ta omal algatusel pärast konsulteerimist taotlejaga või taotleja nõudmisel täiendava hindamise. Kõik täiendavad hindamised, mis tehakse kuni otsuse vastu võtmiseni artikli 79 lõike 1 kohaselt, loetakse artikli 71 lõikes 1 osutatud sordi nõuetele vastavuse hindamise osaks.

Artikkel 77

Hindamisaruanne ja ametlik sordikirjeldus

1. Pärast seda, kui taotlejale on antud võimalus teha märkusi esialgse hindamisaruande ja esialgse ametliku sordikirjelduse kohta, koostab pädev asutus lõpliku hindamisaruande ja lõpliku ametliku sordikirjelduse.
2. Pädevad asutused teevad põhjendatud taotluse alusel hindamisaruanded kättesaadavaks kolmandatele isikutele, võttes arvesse riiklike või liidu sätteid andmekaitse kohta ja kohaldatavaid konfidentsiaalsuseeskirju.

Artikkel 78
Sordinime hindamine

1. Pärast artiklis 69 osutatud taotluse hindamist ja enne sordi kandmist riiklikusse sordiregistrisse artikli 79 kohaselt konsulteerib pädev asutus ametiga taotleja esitatud sordinime ettepaneku osas.
2. Amet esitab pädevale asutusele soovitusel taotleja esitatud sordinime ettepaneku nõuetele vastavuse kohta, võttes arvesse artiklis 64 sätestatud nõudeid. Pädev asutus teavitab taotlejat sellest soovitusel .

Artikkel 79
Registreerimisotsus

1. Kui artiklites 66–78 sätestatud menetluse alusel tehakse otsus, et sort vastab artiklis 56 sätestatud nõuetele, otsustab pädev asutus registreerida sordi riiklikus sordiregistris.
2. Pädev asutus võtab vastu otsuse riiklikusse sordiregistrisse kandmisest keeldumise kohta, kui:
 - a) ta teeb kindlaks, et artiklis 56 sätestatud nõuded ei ole täidetud või
 - b) taotleja ei täida mõnda artiklites 66–74 sätestatud kohustust.
3. Keelduva otsuse korral tuleb märkida keeldumise põhjus.
4. Pädev asutus saadab taotlejale lõigetes 1 ja 2 nimetatud otsuse koopia.

Artikkel 80
Varem registreeritud sordid ja kloonid

1. Erandina artiklitest 66–79 kannavad pädevad asutused riiklikesse sordiregistritesse kõik enne käesoleva määruse jõustumist ametlikult heaks kiidetud või registreeritud sordid, mis on kantud sordilehtedesse, -nimekirjadesse või -registritesse, mis on sisse seatud nende liikmesriikides vastavalt direktiivi 2002/53/EÜ artiklile 3, direktiivi 2002/55/EÜ artikli 3 lõikele 2, direktiivi 2008/90/EÜ artikli 7 lõikele 4 ja direktiivi 68/193/EMÜ artiklile 5, ning kõik kloonid, mis on registreeritud vastavalt direktiivi 68/193/EMÜ artiklile 5, direktiivi 2008/90/EÜ artikli 7 lõikele 4, direktiivi 2008/62/EÜ II peatükile ning direktiivi 2009/145/EÜ II peatüki I jaole ja III peatüki I jaole.
2. Direktiivi 2008/62/EÜ artikli 3 ja direktiivi 2009/145/EÜ artikli 3 lõike 1 alusel heakskiidetud sordid kantakse riiklikesse sordiregistritesse ametlikult tunnustatud sordikirjeldusega sortidena.

Artikkel 81
Uus sordinimi pärast registreerimist

Kui pädev asutus teeb pärast sordi registreerimist kindlaks, et sordinimi ei olnud registreerimise ajal artikli 64 nõuete kohaselt sobiv, peab taotleja esitama uue sordinime taotluse. Pädev asutus teeb otsuse kõnealuse taotluse kohta pärast konsulteerimist ametiga. Pädev asutus võib anda loa eelmise sordinime ajutiseks kasutamiseks.

2. JAGU

REGISTRIS HOIDMISE TÄHTAEG JA SORDI SÄILITAMINE

Artikkel 82

Registris hoidmise kehtivusaeg

1. Sorti hoitakse riiklikus sordiregistris 30 aastat.
2. Kui sort sisaldab geneetiliselt muundatud organismi või koosneb sellest, piirdub registris hoidmise kehtivusaeg ajavahemikuga, mille jooksul kõnealust geneetiliselt muundatud organismi on lubatud kasvatada direktiivi 2001/18/EÜ või määruse (EÜ) nr 1829/2003 kohaselt.

Artikkel 83

Registris hoidmise tähtaja pikendamine

1. Sordi riiklikus sordiregistris hoidmise tähtaega võib pikendada täiendavateks 30aastasteks perioodideks kooskõlas artiklis 84 sätestatud menetluse ja tingimustega.
2. Kui sort sisaldab geneetiliselt muundatud organismi või koosneb sellest, piirdub registris hoidmise tähtaja pikendamine ajavahemikuga, mille jooksul kõnealust geneetiliselt muundatud organismi on lubatud kasvatada direktiivi 2001/18/EÜ või määruse (EÜ) nr 1829/2003 kohaselt.

Artikkel 84

Registris hoidmise tähtaja pikendamise kord ja tingimused

1. Kõik isikud, kes soovivad pikendada sordi registris hoidmise tähtaega, peavad selleks esitama taotluse mitte varem kui 12 kuud ja mitte hiljem kui 6 kuud enne artikli 82 kohase registris hoidmise kehtivusaja aegumist.
2. Kõnealune taotlus esitatakse kirjalikult. Taotluse võib esitada elektrooniliselt. Taotlusele tuleb lisada tõendid selle kohta, et lõigetes 3 ja 4 sätestatud tingimused on täidetud.
3. Sordi riiklikus sordiregistris hoidmise tähtaega pikendatakse ainult juhul, kui on täidetud järgmised tingimused:
 - a) sort vastab jätkuvalt artikli 56 ja, kui see on asjakohane, artikli 57 nõuetele;
 - b) pädev asutus teeb kindlaks, et teatav isik vastutab sordi säilitamise eest kooskõlas artikli 86 sätetega.
4. Pädev asutus võib pikendada sordi riiklikus sordiregistris hoidmise tähtaega ilma, et oleks esitatud lõigete 1 ja 2 kohane pikendamistaotlus, kui ta arvab, et selline pikendamine tuleb kasuks jätkusuutlikule põllumajandusele ja geneetilise mitmekesisuse säilitamisele, ning kui on täidetud lõikes 3 esitatud tingimused

Artikkel 85

Sordi kustutamine riiklikust sordiregistrist

1. Pädev asutus võtab vastu otsuse sordi kustutamise kohta riiklikust sordiregistrist järgmistel juhtudel:
 - a) kui pädev asutus jõuab uute tõendite alusel järeldusele, et artiklis 56 sätestatud registreerimisnõuded ei ole enam täidetud;

- b) kui taotleja on esitanud avalduse sordi kustutamiseks riiklikust sordiregistrist;
 - c) kui taotleja ei ole tasunud artikli 87 lõike 1 punkti e kohast aastatasu;
 - d) kui sordi säilitamise eest vastutav isik, kellele on viidatud artikli 86 lõikes 1, taotleb kustutamist, väljaarvatud juhul, kui sordi säilitamise tagab mõni teine isik;
 - e) kui sorti ei säilitata enam artikli 86 nõuete kohaselt;
 - f) kui sorti säilitatakse kolmandas riigis ning see kolmas riik ei ole aidanud kõnealuse säilitamise kontrollimisel artikli 86 lõike 8 kohaselt;
 - g) kui taotlemise ajal esitati valed või võltsitud andmed registreerimisotsuse aluseks olnud tegurite kohta;
 - h) kui taotleja ei ole artikli 84 lõikes 1 osutatud tähtja jooksul esitanud taotlust registris hoidmise pikendamiseks ning artikli 82 lõikes 1 osutatud kehtivusaeg on läbi saanud.
2. Taotleja palvel võib pädev asutus lubada jätkata riiklikust sordiregistrist lõike 1 punkti b alusel kustutatud sordi turul kättesaadavaks tegemist kuni kolmanda aasta 30. juunini pärast registrist kustutamist.
- Kõnealune taotlus tuleb esitada hiljemalt registris hoidmise kehtivusaja lõppemise kuupäevaks.
3. Pärast sordi kustutamist riiklikust sordiregistrist annab pädev asutus kõnealuse sordi näidise ja sordi kirjelduse geneetiliste ressursside säilitamiseks määratud geenipanka.

Artikkel 86 **Sordi säilitamine**

1. Riiklikusse sordiregistrisse kantud sorti säilitab taotleja või mõni teine isik, kes tegutseb vastastikusel kokkuleppel taotlejaga. Taotleja teavitab pädevat asutust kõnealusest teisest isikust.
2. Sordi säilitamine toimub kooskõlas tunnustatud tavadega vastavalt sortidele perekondadele, liikidele või tüüpidele.
3. Lõikes 1 osutatud isikud säilitavad dokumente sordi säilitamise kohta. Pädeval asutusel peab olema igal hetkel võimalik kontrollida sordi säilitamist nende dokumentide põhjal. Kõnealustes dokumentides peetakse arvestust ka supereliit-, eliit- ja sertifitseeritud materjali tootmise kohta ning tootmisetappide kohta enne supereliitmaterjali etappi.
4. Ametlikult tunnustatud sordikirjeldusega sorte säilitatakse nende päritolupiirkonnas (päritolupiirkondades).
5. Pädev asutus kontrollib, kuidas sorti säilitatakse, ning ta võib sellel eesmärgil võtta proove asjaomastest sortidest.
6. Kui pädev asutus leiab, et sordi säilitamise eest vastutav isik ei järgi lõigetes 1–4 kehtestatud nõudeid, annab ta sellele isikule võimaluse võtta parandusmeetmeid.
7. Kui sordi säilitamine toimub teises liikmesriigis kui selles, kus sort riiklikusse sordiregistrisse kanti, abistavad kahe asjaomase liikmesriigi pädevad asutused üksteist sordi säilitamise kontrollimisel.

8. Kui sordi säilitamine toimub kolmandas riigis, siis nõuab selle liikmesriigi pädev asutus, kus sort riiklikusse sordiregistrisse kanti, kolmanda riigi asutustelt abi sordi säilitamise kontrollimisel.

3. JAGU

REGISTREERIMISTASUD

Artikkel 87

Registreerimistasud

1. Pädevad asutused nõuavad tasusid vajalike kulude katmiseks seoses järgmiste tegevustega:
 - a) artiklis 69 osutatud taotluse hindamine;
 - b) artiklis 71 ja artikli 73 lõikes 1 osutatud sordi nõuetele vastavuse hindamine ja auditid;
 - c) artikli 78 kohane sordinime kontrollimine;
 - d) artiklis 79 osutatud registreerimisotsus ja kõik halduskaebused, mis on esitatud riiklike eeskirjade kohaselt kõnealuse otsuse vastu;
 - e) sordi või, kui on asjakohane, klooni riiklikus sordiregistris hoidmise iga aasta eest;
 - f) artikli 86 lõikes 5 osutatud sordisäilitamise kontroll.
2. Lõikes 1 nimetatud toiminguid tehakse ainult siis, kui taotleja on selleks pädevale asutusele esitanud taotluse ning kui kõik vastavad tasud on tasutud. Taotlust käsitatakse mitteesitatuna, kui tasusid ei ole tasutud ühe kuu jooksul alates kuupäevast, millal pädev asutus esitas nõude tasude tasumiseks ja märkis selles nõudes ära tasude mittetasumise tagajärjed.
3. Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 140 vastu delegeeritud õigusakte, milles sätestatakse konkreetsed hüvitatavad kuluartiklid vastavalt lõike 1 punktidele a–f.

Artikkel 88

Tasud ametlikult tunnustatud sordikirjeldusega sortide puhul

1. Ametlikult tunnustatud sordikirjeldusega sortide puhul ei nõuta tasu artikli 87 lõike 1 punktis e osutatud tegevuste eest.
2. Ametlikult tunnustatud sordikirjeldusega sortide puhul vähendavad pädevad asutused artikli 87 lõike 1 punktides a, c, d ja f osutatud tegevuste eest võetavat tasul. Tasu vähendatakse nii, et see ei oleks takistuseks asjaomase sordi registreerimisel.

Artikkel 89

Erandid registreerimistasude maksmisest

1. Artiklites 87 ja 88 sätestatud tasud ei kuulu otsesele ega kaudsele tagastamisele, välja arvatud juhul, kui neid koguti põhjendamatult.
2. Taotlejad, kellel on vähem kui kümme töötajat ja kelle aastakäive või aastabilansi kogumaht ei ületa 2 miljonit eurot, on vabastatud artiklites 87 ja 88 sätestatud tasude maksmisest.

3. Artiklites 87 ja 88 osutatud kulud ei hõlma kulusid, mis tehti lõikes 2 osutatud taotlejate ametlikuks kontrollimiseks.

4. JAGU

KLOONIDE REGISTREERIMINE

Artikkel 90

Kohaldatavad sätted

1. Klooni kandmiseks riiklikusse sordiregistrisse kohaldatakse 1., 2. ja 3. jagu, mida on vajaduse korral muudetud, välja arvatud järgmised sätted:
 - a) artiklis 67 nimetatud sätted taotluse sisu kohta;
 - b) sätted ametlikult tunnustatud sordikirjeldusega sortide kohta;
 - c) sätted jätkusuutliku või rahuldava viljelus- ja/või kasutusväärtusega sortide kohta.
2. Taotluse sisu puhul kohaldatakse artikli 67 asemel artiklit 92.

Artikkel 91

Viited

- 1., 2. ja 3. jao kohaldamisel klooni kandmiseks riiklikusse sordiregistrisse loetakse viiteid järgmiselt:
- a) viiteid sortidele loetakse viideteks kloonidele;
 - b) viiteid artiklile 56 loetakse viideteks artiklile 65;
 - c) viiteid artiklites 60, 61 ja 62 sätestatud nõuetele loetakse viideteks artikli 65 lõike 1 punktis b ja lõikes 3 sätestatud nõuetele;
 - d) viiteid artiklile 67 seoses taotluse sisuga loetakse viideteks artiklile 92.

Artikkel 92

Taotluse sisu

1. Taotlus klooni kandmiseks riiklikusse sordiregistrisse peab sisaldama järgmisi punkte:
 - a) registreerimisavaldus;
 - b) selle sordi identifitseerimine, millesse kloon kuulub;
 - c) taotleja või vajaduse korral ühistaotlejate nimi ja aadress ning esindaja volikirjad;
 - d) esialgne nimi;
 - e) klooni säilitamise eest vastutava isiku nimi ja aadress ning selle isiku viitenumber, kui see on olemas;
 - f) klooni peamiste omaduste kirjeldus ning täidetud tehniline küsimustik, kui see on olemas;
 - g) klooni geograafiline päritolu;

- h) teave selle kohta, kas kloon on kantud mõne teise liikmesriigi sordiregistrisse või liidu sordiregistrisse või, kas taotlejal on teada, kas klooni registreerimistaotlus ühes nimetatud registritest on läbivaatamisel;
 - i) kui kloon sisaldab geneetiliselt muundatud organismi või koosneb sellest, tuleb esitada tõendid, et kõnealust geneetiliselt muundatud organismi on lubatud kasvatada direktiivi 2001/18/EÜ või määruse (EÜ) nr 1829/2003 kohaselt.
2. Klooni riiklikusse sordiregistrisse registreerimise taotlusega peab kaasas olema piisava kvaliteediga ja piisavas koguses klooninäidis.

V PEATÜKK

Liidu sordiregistri menetlused

1. JAGU

PEATÜKI REGULEERIMISALA

Artikkel 93

Asjakohased sordid ja kloonid

Käesolevat peatükki kohaldatakse nende sortide ja kloonide suhtes, mis ei ole artikli 79 kohaselt kantud ühtegi riiklikusse sordiregistrisse.

2. JAGU

REGISTREERIMISMENETLUS

Artikkel 94

Kohaldatavad sätted

1. Sordi või klooni kandmiseks liidu sordiregistrisse kohaldatakse IV peatükki, mida on vajaduse korral muudetud, välja arvatud järgmised sätted:
 - a) artiklis 78 nimetatud sätted sordinime kontrolli kohta;
 - b) artiklis 86 nimetatud sätted sordi säilitamise kohta;
 - c) sätted ametlikult tunnustatud sordikirjeldusega sortide kohta;
 - d) artikli 89 lõigetes 2 ja 3 osutatud sätted registreerimistasudest vabastamise kohta.
2. Sordinime kontrolli, sordi ja klooni säilitamise ning registreerimistasudest vabastamise puhul kohaldatakse lõike 1 punktides a, b ja d osutatud sätete asemel artikleid 95, 96 ja 97.
3. IV peatüki kohaldamisel sordi või klooni kandmiseks liidu sordiregistrisse loetakse viiteid järgmiselt:
 - a) viiteid pädevale asutusele loetakse viideteks ametile;
 - b) viiteid riiklikele sordiregistritele loetakse viideteks liidu sordiregistrile;
 - c) viiteid artiklile 78 loetakse viideteks artiklile 95;
 - d) viiteid artiklile 86 loetakse viideteks artiklile 96;
 - e) viiteid halduskaebustele, mis on esitatud riiklike eeskirjade kohaselt vastava otsuse kohta, loetakse viideteks kaebustele, millele on osutatud artiklis 98.

Artikkel 95
Sordinime kontroll

1. Pärast artiklis 69 osutatud taotluse hindamist, mida kohaldatakse vastavalt artiklile 94, ning enne sordi või klooni kandmist liidu sordiregistrisse, vaatab amet taotleja esitatud sordi- või klooninime ettepaneku läbi.
2. Amet otsustab kooskõlas artiklis 64 sätestatud nõuetega, kas sordi- või klooninimi on sobiv.

Artikkel 96
Sortide ja kloonide säilitamine

1. Riiklikusse sordiregistrisse kantud sorti säilitab taotleja või mõni teine isik, kes tegutseb vastastikusel kokkuleppel taotlejaga. Teisest isikust teatatakse ametile .
2. Säilitamine toimub kooskõlas tunnustatud tavadega, mis on asjakohased perekondade, liikide või tüüpide puhul.
3. Lõikes 1 osutatud isik säilitab dokumente sordi või klooni säilitamise kohta. Ametil peab olema igal hetkel võimalik kontrollida sordi või klooni säilitamist nende dokumentide põhjal. Kõnealustes dokumentides peetakse arvestust ka supereliit-, eliit- ja sertifitseeritud materjali tootmise kohta ning tootmisetappide kohta enne supereliitmaterjali etappi.
4. Amet kontrollib, kuidas sordi säilitamine toimub, ning ta võib sellel eesmärgil võtta proove asjaomastest sortidest ja kloonidest.
5. Selle liikmesriigi pädevad asutused, kus asjaomase sordi või klooni säilitamine toimub, abistavad ametit säilitamise kontrollimisel.
6. Kui amet leiab, et sordi säilitamise eest vastutav isik ei vasta lõigetes 1, 2 ja 3 kehtestatud nõuetele, annab ta sellele isikule võimaluse võtta parandusmeetmeid.

Artikkel 97
Tasude suurus

1. Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 140 vastu delegeeritud õigusakte, millega sätestatakse artikli 87 lõikes 1 osutatud tasude suurus, mida kohaldatakse vastavalt artiklile 94.
2. Lõike 1 kohased tasud kehtestatakse tasemel, mis vastab usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõttele, et amet suudaks oma eelarve tasakaalus hoida.

3. JAGU
KAEBUSED

Artikkel 98
Kaebuse esitamise õigus

Kaebuse võib esitada ameti otsuste peale, mis on tehtud 2. jao alusel. Kaebuse vaatab läbi määruse (EÜ) nr 2100/1994 artiklis 46 nimetatud apellatsiooninõukogu.

Artikkel 99

Kaebuste puhul kohaldatavad sätted

1. Artiklis 98 osutatud kaebuste korral kohaldatakse määruse (EÜ) nr 2100/1994 neljanda osa V ja VI peatükki.
2. Olenemata käesoleva artikli lõikest 1 ei kohaldata artiklis 98 osutatud kaebuste korral määruse (EÜ) nr 2100/1994 neljanda osa V ja VI peatüki järgmisi sätteid:
 - a) artikli 67 lõiked 1 ja 3;
 - b) artikkel 74;
 - c) artikli 80 lõige 5.

Artikkel 100

Viited

Artikli 99 lõike 1 kohaldamisel loetakse määruse (EÜ) nr 2100/1994 neljanda osa V ja VI peatükis olevaid viiteid järgmiselt:

- a) artiklis 68 esitatud viide artiklile 82 jäetakse välja;
- b) artikli 70 lõikes 1 olevat viidet ametiasutusele, kes on koostanud otsuse, tuleb lugeda viitena ametile;
- c) artiklis 76 olev viide artiklite 54 ja 55 kohasele kontrollimisele tuleb lugeda viiteks sordi nõuetele vastavuse hindamisele sordi registreerimiseks, mida amet teeb vastavalt käesolevale määrusele;
- d) artikli 78 lõigetes 3 ja 4 esitatud viited artikli 90 lõikele 2 jäetakse välja;
- e) artiklis 79 tehtud viidet pädevatele sordikaitse asutustele tuleb lugeda viitena pädevatele asutustele;
- f) artikli 80 lõikes 1 tehtud viidet ühenduse sordikaitse taotlejale või omanikule tuleb lugeda viitena registreerimise taotlejale;
- g) artikli 80 lõikes 3 esitatud viited artikli 52 lõigetes 2, 4 ja 5 kindlaksmääratud tähtaegadele jäetakse välja;
- h) artiklis 81 esitatud viide kontrolliasutuste töötajatele jäetakse välja.

VI PEATÜKK

Sortidest teatamine liidu sordiregistrile

Artikkel 101

Teatamise kord

1. Kõik pädevad asutused teatavad viie päeva jooksul ametile sordi registreerimise taotluse saamisest, artiklis 79 viidatud otsuse vastuvõtmisest, artikli 81 kohasest uue sordinime andmisest pärast registreerimist, registris hoidmise tähtaja pikendamisest vastavalt artiklile 83 ning sordi registrist väljaarvamise vastavalt artiklile 85.
2. Kõik pädevad asutused teatavad ametile sordi säilitamise eest vastutavast isikust vastavalt artiklile 86. See teave tuleb esitada viie tööpäeva jooksul alates sellest päevast, millal pädev asutus sai teada kõnealuselt isikust.

3. Komisjon kehtestab rakendusaktidega lõikes 1 osutatud teadete esitamise menetluse. Need rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 141 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega.

VII PEATÜKK

Teabe säilitamine ja käitlemine

Artikkel 102

Riiklike sordiregistrite ja liidu sordiregistri dokumendid

1. Pädev asutus peab iga riiklikusse sordiregistrisse kantud sordi kohta toimikut, mis sisaldab ametlikku sordikirjeldust, hindamisaruannet ja kõiki artikli 76 kohaseid hindamisaruandeid. Vajaduse korral sisaldab toimik ainult ametlikult tunnustatud sordikirjeldust ning seda kirjeldust toetavaid dokumente.
2. Amet peab liidu sordiregistrisse kantud iga sordi kohta toimikut, mis sisaldab ametlikku sordikirjeldust ja artikli 94 lõike 1 alusel välja antud hindamisaruannet.

Artikkel 103

Juurdepääs riiklikus sordiregistris olevale teabele

1. Iga liikmesriik esitab teistele liikmesriikidele, ametile ja komisjonile teabe oma riiklikule sordiregistrile juurdepääsu kohta.
2. Iga aasta 31. märtsiks annavad kõik pädevad asutused teistele pädevatele asutustele ja komisjonile teada kõigist oma riiklikes sordiregistris eelneva aasta jooksul tehtud muudatustest.
3. Kõik pädevad asutused teevad nõudmise korral teisele pädevale asutusele, ametile või komisjonile kättesaadavaks:
 - a) vajaduse korral vastavas riiklikus sordiregistris registreeritud sortide hindamisaruanded, millele on osutatud artikli 77 lõikes 1;
 - b) vajaduse korral artikli 71 lõikes 1 osutatud sordi nõuetele vastavuse hindamise tulemused;
 - c) nende sortide loetelu, mille registreerimistaotlus on läbivaatamisel;
 - d) kogu muu kättesaadava teabe registrisse kantud või sellest kustutatud sortide kohta.
4. Pädev asutus võtab asjakohased meetmed, et teha riikliku sordiregistri toimikutes olev teave kõnealusele teabele juurdepääsu taotlevale isikule kättesaadavaks. Neid sätteid ei kohaldata, kui teavet tuleb artikli 75 kohaselt käsitada konfidentsiaalsena.

Artikkel 104

Juurdepääs liidu sordiregistris olevale teabele

1. Amet annab pädevatele asutustele ja komisjonile teada, millist teavet on vaja esitada juurdepääsu saamiseks liidu sordiregistrile.
2. Iga aasta 31. märtsiks annab amet pädevatele asutustele ja komisjonile teada kõigist liidu sordiregistris eelneva aasta jooksul tehtud muudatustest artikli 94 lõike 1 alusel registreeritud sortide puhul.

3. Amet teeb nõudmise korral ning artikli 94 lõike 1 alusel registreeritud sortide puhul pädevale asutusele või komisjonile kättesaadavaks:
 - a) registreeritud sortide hindamisaruanded või nende ametlikud sordikirjeldused;
 - b) sordi nõuetele vastavuse hindamise tulemused;
 - c) nende sortide loetelu, mille registreerimistaotlused on läbivaatamisel;
 - d) kogu muu kättesaadava teabe registrisse kantud või sellest välja arvatud sortide kohta.
4. Amet võtab asjakohased meetmed, et teha liidu sordiregistri toimikutes olev teave kõnealusele teabele juurdepääsu taotlevale isikule kättesaadavaks. Neid sätteid ei kohaldata, kui teavet tuleb artikli 75 kohaselt käsitada konfidentsiaalsena.

IV OSA

KULTIVEERIMISMATERJALI TOOTMINE JA TURUL KÄTTESAADAVAKS TEGEMINE

I JAOTIS

Üldsätted

Artikkel 105 **Reguleerimisala**

Käesolevat osa kohaldatakse kultiveerimismaterjali tootmise ja turul kättesaadavaks tegemise suhtes.

Artikkel 106 **Mõisted**

1. Käesolevas osas kohaldatakse järgmisi mõisteid
 - a) „kultiveerimismaterjali algmaterjal” – seemneallikas, puistu, seemneistandik, perede vanemad, kloonid ja kloonisegud.
 - b) „seemneallikas” – piiritletud alas olevad puud, millelt seemneid kogutakse;
 - c) „puistu” – puude piisavalt ühtse koostisega piiritletud populatsioon;
 - d) „seemneistandik” – valitud kloonide või perede istandus, mis on isoleeritud või hoitud selliselt, et vältida või vähendada tolmeldamist välistest allikatest, ning mida hallatakse sagedase, rikkaliku ja lihtsalt koristatava seemnesaagi tootmiseks;
 - e) „perede vanemad” – puud, mida kasutatakse järglaskonna saamiseks kontrollitud või vaba tolmeldamise teel selliselt, et üht identifitseeritud vanemat on kasutatud emataimena ja seda on tolmeldatud ühe või mitme identifitseeritud või identifitseerimata vanema õietolmu abil;
 - f) „kloon” – algselt ühest ühikust (ortet) vegetatiivsel paljundamisel, sealhulgas pistikute, mikropaljundamise, pookematerjali, võrsikute või taime jagamise teel saadud isendite (rametite) rühm;
 - g) „kloonisegu” – identifitseeritud kloonide teadaolevate proportsioonidega segu;
 - h) „autohtoonne puistu” või „autohtoonne seemneallikas” – järgmistele tingimustele vastav puistu või seemneallikas:
 - i) see on tavapäraselt jätkuvalt looduslikult uuendatud või
 - ii) see on kunstlikult uuendatud samast puistust või seemneallikast pärit kultiveerimismaterjaliga või
 - iii) see on kunstlikult uuendatud läheduses asuvatest puistutest või seemneallikatest pärit kultiveerimismaterjaliga, mis vastab alapunktides i ja ii esitatud tingimustele;

- i) „indigeenne puistu” või „indigeenne seemneallikas” – puistu või seemneallikas, mis on kasvatatud kunstlikult samast lähtepiirkonnast pärit seemnest;
- j) „päritolu” on:
 - i) autohtoonse puistu või seemneallika puhul koht, kus puud kasvavad;
 - ii) muu kui autohtoonse puistu või seemneallika puhul koht, kust seemned või taimed on algselt saadud;
- k) „lähtekoht” – koht, kus puistu kasvab;
- l) „lähtepiirkond” – liigi või alaliigi puhul on see piisavalt ühtsete ökoloogiliste tingimustega ala või alade rühm, kus on ühtsete fenotüübiliste või geneetiliste omadustega puistuid või seemneallikaid, ning vajaduse korral on see piiritletud kõrgustest tulenevate piiridega;
- m) „kategooria” – üks järgmistest saadud kultiveerimismaterjali rühmadest: identifitseeritava lähtekohaga, valitud, kvalifitseeritud või katsetatud;
- n) „identifitseeritava lähtekohaga” – kultiveerimismaterjal, mis on saadud kultiveerimismaterjali algmaterjalist, mis võib olla kas seemneallikas või puistu, mis asub ühes lähtepiirkonnas;
- o) „valitud” – kultiveerimismaterjal, mis on saadud kultiveerimismaterjali algmaterjalist, milleks on ühes lähtepiirkonnas asuv puistu, mis koosneb fenotüübi alusel valitud populatsioonist;
- p) „tingimustele vastav” – kultiveerimismaterjal, mis on saadud kultiveerimismaterjali algmaterjalist, milleks on seemneistandikud, perede vanemad, kloonid ja kloonisegud, mis on valitud fenotüübi alusel;
- q) „katsetatud” – kultiveerimismaterjal, mis on saadud kultiveerimismaterjali algmaterjalist, milleks on kõrgeima kvaliteediga puistud, seemneistandikud, perede vanemad, kloonid või kloonisegud;
- r) „istutusmaterjal” tähendab ühte järgmistest:
 - i) seemnelistest üksustest kasvatatud taimed;
 - ii) taimeosadest kasvatatud taimed või
 - iii) loodusliku uuendamise teel kasvatatud taimed;
- s) „seemneline üksus” – istutusmaterjali tootmiseks ettenähtud käbid, seemnekambrid, viljad ja seemned;
- t) „taimeosad” – varrepistikud, lehepistikud ja juurepistikud, mikropaljundamiseks ettenähtud eksplantaadid või idud, pungad, võrsikud, juured, pookoksad, istikud ja muud istutusmaterjali tootmiseks ettenähtud taimeosad;
- u) „kasutuspiirkond” – piirkond, kus kultiveerimismaterjali kasutatakse kindlaksmääratud eesmärgil.

II JAOTIS

Metsa algmaterjal

Artikkel 107

Kultiveerimismaterjali algmaterjali heakskiitmine

1. Pädev asutus kiidab kultiveerimismaterjali algmaterjali vastavate kultiveerimismaterjalide kategooriate tootmise jaoks heaks, kui see vastab V, VI, VII või VIII lisas sätestatud nõuetele.
2. Igale heakskiidetud kultiveerimismaterjali algmaterjali üksus (edaspidi „heakskiidetud üksus”) antakse kordumatu registriviide artikli 112 lõikes 1 osutatud registri jaoks.
3. Heakskiit tühistatakse, kui lõikes 1 osutatud tingimusi enam ei täideta.
4. Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 140 vastu delegeeritud õigusakte, millega täiendatakse VII lisa punktis 3 sätestatud nõudeid kloonide kohta ning VII lisa punktis 4 sätestatud nõudeid kloonisegude kohta, määrares ära maksimaalse aastate arvu või rametite maksimaalse arvu, millega kloonide või kloonisegude heakskiitmine on piiratud.

Artikkel 108

Katsetatud kultiveerimismaterjali tootmiseks ettenähtud kultiveerimismaterjali algmaterjali ajutine heakskiitmine

1. Pädev asutus võib ajutiselt kõige rohkem kümneks aastaks heaks kiita kultiveerimismaterjali algmaterjali, mis on ette nähtud kultiveerimismaterjali tootmiseks katsetatud kultiveerimismaterjali kategoorias ning mille vastavus artikli 107 lõike 1 nõuetele ei ole veel kindlaks tehtud, tingimusel, et võib eeldada, et kõnealune kultiveerimismaterjali algmaterjal vastab pärast katsete tegemist heakskiitmise tingimustele. Selline eeldus peab põhinema VIII lisas viidatud geneetilise hindamise või võrdluskatsete esialgsel tulemustel.
2. Lõikes 1 nimetatud ajutine heakskiit võib hõlmata kogu asjaomase liikmesriigi territooriumi või osa sellest.

Artikkel 109

Heakskiidujärgne inspekteerimine

Pärast artiklites 107 ja 108 viidatud heakskiitmist inspekteerib pädev asutus korrapäraste ajavahemike järel kultiveerimismaterjali algmaterjali, mis on ette nähtud kategooriatesse „valitud”, „tingimustele vastav” ja „katsetatud” kuuluva kultiveerimismaterjali tootmiseks, et kinnitada selle vastavust nimetatud artiklitele.

Artikkel 110

Lähtepiirkondade piiritlemine

1. Liikmesriigid piiritlevad kultiveerimismaterjali algmaterjali lähtepiirkonnad, mis koosnevad puistutest või seemneallikatest ning mis on ette nähtud kategooriatesse „identifitseeritava lähtekohaga” ja „valitud” kuuluva kultiveerimismaterjali tootmiseks.

2. Liikmesriigid koostavad ja avaldavad piiritletud lähtepiirkondade kaardid. Need kaardid edastatakse komisjonile ja teistele liikmesriikidele.

Artikkel 111

Teade kavatsuse kohta koguda heakskiidetud kultiveerimismaterjali algmaterjali

Ettevõtjad annavad pädevatele asutustele aegsasti teada kavatsusest koguda materjali heakskiidetud kultiveerimismaterjali algmaterjalist.

Artikkel 112

Heakskiidetud kultiveerimismaterjali algmaterjali riiklik register ja riiklik loetelu

1. Liikmesriigid seavad sisse artiklite 107 ja 108 kohaselt nende territooriumil heakskiidetud kultiveerimismaterjali algmaterjali riikliku registri. Kõnealune register sisaldab teavet heakskiidetud üksuse kohta koos selle kordumatu registriviitega.
2. Iga liikmesriik seab riikliku loeteluna sisse riikliku registri ning avaldab selle ja ajakohastab selle kokkuvõtet.
3. Lõikes 2 osutatud riiklik loetelu koostatakse ühtse vormi kohaselt. Selles loetletakse kõik heakskiidetud üksused. Kultiveerimismaterjali algmaterjali puhul, mis on ette nähtud kategooriate „identifitseeritava lähtekohaga” ja „valitud” jaoks, on lubatud teha kokkuvõtte lähtepiirkondade põhjal.
4. Lõikes 2 osutatud riiklik loetelu sisaldab järgmist teavet:
 - a) botaaniline nimi;
 - b) kategooria, mille tootmiseks kultiveerimismaterjali algmaterjal on ette nähtud;
 - c) kultiveerimismaterjali algmaterjalist tulenev kultiveerimismaterjali otstarve;
 - d) kultiveerimismaterjali algmaterjali tüüp (seemneallikas, puistu, seemneistandik, pere vanemad, kloonid või kloonisegud);
 - e) heakskiidetud üksuse registriviide või vajaduse korral selle kokkuvõtte või lähtepiirkonna tunnuscode;
 - f) asukoht: vajaduse korral lühike nimi ja üks järgmistest üksikasjadest:
 - i) kultiveerimismaterjali algmaterjali puhul, mis on ette nähtud kategooria „identifitseeritava lähtekohaga” tootmiseks, lähtepiirkond ning laius- ja pikkuskraadidega määratud geograafiline asukoht;
 - ii) kultiveerimismaterjali algmaterjali puhul, mis on ette nähtud kategooria „valitud” tootmiseks, lähtepiirkond ning laius- ja pikkuskraadidega määratud geograafiline asukoht või laius- ja pikkuskraadide vahemik;
 - iii) kultiveerimismaterjali algmaterjali puhul, mis on ette nähtud kategooria „tingimustele vastav” tootmiseks, täpne geograafiline asukoht (täpsed geograafilised asukohad), kus algmaterjali säilitatakse;
 - iv) kultiveerimismaterjali algmaterjali puhul, mis on ette nähtud kategooria „katsetatud” tootmiseks, täpne geograafiline asukoht (täpsed geograafilised asukohad), kus algmaterjali säilitatakse;
 - g) kõrgus merepinnast või kõrguste vahemik;
 - h) pindala: seemneallika(te), puistu(te) või seemneistandiku (seemneistandike) suurus;

- i) päritolu: kas algmaterjal on autohtoonne/indigeenne, muu kui autohtoonne/muu kui indigeenne või teadmata päritoluga. Muu kui autohtoonse/muu kui indigeense algmaterjali puhul märgitakse päritolu, kui see on teada;
 - j) kategooria „katsetatud” tootmiseks ettenähtud kultiveerimismaterjali algmaterjali puhul, kas see on geneetiliselt muundatud või mitte.
5. Komisjon võtab rakendusaktidega vastu lõikes 3 osutatud ühtse vormi, mille kohaselt koostatakse riiklikud loetelud. Need rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 141 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega.

Artikkel 113

Heakskiidetud kultiveerimismaterjali algmaterjali liidu loetelu

1. Liikmesriigid teavitavad ametit, komisjoni ja teisi liikmesriike artikli 112 lõikes 2 osutatud riiklikest loeteludest ning kõigist nende ajakohastamistest viie tööpäeva jooksul.
2. Iga liikmesriigi teatatud riikliku loetelu põhjal seab amet sisse registri nimega „Liidu loetelu kultiveerimismaterjali tootmiseks heakskiidetud kultiveerimismaterjali algmaterjali kohta” ning ta avaldab selle ja ajakohastab seda.
Amet kannab sellesse registrisse kõik üksikasjad loetelust „Ühenduse loetelu metsapaljundusmaterjali tootmiseks heakskiidetud algmaterjali kohta”, mis on avaldatud direktiivi 1999/105/EÜ artikli 11 lõike 1 kohaselt.
3. Kõnealune liidu loetelu kajastab artiklis 112 osutatud riiklikes loeteludes esitatud üksikasju ning sinna on märgitud kasutuspiirkond ning kõik artikli 128 kohaselt antud load.
4. Komisjon võtab rakendusaktidega vastu lõikes 1 osutatud teatise ning lõikes 2 osutatud registri vormi. Need rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 141 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega.

III JAOTIS

Kultiveerimismaterjali algmaterjalist saadud materjali turul kättesaadavaks tegemine

Artikkel 114

Reguleerimisala

Käesolevat jaotist kohaldatakse kultiveerimismaterjali algmaterjalist saadud kultiveerimismaterjali turul kättesaadavaks tegemise suhtes.

I PEATÜKK

Nõuete loetelu

Artikkel 115

Nõuded kultiveerimismaterjali turul kättesaadavaks tegemise kohta

Kultiveerimismaterjali või turul kättesaadavaks teha ainult siis, kui see vastab:

- a) II peatükis sätestatud registreerimisnõuetele;

- b) III peatükis vastava kategooria jaoks ette nähtud kvaliteedinõuetele;
- c) IV peatükis sätestatud käitlemisnõuetele;
- d) V peatükis sätestatud sertifitseerimis- ja identifitseerimisnõuetele.

II PEATÜKK

Registreerimisnõuded

Artikkel 116

Kultiveerimismaterjal, mis on saadud riiklikusse registrisse kantud kultiveerimismaterjali algmaterjalist

Kultiveerimismaterjali võib turul kättesaadavaks teha üksnes siis, kui see on saadud heakskiidetud kultiveerimismaterjali algmaterjalist, mis on vastavalt artikli 112 lõikele 1 kantud riiklikusse registrisse ning on vastavalt II jaotisele vastava kategooria jaoks heakskiidetud.

III PEATÜKK

Kvaliteedinõuded

Artikkel 117

Kvaliteedinõuded

1. Kultiveerimismaterjal tehakse turul kättesaadavaks ainult kategooriates „identifitseeritava lähtekohaga”, „valitud”, „tingimustele vastav” ja „katsetatud”.
2. IX lisas loetletud liikide ja kunstlike hübriidide hulka kuuluvat kultiveerimismaterjali ei või turul kättesaadavaks teha kategoorias „identifitseeritava lähtekohaga”, kui see on saadud muu kultiveerimismaterjali vegetatiivse paljundamise teel.
3. IX lisas loetletud kunstlike hübriidide hulka kuuluvat kultiveerimismaterjali võib turul kättesaadavaks teha ainult kategooriates „valitud”, „tingimustele vastav” või „katsetatud”.
4. IX lisas loetletud liikide ja kunstlike hübriidide hulka kuuluvat kultiveerimismaterjali võib turul kättesaadavaks teha ainult kategoorias „valitud”, kui see on seemnetest massiliselt paljundatud.
5. Olenemata lõigetest 1 ja 2 võib IX lisas loetletud liikide ja kunstlike hübriidide hulka kuuluvat kultiveerimismaterjali, mis koosneb täielikult või osaliselt geneetiliselt muundatud organismidest, turul kättesaadavaks teha ainult kategoorias „katsetatud”.
6. Kultiveerimismaterjali algmaterjali tüübid, mida kasutatakse IX lisas loetletud liikide ja kunstlike hübriidide hulka kuuluva kultiveerimismaterjali erinevate kategooriate tootmiseks, on sätestatud X lisas.

Artikkel 118

Täiendavad nõuded teatavate kultiveerimismaterjali vormide kohta

IX lisas loetletud liikide ja kunstlike hübriidide hulka kuuluvat kultiveerimismaterjali, millele on viidatud XI lisas, võib turul kättesaadavaks teha ainult tingimusel, et see vastab XI lisas sätestatud kvaliteedinõuetele lisaks artikli 117 alusel kohaldatavatele nõuetele.

Artikkel 119

Täiendavad nõuded teatavate taimeosade ja istutusmaterjali kohta

Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 140 vastu delegeeritud õigusakte, milles sätestatakse kvaliteedinõuded IX lisa loetletud liikide või kunstlike hübriidide hulka kuuluvate taimede konkreetsete taimeosade või istutusmaterjali turul kättesaadavaks tegemiseks, ning millega täiendatakse artiklites 117 ja 118 osutatud nõudeid. Nimetatud nõuete puhul võetakse arvesse teaduse ja tehnika arengut.

IV PEATÜKK

Käitlemisnõuded

Artikkel 120

Partiid

1. Kultiveerimismaterjali hoitakse kõikide tootmisetappide ajal eraldi partiides vastavalt nende üksikute heakskiidetud üksuste viidetele, millest see pärineb.
2. Kultiveerimismaterjal tehakse turul kättesaadavaks partiidena.

Artikkel 121

Seemneliste üksuste pakendamine

Seemnelised üksused tehakse turul kättesaadavaks ainult suletud pakendites. Sulgur peab pärast pakendi avamist olema kasutuskõlbmatu.

V PEATÜKK

Sertifitseerimis- ja identifitseerimisnõuded

Artikkel 122

Põhitunnistus

1. Pärast saagikoristust annab pädev asutus heakskiidetud kultiveerimismaterjali algmaterjalist saadud kultiveerimismaterjali kohta põhitunnistuse, millel on artikli 112 lõike 4 punktis e osutatud registriviide.
2. Põhitunnistus sisaldab asjakohast teavet, mis on sätestatud vastavalt XII lisa A, B ja C osas.
3. Järgmise vegetatiivse paljundamise korral kooskõlas artikli 117 lõikega 2 antakse välja uus põhitunnistus.
4. Kui segamine toimub kooskõlas artikli 126 lõigetega 1, 2, 3 või 5, antakse välja uus põhitunnistus või muu dokument, millega identifitseeritakse eelmised põhitunnistused nende materjalide kohta, millest segu koosneb.
5. Komisjon määrab rakendusaktidega kindlaks lõikes 1 osutatud põhitunnistuse vormi näidise. Need rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 141 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega.

Artikkel 123

Partiide identifitseerimine

1. Iga partii peab olema selgelt identifitseeritav kogu protsessi jooksul alates kogumisest kuni lõppkasutajale tarnimiseni.

2. Iga kultiveerimismaterjali partii identifitseeritakse järgmiste andmete abil:
- põhitunnistuse kood ja number;
 - botaaniline nimi;
 - kultiveerimismaterjali kategooria;
 - eesmärk;
 - kultiveerimismaterjali algmaterjali tüüp, millest kultiveerimismaterjal pärineb (seemneallikas, puistu, seemneistandik, perede vanemad, kloon või kloonisegu);
 - kultiveerimismaterjali algmaterjali registriviide või lähtepiirkonna tunnuscode;
 - andmed selle kohta, kas kultiveerimismaterjali algmaterjal, millest kultiveerimismaterjal pärineb, on autohtoonne või indigeenne, muu kui autohtoonne või muu kui indigeenne või teadmata päritoluga;
 - seemneliste üksuste puhul küpsemise aasta;
 - istutusmaterjali, seemikute või pistikute vanus;
 - taimede tüüp (nii juurevõsundiliste, paljasjuursete kui ka potitaimede puhul);
 - vajaduse korral märge selle kohta, et materjal on geneetiliselt muundatud;
 - vajaduse korral märge selle kohta, et materjal on paljundatud vegetatiivselt.

Artikkel 124
Märgistamine

- Iga partiiga peab kaasnema ettevõtja toodetud etikett (edaspidi „ettevõtja etikett”). Ettevõtja etikett sisaldab lisaks artiklis 123 nõutud teabele järgmist teavet:
 - artikli 122 lõike 1 alusel väljaantud põhitunnistuse number (numbrid) või vastavalt artikli 122 lõikele 4 viide muule dokumendile;
 - vajaduse korral viitenumber ning ettevõtja nimi;
 - tarnitud kogus;
 - kultiveerimismaterjali kategooria „katsetatud” puhul, mille algmaterjal on pärit artikli 108 lõike 1 alusel heakskiidetud kultiveerimismaterjali algmaterjalist, sõnad „ajutiselt heaks kiidetud”.
- Seemnete puhul peab ettevõtja etikett sisaldama ka järgmist teavet:
 - puhaste seemnete, muude seemnete ja prügi massiprotsent;
 - puhaste seemnete idanevusmäär või, kui seda ei ole võimalik või otstarbekas hinnata, kindlaksmääratud meetodiga hinnatav elujõulisusprotsent;
 - 1 000 puhta seemne mass;
 - seemnena turul kättesaadavaks tehtud toote idanemisvõimeliste seemnete arv kilogrammi kohta või, kui idanemisvõimeliste seemnete arvu ei ole võimalik või otstarbekas hinnata, elujõuliste seemnete arv kilogrammi kohta.
- Ettevõtja etiketi värv peab kultiveerimismaterjali kategooria „identifitseeritava lähtekohaga” puhul olema kollane, kategooria „valitud” puhul roheline, kategooria „tingimustele vastava” puhul roosa ja kategooria „katsetatud” puhul sinine.

4. Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 140 vastu delegeeritud õigusakte, milles sätestatakse tingimused, millal ettevõtja etiketti täiendatakse ettevõtja esitatud teise dokumendiga. Nimetatud delegeeritud õigusaktides määratakse kindlaks teave, mida nimetatud dokument peab sisaldama.

Artikkel 125

Liikidesse *Populus spp.* kuuluva kultiveerimismaterjali märgistamine

Populus spp. puhul tehakse taimeosad turul kättesaadavaks ainult juhul, kui vastavalt XI lisa C osa punkti 2 alapunktile b on ettevõtja etiketile märgitud liidu klassifikatsiooni number.

Artikkel 126

Kultiveerimismaterjali segud

1. Kultiveerimismaterjali segusid toodetakse ja tehakse turul kättesaadavaks kooskõlas käesoleva artikli sätetega.
2. Segada võib kultiveerimismaterjali, mis on saadud kahest või enamast kategooriasse „identifitseeritava lähtekohaga” või kategooriasse „valitud” kuuluvast heakskiidetud üksusest, tingimusel et need heakskiidetud üksused asuvad samas lähtepiirkonnas.
3. Eri seemneallikatest ja puistutest pärit ning kategooriasse „identifitseeritava lähtekohaga” kuuluva kultiveerimismaterjali segamisel lõike 2 kohaselt sertifitseeritakse uus partii märkega „seemneallikast pärit paljundusmaterjal”.
4. Kui muust kui autohtoonselt või muust kui indigeenselt kultiveerimismaterjali algmaterjalist pärit kultiveerimismaterjali segatakse lõike 2 kohaselt teadmata päritoluga kultiveerimismaterjali algmaterjalist saadud kultiveerimismaterjaliga, sertifitseeritakse uus partii „teadmata päritoluga” kultiveerimismaterjaliks;
5. Kui toimub segamine vastavalt lõikele 4, ei tohi lähtepiirkonna tunnuskoodi asendada lõike 123 punktis f osutatud registriviitega;
6. Segada võib ühe heakskiidetud üksuse eri aastatel valminud kultiveerimismaterjali, tingimusel et ettevõtja registreerib materjali valmimise aasta ja iga aastakäigu materjali vahekorra.

Artikkel 127

Muudatused lisades V–XII

Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 140 vastu delegeeritud õigusakte V–XII lisa muutmiseks. Nimetatud muudatuste puhul võetakse arvesse teaduse ja tehnika arengut ning majandusnäitajaid.

IV JAOTIS

Erandid

Artikkel 128

Rangemad nõuded ja keelud

1. Komisjon võib rakendusaktidega anda liikmesriikidele loa:
 - a) võtta vastu rangemaid kvaliteedinõudeid, kui on viidatud artiklites 117 ja 118 ning

- b) keelata kindlaksmääratud kultiveerimismaterjali turul kättesaadavaks tegemine külvamise või istutamise eesmärgil osal või kogu liikmesriigi territooriumil.

Punktis b nimetatud keeld võib piirduda ainult lõppkasutajatele turul kättesaadavaks tegemisega.

Need rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 141 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega.

- 2. Lõike 1 punktides a ja b nimetatud loa saamiseks tuleb liikmesriikidel esitada komisjonile taotlus, milles esitatakse:
 - a) kavandatavate nõuete või keeldude eelnõu;
 - b) selliste nõuete või keeldude vajalikkuse ja proportsionaalsuse põhjendus;
 - c) teave selle kohta, kas kavandatavad nõuded või keelud oleksid püsivad või kestaksid kindlaksmääratud ajavahemikul.
- 3. Lõikes 1 nimetatud luba antakse juhul, kui on täidetud järgmised tingimused:
 - a) lõikes 1 nimetatud piirangute ja keeldude rakendamine tagab asjaomase kultiveerimismaterjali kvaliteedi paranemise, keskkonnakaitse või geneetiliste ressursside säilitamise ning
 - b) lõikes 1 osutatud piirangud ja keelud on vajalikud ja eesmärgiga proportsionaalsed.
- 4. Lõikes 1 nimetatud luba antakse järgmisel alusel:
 - a) tõendid kultiveerimismaterjali lähtepiirkonna või materjali päritolu kohta ning dokumendid, milles on näidatud vastavate kliimatiliste ja ökoloogiliste andmete erinevus või
 - b) istutusmaterjali morfoloogiliste ja füsioloogiliste omadustega seotud püsikindlust ja arengut, sealhulgas kasvu, käsitlevate katsete või teadusuuringute tulemused või metsanduspraktika käigus saadud tulemused.

Artikkel 129

Ajutised tarneraskused

- 1. Selleks, et kõrvaldada liikmesriigis tekkida võivad ajutised raskused kultiveerimismaterjali üldises tarnes, võib asjaomase liikmesriigi pädev asutus lubada teha turul kättesaadavaks IX lisas loetletud liikide ja kunstlike hübriidide hulka kuuluva kultiveerimismaterjali, mille suhtes kohaldatakse vähendatud nõudeid, võrreldes artikli 117 ning vajaduse korral artiklite 118 ja 119 nõuetega.

Luba antakse asjaomase ettevõtja esitatud põhjendatud taotluse alusel kindlaksmääratud ajavahemikuks.

Käesoleva lõike alusel turul kättesaadavaks tehtud kultiveerimismaterjali märgis peab olema pruun. Sellele märgitakse, et kultiveerimismaterjal vastab madalamatele kvaliteedinõuetele kui artiklis 117 või vajaduse korral artiklites 118 ja 119 osutatud kvaliteedinõuded.

Liikmesriigid teatavad komisjonile ja teistele liikmesriikidele igast käesoleva lõike alusel välja antud loast.

- 2. Komisjon võib rakendusaktidega nõuda, et liikmesriik tühistaks lõike 1 alusel väljaantud loa või muudaks seda, kui ta jõuab järeldusele, et kõnealune luba ei ole

vajalik või proportsionaalne eesmärgiga saavutada ajutiste raskuste kõrvaldamine kultiveerimismaterjali üldises tarnes. Need rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 141 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega.

Artikkel 130

Turul kiirelt kättesaadavaks tehtav seeme

Selleks, et teha jooksva hooaja saagi seeme kiiresti kättesaadavaks, võib lubada kultiveerimismaterjali kättesaadavaks tegemist kuni esmaostjani, ilma artikli 124 lõike 2 punktide b ja d kohase teabeta idanevuse või elujõulisuse kohta ettevõtja etiketil. Ettevõtja esitab artikli 124 lõike 2 punktides b ja d nimetatud teabe niipea kui võimalik.

Artikkel 131

Erand väikeste koguste puhul

1. Väikeste seemnekoguste turul kättesaadavaks tegemise puhul ei kohaldata artikli 124 lõike 2 punktides b ja d sätestatud nõudeid idanevus- või elujõulisusalase teabe kohta.
2. Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 140 vastu delegeeritud õigusakte, milles sätestatakse maksimaalne suurus lõikes 1 nimetatud väikeste koguste jaoks kultiveerimismaterjali konkreetsete kategooriate või liikide puhul, et tagada lõikes 1 nimetatud erandi kohaldamine proportsionaalselt.

Artikkel 132

Erakorralised meetmed

1. Kui on ilmne, et kultiveerimismaterjal kujutab tõenäoliselt tõsist riski inimeste, loomade ja taimede tervisele või keskkonnale, ning et asjaomase liikmesriigi (asjaomaste liikmesriikide) võetud meetmetega ei suudeta seda riski piisavalt ohjata, võtab komisjon omal algatusel või liikmesriigi taotlusel viivitamata vastu vajalikud ajutised erakorralised meetmed, sealhulgas meetmed, millega keelatakse asjaomase kultiveerimismaterjali turul kättesaadavaks tegemine, olenevalt olukorra tõsidusest. Nimetatud meetmed tuleb võtta rakendusaktide kaudu kooskõlas artikli 141 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega.
2. Nõuetekohaselt põhjendatud hädavajadusel, et vältida tõsist riski inimtervisele, võtab komisjon viivitamata vastu rakendusaktid vastavalt artikli 141 lõikes 4 viidatud korrale.
3. Kui liikmesriik teatab komisjonile ametlikult erakorraliste meetmete võtmise vajadusest ja komisjon ei ole võtnud meetmeid vastavalt lõikele 1, võib asjaomane liikmesriik võtta vastu vajalikud ajutised erakorralised meetmed, millega olenevalt olukorra tõsidusest võidakse oma territooriumil piirata või keelata asjaomase kultiveerimismaterjali turul kättesaadavaks tegemist. Ta teatab sellest viivitamata teistele liikmesriikidele ja komisjonile ning põhjendab oma otsust. Komisjon võib vastu võtta rakendusaktid, millega nõutakse liikmesriigilt riiklike ajutiste erakorraliste meetmete muutmist või tühistamist. Need rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 141 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega. Liikmesriik võib säilitada ajutised erakorralised riiklikud meetmed kuni käesolevas lõikes nimetatud rakendusaktide kohaldamise kuupäevani.

4. Käesoleva artikli kohaldamine ei piira meetmeid, mis on vastu võetud direktiivi 2001/18/EÜ artikli 23 lõike 2 või määruse (EÜ) nr 1829/2003 artikli 34 kohaselt, millega piiratakse või keelatakse geneetiliselt muundatud organismide kasvatamine.

Artikkel 133

Ajutised katsed

1. Komisjon võib rakendusaktidega teha otsuse korraldada ajutised katsed, et leida paremaid alternatiive artiklite 107 ja 117 ning, kui see on asjakohane, artiklite 118 ja 119 sätetele. Need rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 141 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega.
2. Lõikes 1 nimetatud rakendusaktides tuleb määratleda asjakohane perekond või liik, katse tingimused asjaomase perekonna või liigi suhtes, katsete kestvus ning osalevate liikmesriikide seire- ja aruandluskohustused. Arvesse tuleb võtta asjaomase materjali paljundamise, tootmise ja kontrollimise meetodiarengut.

Katse kestus ei tohi ületada seitset aastat.

Artikkel 134

Vähem ranged nõuded geneetiliste ressursside säilitamiseks

1. Metsade geneetiliste ressursside säilitamise ja säästliku kasutamise huvides võivad liikmesriigid vastu võtta vähem rangeid nõudeid kui need, mis on sätestatud artiklites 107 ja 117 ning, kui see on asjakohane, artiklites 118 ja 119. Nõuete vastuvõtmisel tuleb silmas pidada vajadust toota ja turul kättesaadavaks teha sellist kultiveerimismaterjali, mis on loomulikult teel kohanenud kohalike ja piirkondlike tingimustega ning mis on ohustatud geneetilisest erosioonist.
Liikmesriigid esitavad komisjonile ja teistele liikmesriikidele põhjendatud teatise võetud meetmete kohta.
2. Komisjon võib rakendusaktidega nõuda, et liikmesriik tühistaks lõikes 1 viidatud meetmed või muudaks neid, kui ta jõuab järeldusele, et kõnealused meetmed ei ole vajalikud või proportsionaalsed metsade geneetiliste ressursside säilitamise ja säästliku kasutamise eesmärki arvestades. Need rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 141 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega.

V JAOTIS

Tasud

Artikkel 135

Registreerimis- ja sertifitseerimistasud

1. Pädevad asutused võtavad tasu järgmiste toimingute eest:
 - a) heakskiidetud kultiveerimismaterjali algmaterjali registreerimine vastavalt artiklile 112 ning
 - b) põhitunnistuse väljaandmine vastavalt artiklile 122.
2. Lõikes 1 nimetatud toiminguid tehakse ainult siis, kui ettevõtja on selleks pädevale asutusele esitanud taotluse. Taotlust käsitletakse mitteesitatuna, kui tasusid ei ole tasutud ühe kuu jooksul alates kuupäevast, millal pädev asutus esitas tasumise nõude ja märkis selles nõudes ära mittetasumise tagajärjed.

3. Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 140 vastu delegeeritud õigusakte, milles sätestatakse konkreetsed hüvitatavad kuluartiklid vastavalt lõike 1 punktidele a ja b.

Artikkel 136

Erandid registreerimistasude maksmisest

1. Artikli 135 lõikes 1 sätestatud tasud ei kuulu otsesele ega kaudsele tagastamisele, välja arvatud juhul, kui neid koguti põhjendamatult.
2. Taotlejad, kellel on vähem kui kümme töötajat ja kelle aastakäive või aastabilansi kogumaht ei ületa 2 miljonit eurot, on vabastatud artikli 135 lõikega 1 ettenähtud tasudest.
3. Artikli 135 lõikes 3 osutatud kulud ei hõlma kulusid, mis tehti lõikes 2 osutatud heakskiidetud kultiveerimismaterjali algmaterjali registreerimiseks või põhitunnistuse väljaandmiseks.

VI JAOTIS

Kultiveerimismaterjali import kolmandatest riikidest ja eksport kolmandatesse riikidesse

Artikkel 137

Import liidu samaväärsuse alusel

1. Kultiveerimismaterjali võib importida kolmandatest riikides üksnes juhul, kui artikli 138 kohaselt on kindlaks tehtud, et see vastab nõuetele, mis on võrdväärset liidu turul toodetud ja liidu turul kättesaadavaks tehtud kultiveerimismaterjali suhtes kohaldatavate nõuetega.
2. Seemnete ja istutusmaterjali liitu importimisel annab kõnealust kultiveerimismaterjali importiv ettevõtja vastavale pädevale asutusele sellest eelnevalt teada.
3. Imporditud kultiveerimismaterjaliga peab kaasnema põhitunnistus või kolmanda päritoluriigi poolt väljaantud ametlik tunnistus ning kolmanda riigi ettevõtja esitatud dokumendid, mis sisaldavad üksikasju kõnealuse materjali kohta.

Artikkel 138

Komisjoni otsus samaväärsuse kohta

1. Komisjon võib rakendusaktidega otsustada, kas kolmandas riigis või kolmanda riigi konkreetses piirkonnas toodetud teatava perekonna, liigi või kategooria kultiveerimismaterjal vastab nõuetele, mis on võrdväärset liidu turul toodetud ja liidu turul kättesaadavaks tehtud kultiveerimismaterjali suhtes kohaldatavate nõuetega, tehes seda järgmisel alusel:
 - a) kolmanda riigi poolt määruse (EL) nr .../... [*Office of Publications, please insert the number of the Regulation on Official Controls*] artikli 124 lõike 1 alusel esitatud teabe ja andmete põhjalik kontrollimine ning
 - b) vajaduse korral määruse (EL) nr .../... [*Office of Publications, please insert the number of the Regulation on Official Controls*] artikli 119 lõike 1 kohaselt tehtud kontrolli rahuldav tulemus.

Need rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 141 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega.

2. Lõikes 1 nimetatud otsuste vastuvõtmisel võtab komisjon arvesse seda, kas kõnealuses kolmandas riigis rakendatav kultiveerimismaterjali algmaterjali heakskiitmise ja registreerimise süsteem ning sellele järgnev kultiveerimismaterjali tootmine kõnealusest kultiveerimismaterjali algmaterjalist annavad samad tagatised nagu on ette nähtud artiklites 107 ja 117 ning, kui see on asjakohane, artiklites 118 ja 119 kategooriate „identifitseeritava lähtekohaga”, „valitud”, „tingimustele vastav” ja „katsetatud” puhul.
3. Lõikes 1 osutatud otsuste vastuvõtmisel võib komisjon seoses kolmanda riigi tehtud ekspordieelse kontrolliga kohaldada määruse (EL) nr .../... [*Office of Publication, please insert number of Regulation on Official Controls*] artikli 71 sätteid.

Artikkel 139

Eksport liidust

1. Kui kultiveerimismaterjali eksporti kolmandasse riiki reguleeritakse kõnealuse kolmanda riigiga sõlmitud lepinguga, siis peab eksport vastama selle lepingu nõuetele.
2. Kui kultiveerimismaterjali eksporti kolmandasse riiki ei reguleerita kõnealuse kolmanda riigiga sõlmitud lepinguga, siis toimub eksport selle kolmanda riigi eeskirjade kohaselt, kuhu kultiveerimismaterjali eksporditakse.
3. Kui kultiveerimismaterjali eksporti kolmandasse riiki ei reguleerita kõnealuse kolmanda riigiga sõlmitud lepinguga ega selle kolmanda riigi eeskirjadega, kuhu kultiveerimismaterjali eksporditakse, siis kohaldatakse artiklites 105–134 sätestatud kultiveerimismaterjali tootmise ja turul kättesaadavaks tegemise nõudeid liidu territooriumil.

V OSA

MENETLUSSÄTTED

Artikkel 140

Delegeeritud õigusaktid

1. Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte käesolevas artiklis sätestatud tingimustel.
2. Artikli 11 lõikes 3, artikli 13 lõikes 3, artikli 14 lõikes 3, artikli 15 lõikes 5, artikli 16 lõikes 2, artikli 17 lõikes 4, artikli 18 lõikes 4, artikli 18 lõikes 6, artikli 20 lõikes 4, artikli 21 lõikes 5, artikli 23 lõikes 3, artikli 30 lõikes 4, artikli 32 lõikes 1, artikli 33 lõikes 3, artikli 34 lõikes 6, artikli 36 lõikes 4, artikli 38 lõikes 4, artikli 39 lõikes 3, artikli 44 lõikes 1, artikli 56 lõikes 5, artikli 56 lõikes 6, artikli 59 lõikes 2, artikli 64 lõikes 4, artikli 65 lõikes 3, artikli 67 lõikes 2, artikli 72 lõikes 2, artikli 74 lõikes 1, artiklis 119, artikli 124 lõikes 4, artiklis 127, artikli 131 lõikes 2, artikli 135 lõikes 4 ja artikli 138 lõikes 1 osutatud volituste delegeerimine antakse komisjonile käesoleva määruse jõustumisest alates määramata ajaks.
3. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad artikli 11 lõikes 3, artikli 13 lõikes 3, artikli 14 lõikes 3, artikli 15 lõikes 5, artikli 16 lõikes 2, artikli 17 lõikes 4, artikli 18 lõikes 4, artikli 18 lõikes 6, artikli 20 lõikes 4, artikli 21 lõikes 5, artikli 23 lõikes 3, artikli 30 lõikes 4, artikli 32 lõikes 1, artikli 33 lõikes 3, artikli 34 lõikes 6, artikli 36 lõikes 4, artikli 38 lõikes 4, artikli 39 lõikes 3, artikli 44 lõikes 1, artikli 56 lõikes 5, artikli 56 lõikes 6, artikli 59 lõikes 2, artikli 64 lõikes 4, artikli 65 lõikes 3, artikli 67 lõikes 2, artikli 72 lõikes 2, artikli 74 lõikes 1, artiklis 119, artikli 124 lõikes 4, artiklis 127, artikli 131 lõikes 2, artikli 135 lõikes 4 ja artikli 138 lõikes 1 osutatud volituste delegeerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud volituste delegeerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas* või otsuses kindlaksmääratud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.
4. Niipea kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, teeb ta selle samal ajal teatavaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.
5. Delegeeritud õigusakt, mis on vastu võetud kooskõlas käesoleva määruse artikli 11 lõikega 3, artikli 13 lõikega 3, artikli 14 lõikega 3, artikli 15 lõikega 5, artikli 16 lõikega 2, artikli 17 lõikega 4, artikli 18 lõikega 4, artikli 18 lõikega 6, artikli 20 lõikega 4, artikli 21 lõikega 5, artikli 23 lõikega 3, artikli 30 lõikega 4, artikli 32 lõikega 1, artikli 33 lõikega 3, artikli 34 lõikega 6, artikli 36 lõikega 4, artikli 38 lõikega 4, artikli 39 lõikega 3, artikli 44 lõikes 1, artikli 56 lõikega 5, artikli 56 lõikega 6, artikli 59 lõikega 2, artikli 64 lõikega 4, artikli 65 lõikega 3, artikli 67 lõikega 2, artikli 72 lõikega 2, artikli 74 lõikega 1, artikliga 119, artikli 124 lõikega 4, artikliga 127, artikli 131 lõikega 2 artikli 135 lõikega 4 ja artikli 138 lõikega 1, jõustub ainult juhul, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole esitanud vastuväiteid kahe kuu jooksul pärast kõnealusest õigusaktist teatamist Euroopa Parlamendile ja nõukogule või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on mõlemad enne nimetatud ajavahemiku lõppemist komisjonile teatanud, et nad ei kavatse vastuväiteid esitada. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega kahe kuu võrra.

Artikkel 141
Komiteemenetlus

1. Komisjoni abistab Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 178/2002 artikli 58 lõike 1 kohaselt loodud alaline taime-, looma-, toidu- ja söödakomitee. See komitee on komitee määruse (EL) nr 182/2011 tähenduses.
2. Käesolevale lõikele osutamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 4.
Kui komitee arvamus saadakse kirjaliku menetluse teel, lõpetatakse nimetatud menetlus ilma tulemust saavutamata arvamuse esitamiseks ettenähtud tähtaja jooksul, kui komitee eesistuja nii otsustab või kui enamus komitee liikmeid seda taotleb.
3. Käesolevale lõikele osutamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 5.
Kui komitee arvamus saadakse kirjaliku menetluse teel, lõpetatakse nimetatud menetlus ilma tulemust saavutamata arvamuse esitamiseks ettenähtud tähtaja jooksul, kui komitee eesistuja nii otsustab või kui enamus komitee liikmeid seda taotleb.
4. Käesolevale lõikele viitamisel, kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 8 koostoimes selle artikliga 5.

VI OSA LÕPPSÄTTED

Artikkel 142

Määruse (EÜ) nr 2100/94 muutmine

Määrust (EÜ) nr 2100/94 muudetakse järgmiselt:

(1) artikkel 4 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 4

Liidu sordiamet

1. Käesoleva määruse rakendamiseks luuakse Euroopa Sordiamet, edaspidi „amet”.
2. Amet täidab järgmisi ülesandeid:
 - a) annab taotluse korral soovitusi sordinimede kohta vastavalt määruse (EL) nr .../... [*Office of Publications, please insert the number of this Regulation*] artikli 50 lõikele 2 ja artikli 78 lõikele 2;
 - b) aitab kaasa määruse (EL) nr .../... [*Office of Publications, please insert the number of this Regulation*] artikli 71 ning vajaduse korral artikli 74 kohaselt tehtud sordi nõuetele vastavuse hindamise ühtsele arendamisele, sealhulgas protokollide arendamisele, ja koordineerib kõnealuseid arendamisi;
 - c) viib läbi taimse paljundusmaterjali määruse artiklis 72 sordi nõuetele vastavuse hindamist tegevate pädevate asutuste auditeid, mis hõlmab nende valdusi ja töökorraldust;
 - d) pakub oma tegevusvaldkonnas koolitusi ja osaleb selliste koolituste pakkumisel;
 - e) annab oma tegevusvaldkonnas komisjonile tehnilist abi;
 - f) tellib ameti eesmärgi saavutamiseks vajalikke uuringuid;
 - g) otsib, kogub, võrdleb, analüüsib ameti tegevusvaldkondade tehnilisi andmeid ja teeb nendest kokkuvõtteid;
 - h) tagab üldsusele ja huvitatud pooltele kiire, usaldusväärse, objektiivse ja igakülgse teabe ameti tegevusvaldkondade kohta;
 - i) annab komisjoni taotluse korral komisjonile tehnilist abi ameti tegevusvaldkondades koostöö parandamiseks liidu, taotlejariikide, rahvusvaheliste organisatsioonide ja kolmandate riikide vahel;
 - j) asutab ja avaldab sortide võrdluskogude andmebaasi ning ajakohastab seda.”
3. Amet haldab vastavalt määruse (EL) nr .../... [*Office of Publications, please insert the number of this Regulation*] artiklile 52 asutatud liidu sordiregistrit ja tagab selle toimimise. Amet viib ellu sortide liidu sordiregistrisse kandmise menetlused vastavalt määruse (EL) nr .../... [*Office of Publications, please insert the number of this Regulation*] IV jaotise V peatükile.

- (2) Lisatakse järgmine artikkel 4a:

„Artikkel 4a

Viited Ühenduse Sordiametile (amet)

Käesolevas määruses tehtud viiteid ametile ning liidu õigusaktides tehtud viiteid Ühenduse Sordiametile käsitatakse viidetena artikli 4 kohaselt asutatud Euroopa Sordiametile.”

Artikkel 143

Karistused

Liikmesriigid kehtestavad eeskirjad karistuste kohta, mida kohaldatakse käesoleva määruse sätete rikkumise korral, ja võtavad vajalikud meetmed, et tagada nende rakendamine. Kehtestatud karistused peavad olema tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad.

Liikmesriigid teavitavad komisjoni neist sätetest aasta jooksul pärast käesoleva määruse jõustumist ning teatavad viivitamata kõigist kõnealuste sätete järgnevatest muudatustest.

Artikkel 144

Kehtetuks tunnistamised

1. XIII lisa osutatud õigusaktid tunnistatakse käesolevaga kehtetuks.
2. Viiteid kehtetuks tunnistatud õigusaktidele käsitatakse viidetena käesolevale määrusele ja loetakse vastavalt XIV lisa vastavustabelile.

Artikkel 145

Üleminekusätted

1. Liikmesriigid vaatavad läbi direktiivi 66/401/EMÜ artikli 5, direktiivi 66/402/EMÜ artikli 5, direktiivi 68/193/EMÜ artikli 4 lõike 1, direktiivi 2002/54/EÜ artikli 7, direktiivi 2002/55/EÜ artikli 24, direktiivi 2002/56/EÜ artikli 5 ja direktiivi 2002/57/EÜ artikli 7 kohaselt vastuvõetud meetmed [*Office of Publications, please insert date of application of this Regulation*] ning teevad ühte järgmistest:
 - a) tühistavad need meetmed või
 - b) parandavad neid meetmeid, nii et need vastaksid kehtivatele asjaomast taimset paljundusmaterjali käsitsevatele liidu õigusaktidele.
2. Liikmesriigid teavitavad komisjoni ja teisi liikmesriike järgmisest:
 - a) kõigist meetmetest, mis on vastu võetud lõikes 1 nimetatud direktiivide kohaselt hiljemalt [*Office of Publications, please insert date of application of this Regulation*] ning
 - b) kõigist tegevustest, mis on tehtud lõike 1 punktide a või b kohaselt.

Artikkel 146

Jõustumine

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Seda kohaldatakse alates [*Office of Publications please insert date counting 36 months from the entry into force*].

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel,

*Euroopa Parlamendi nimel
president*

*Nõukogu nimel
eesistuja*

ILISA

ARTIKLIS 11 OSUTATUD PEREKONNAD JA LIIGID

Abies alba Mill.
Abies cephalonica Loudon
Abies grandis Lindl.
Abies pinsapo Boiss.
Acer platanoides L.
Acer pseudoplatanus L.
Agrostis canina L.
Agrostis capillaris L.
Agrostis gigantea Roth.
Agrostis stolonifera L.
Allium cepa L.
Allium fistulosum L.
Allium porrum L.
Allium sativum L.
Allium schoenoprasum L.
Alnus glutinosa Gaertn.
Alnus incana Moench.
Alopecurus pratensis L.
Anthriscus cerefolium (L.) Hoffm.
Apium graveolens L.
Arachis hypogaea L.
Arrhenatherum elatius (L.) P. Beauv. ex J. Presl & C. Presl.
Asparagus officinalis L.
Avena nuda L.
Avena sativa L. (sh *A. byzantina* K. Koch)
Avena strigosa Schreb.
Beta vulgaris L.
Betula pendula Roth.
Betula pubescens Ehrh.
Brassica juncea (L.) Czern.
Brassica napus L.
Brassica nigra (L.) W.D.J. Koch
Brassica oleracea L.

Brassica rapa L.
Bromus catharticus Vahl
Bromus sitchensis Trin.
Cannabis sativa L.
Capsicum annuum L.
Carpinus betulus L.
Carthamus tinctorius L.
Carum carvi L.
Castanea sativa Mill.
Castanea Mill. (pookealused)
Cedrus atlantica (Endl) Manetti ex Carr.
Cedrus libani A. Richard
Cichorium endivia L.
Cichorium intybus L.
Citrullus lanatus (Thunb.) Matsum. & Nakai
Citrus L.
Corylus avellana L.
Corylus L. (pookealused)
Cucumis melo L.
Cucumis sativus L.
Cucurbita maxima Duchesne
Cucurbita pepo L.
Cydonia oblonga Mill.
Cynara cardunculus L.
Cynodon dactylon (L.) Pers.
Dactylis glomerata L.
Daucus carota L.
Fagus sylvatica L.
Festuca arundinacea Schreb.
Festuca filiformis Pourr.
Festuca ovina L.
Festuca pratensis Huds.
Festuca rubra L.
Festuca trachyphylla (Hack.) Krajina
xFestulolium Asch. et Graebn.

Ficus carica L.
Foeniculum vulgare Mill.
Fortunella Swingle
Fragaria L.
Fraxinus angustifolia Vahl.
Fraxinus excelsior L.
Galega orientalis Lam.
Glycine max (L.) Merrill
Gossypium L.
Hedysarum coronarium L.
Helianthus annuus L.
Hordeum vulgare L.
Juglans regia L.
Juglans L. (pookealused)
Lactuca sativa L.
Larix decidua Mill.
Larix kaempferi (Lamb.) Carr.
Larix sibirica Ledeb.
Larix x eurolepis Henry
Linum usitatissimum L.
Lolium × *boucheanum* Kunth
Lolium multiflorum Lam.
Lolium perenne L.
Lotus corniculatus L.
Lupinus albus L.
Lupinus angustifolius L.
Lupinus luteus L.
Malus domestica Borkh.
Malus Mill. (pookealused)
Medicago lupulina L.
Medicago sativa L.
Medicago × *varia* T. Martyn
Olea europaea L.
Onobrychis viciifolia Scop.
Oryza sativa L.

Papaver somniferum L.
Petroselinum crispum (Mill.) Nyman ex A. W. Hill
Phacelia tanacetifolia Benth.
Phalaris aquatica L.
Phalaris canariensis L.
Phaseolus coccineus L.
Phaseolus vulgaris L.
Phleum nodosum L. (varem *Phleum bertolonii* DC.)
Phleum pratense L.
Picea abies (L.) H. Karst.
Picea sitchensis (Bong.) Carr.
Pinus brutia Ten.
Pinus canariensis C. Smith
Pinus cembra L.
Pinus contorta Douglas ex Loud.
Pinus halepensis Mill.
Pinus leucodermis Antoine
Pinus nigra Arnold
Pinus pinaster Aiton
Pinus pinea L.
Pinus radiata D. Don
Pinus sylvestris L.
Pistacia vera L.
Pistacia L. (pookealused)
Pisum sativum L.
Poa annua L.
Poa nemoralis L.
Poa palustris L.
Poa pratensis L.
Poa trivialis L.
Poncirus Raf.
Populus spp. ja nende liikide kunstlikud hübriidid
Prunus amygdalus Batsch
Prunus armeniaca L.
Prunus avium (L.) L.

Prunus cerasus L.
Prunus domestica L.
Prunus persica (L.) Batsch
Prunus salicina Lindley
Prunus L. (pookealused)
Pseudotsuga menziesii (Mirb.) Franco
Pyrus communis L.
Pyrus L. (pookealused)
Quercus cerris L.
Quercus ilex L.
Quercus petraea (Matt.) Liebl.
Quercus pubescens Willd.
Quercus robur L.
Quercus rubra L.
Quercus suber L.
Raphanus sativus L.
Rheum rhabarbarum L.
Ribes L.
Robinia pseudoacacia L.
Rubus L.
Scorzonera hispanica L.
Secale cereale L.
Sicyos angulatus L. (pookealused)
Sinapis alba L.
Solanum lycopersicum Lam. (varem *Lycopersicon esculentum* Mill.)
Solanum lycopersicum Lam.x *Solanum* spp. (pookealused)
Solanum melongena L.
Solanum tuberosum L.
Sorghum bicolor (L.) Moench
Sorghum bicolor (L.) Moench × *Sorghum sudanense* (Piper) Stapf.
Sorghum sudanense (Piper) Stapf
Spinacia oleracea L.
Tilia cordata Mill.
Tilia platyphyllos Scop.
Trifolium alexandrinum L.

Trifolium hybridum L.
Trifolium incarnatum L.
Trifolium pratense L.
Trifolium repens L.
Trifolium resupinatum L.
Trigonella foenum-graecum L.
Trisetum flavescens (L.) P. Beauv.
xTriticosecale Wittm. ex A. Camus
Triticum aestivum L.
Triticum durum Desf.
Triticum spelta L.
Vaccinium L.
Valerianella locusta (L.) Laterr.
Vicia faba L.
Vicia pannonica Crantz
Vicia sativa L.
Vicia villosa Roth.
Vitis L.
Zea mays L.

II LISA

NÕUDED SUPERELIIT-, ELIIT-, SERTIFITSEERITUD VÕI STANDARMATERJALI KOHTA NING NENDE NÕUETE VASTUVÕTMISE ÜKSIKASJAD

A OSA

ARTIKLI 16 LÕIKES 2 OSUTATUD NÕUDED PALJUNDUSMATERJALI TOOTMISE KOHTA

Kohaldatakse järgmisi nõudeid põldude ja kultuuride puhul, sõltuvalt iga perekonna või liigi omadustest.

1. Külvamisel või istutamisel:
 - a) tuleb paljundusmaterjal identifitseerida, sealhulgas võimaluse korral emataim, et tagada paljundusmaterjali jälgitavus. Materjali etikett või dokumendid emataime kohta säilitatakse;
 - b) istutatakse ja/või külvatakse materjal selliselt, et oleks olemas:
 - i) piisav kaugus sama liigi ja/või sama sordi õietolmuallikatest, vastavalt eraldatuse eeskirjadele, mis on koostatud botaaniliste omaduste ja aretusmeetodite kaupa, et tagada kaitse soovimatu võõrtolmlemise eest ja hoida ära risttolmlemine muude kultuuridega;
 - ii) sobiv tolmlemisallikas ja -tase, mis tagaks järgneva paljunemise;
 - iii) nõuetele vastav külvikord (sama liigi eelmine kasvatamine ja kasvuperioodide vahelise aja kestvus) saastumise ärahoidmiseks;
 - c) pööratakse asjakohast tähelepanu masinatele ja muule kasutatavale varustusele, et tagada umbrohu või teiste liikide puudumine, mida on seemne tasandil laboratoorsete katsetega raske eristada;
 - d) külvatakse või istutatakse materjal sellisel viisil, mis tagab, et kvaliteeti vähendavad liidu taimekahjustajad või nende vektorid, nagu need on loetletud määruse EL nr .../... (*Office of Publications, please insert number of Regulation on protective measures against pests of plants*) artikli 37 lõike 2 kohaselt vastu võetud rakendusaktis, vastaksid kõnealuse akti nõuetele.
2. Kasvatamisel:
 - a) ei tohi olla mittesordiehtsaid taimi, et tagada sordiehtsus ja -puhtus ning tõhus tootmine. Kui see ei ole asjaomase paljundusmaterjali omaduste tõttu võimalik, siis peab mittesordiehtsate taimede osakaal olema võimalikult väike.

Mittesordiehtsate taimede või muude taimeliikide olemasolu korral tuleb rakendada asjakohast töötlust ja/või taimed elimineerida, et tagada sordiehtsus ja -puhtus;
 - b) tuleb positiivse testi tulemuse korral või visuaalselt nähtavate taimekahjustajatele viitavate sümptomite või defektide korral emataimi töödelda või arvata need paljundusmaterjali allikast välja;
 - c) saagikoristusel:

tuleb paljundusmaterjal koguda vastavalt vajadusele kas hulgi või üksikute taimedena, et tagada koristatud materjali ehtsus ja puhtus;

- d) Säilitamisel:
tuleb säilitada paljundusmaterjali, sealhulgas vajaduse korral emataimi, selliselt, et oleks tagatud sordiehtsus. säilitamine põhineb ametlikul sordikirjeldusel või sordi ametlikult tunnustatud kirjeldusel;
- e) kvaliteeti vähendavad liidu taimekahjustajad
Paljundusmaterjal kasvatatakse sellisel viisil, mis tagab, et kõnealuses paljundusmaterjalis sisalduvad kvaliteeti vähendavad liidu taimekahjustajad, nagu need on loetletud määruse EL nr .../... (*Office of Publications, please insert number of Regulation on protective measures against pests of plants*) artikli 37 lõike 2 kohaselt vastu võetud rakendusaktis, vastaksid kõnealuse akti sätetele.
- f) Paljundusmaterjali tervise tagamiseks peab paljundusmaterjali kasvatamine toimuma vajaduse korral eraldi samasse perekonda või liiki kuuluvast toiduks või söödaks kasutatava materjali kasvatamisest.
- g) Vajaduse korral võib paljundusmaterjali paljundamiseks kasutada ka mikropaljundamist.

B OSA

ARTIKLI 16 LÕIKES 2 OSUTATUD NÕUDED PALJUNDUSMATERJALI KVALITEEDI KOHTA

Paljundusmaterjal peab vastama ühele või mitmele järgmisele kvaliteedinõudele, olenevalt iga perekonna või liigi omadustest:

- a) selle idanevus peab vastama vähemalt miinimummäärale, et tagada pärast külvamist nõuetele vastav taimede arv ruutmeetri (m²) kohta ning tagada seega saak ja kvaliteet;
- b) selle kõvade seemnete sisaldus ei või ületada maksimummäära, et tagada nõuetele vastav taimede arv ruutmeetri (m²) kohta;
- c) selle puhtus peab vastama vähemalt miinimummäärale, et tagada sordiehtsuse kõrgeim tase;
- d) selle niiskusesisaldus ei või ületada maksimummäära, et tagada materjali säilimine töötlemise, ladustamise ja turul kättesaadavaks tegemise jooksul;
- e) teiste perekondade või liikide paljundusmaterjali sisaldus ei või ületada maksimummäära, et tagada madalaim soovimatute taimede sisaldus partiis;
- f) selle elujõud peab vastama vähemalt miinimummäärale, sellel peab olema kindlaksmääratud mõõde ja konkreetne liigitus, et tagada materjali nõuetele vastavus ja partii piisav homogeensus külvamiseks või istutamiseks;
- g) selle mulla ja võõrehade sisaldus ei või ületada maksimummäära, et hoida ära pettused ja tehniline ebapuhtus;
- h) see peab olema ilma konkreetsete defektide ja kahjustusteta, et tagada materjali kvaliteet ja tervis;
- i) paljundusmaterjalis sisalduvad kvaliteeti vähendavad liidu taimekahjustajad, mis on loetletud vastavalt määruse (EL) nr [...] taimekahjustajate vastaste kaitsemeetmete kohta artikli 37 lõikes 2 osutatud rakendusaktile, peavad vastama kõnealuse õigusakti sätetele.

C OSA

ARTIKLI 20 LÕIKES 1 OSUTATUD NÕUDED PALJUNDUSMATERJALI SERTIFITSEERIMISE KOHTA

A. Põldtunnustamise sagedus ja meetodid

Inspekterimise sagedus ja inspekterimiseks asjakohane (asjakohased) paljundusmaterjali kasvustaadium(id) peavad tagama tõhusa vaatluse ja inspekterimise.

Inspekterimismeetodid peavad olema sellised, mis tagavad vaatluste usaldusväarsuse.

Vajaduse korral inspekteritakse emataimi vähemalt visuaalselt taimekahjustajate või nende vektorite leidmiseks kõige sobivama(te)l ajal (aegadel) aastas.

Emataimi hoitakse kasvatamise kõigis staadiumites sellistes tingimustes, mis võimaldab toota paljundusmaterjali ning teha sordikirjelduse alusel kindlaks sordiehtsus.

Vajaduse korral kontrollitakse vastavust määruse (EL) nr .../... [*Office of Publications, please insert number of Regulation on protective measures against plants*] artikli 37 lõike 2 kohaselt sätestatud eeskirjadele seoses asjaomases paljundusmaterjalis sisalduvate kvaliteeti vähendavate liidu taimekahjustajatega. Kontrollitakse mulla, substraatide, emataimede ja vahetu keskkonna kvaliteeti, et hoida ära taimekahjustajate või nende vektorite olemasolu.

B. Proovivõtmine ja katsetamine

1. Proovivõtumeetod peab vastama järgmistele nõuetele:

- a) partiist võetud proov peab olema asjakohase vähima kaaluga, et määrata teatavate umbrohtude sisaldus ning et tagada representatiivne proovivõtt ja sobiv suurus materjali analüüsiks, et hinnata, kas kvaliteedinõuded on täidetud;
- b) proovivõtu sagedus, proovivõtu varustus ning kasutatavad meetodid peavad tagama, et katsete jaoks kogutakse usaldusväärsed proovid.

2. Katsed kvaliteedinõuete täitmise kontrollimiseks tehakse vastavalt meetoditele, varustusele ja kasvusubstraatidele, mis on kehtestatud liikide kaupa ning samuti ning samuti puhtuseanalüüsi jaoks kehtestatud võrdluskogude kaupa. Katsetamine hõlmab vajaduse korral idanevuse määra korduvkatsetamist, et tagada piisav idanemine pärast teatavat ajavahemikku või pärast paljundusmaterjali segamist.

3. Vajaduse korral kontrollitakse vastavust määruse (EL) nr .../... [*Office of Publications, please insert number of Regulation on protective measures against plants*] artikli 37 lõike 2 kohaselt sätestatud eeskirjadele seoses asjaomases paljundusmaterjalis sisalduvate kvaliteeti vähendavate liidu taimekahjustajatega. Kontrollitakse mulla, substraatide, emataimede ja vahetu keskkonna kvaliteeti, et hoida ära taimekahjustajate või nende vektorite olemasolu.

D OSA

PALJUNDUSMATERJALI TOOTMIS- JA KVALITEEDINÕUETE VASTUVÕTMISE ÜSIKASJAD, MILLELE ON VIIDATUD ARTIKLI 16 LÕIKES 2, NING PALJUNDUSMATERJALI SERTIFITSEERIMISNÕUETE VASTUVÕTMISE ÜSIKASJAD, MILLELE ON VIIDATUD ARTIKLI 20 LÕIKES 1

A ja B osas osutatud tootmis- ja kvaliteedinõuded ning C osas osutatud sertifitseerimissüsteemid võib sätestada ühe või mitme järgmise üksikasja kohta:

- a) perekonnad, liigid, kategooriad ja kategooriasisesed alajaotused, sealhulgas põlvkonnad;
- b) sordi- või paljundusmaterjali tüübid (heterogeenne materjal või nišiturumaterjal), sh sordisisesed või sortidevahelised hübriidid;
- c) asjaomaste perekondade, liikide või paljundusmaterjali tüüpide konkreetsed kasutused;
- d) paljundamise tüüp.

III LISA

A OSA

ARTIKLI 21 LÕIKES 1 OSUTATUD AMETLIKU ETIKETI JA ETTEVÕTJA ETIKETI SISU

Ametlik etikett ja ettevõtja etikett peavad sisaldama järgmisi andmeid:

- a) asjaomaste taimeliikide botaaniline nimi või segude puhul nimed, ladina tähtedega;
- b) asjaomaste taimeliikide üldnimetus või segude puhul nimetused ühes liidu ametlikus keeles;
- c) vajaduse korral ISO standardis 3166-1 alfa 2²² osutatud liikmesriigi kahetäheline kood, vastava(te) pädeva(te) asutus(t)e nimi või akronüüm, kes on ettevõtja registreerinud;
- d) registreeritud ettevõtja registreerimisnumber või selle puudumisel tema nimi ja aadress;
- e) asjaomase paljundusmaterjali partii number ja vajaduse korral viide kordumatule jälgitavuse andmekandjale, nagu triipkood, hologramm või kiip;
- f) sordinimi või segu koostisosade puhul sortide nimed, kui paljundusmaterjal tehakse turul kättesaadavaks viitega sortidele;
- g) märke „ELi eeskirjad ja standardid”;
- h) punktis c osutatud kahetähelised koodid tootjariigi või segude korral tootjariikide kohta;
- i) andmed seemnete, pookealuste või muude paljundusmaterjali üksuste arvu kohta või vajaduse korral paljundusmaterjali neto- või brutokaal;
- j) andmed paljundusmaterjali kategooria kohta ja vajaduse korral kategooriasiseste alajaotuste kohta;
- k) andmed märgistamise kuu ja aasta kohta või viimase proovivõtmise kuu ja aasta kohta;
- l) vajaduse korral märke, et paljundusmaterjal kuulub sorti, millel on ainult ametlikult tunnustatud kirjeldus, ning märke selle sordi päritolupiirkonna kohta;
- m) vajaduse korral märke, et asjaomane paljundusmaterjal on kloon või pookealus;
- n) vajaduse korral märke, et paljundusmaterjal koosneb geneetiliselt muundatud organismidest või sisaldab neid.

B OSA

TEAVE, MIS PEAB SISALDUMA MUUDE KUI I LISAS LOETLETUD PEREKONDADE JA LIIKIDE ETIKETTIDEL, NAGU ON OSUTATUD ARTIKLIS 47

Etikett peab sisaldama järgmisi andmeid:

- a) liigid, märgitud koos botaanilise nimega ja ladina tähtedes;
- b) üldnimetus ühes liidu ametlikus keeles;

²² ISO 3166-1:2006, Maade ja nende jaotiste nimetuste tähised. 1. osa: Maatähised. Rahvusvaheline Standardiorganisatsioon, Genf.

- c) sordinimi, kui paljundusmaterjal tehakse turul kättesaadavaks viitega sordile;
- d) ettevõtja nimi ja aadress ning tema registreerimisnumber;
- e) partii viitenumber, mille annab ettevõtja;
- f) seemnete, pookealuste või muude paljundusmaterjali üksuste arv või vajaduse korral paljundusmaterjali neto- või brutokaal;
- g) mäрге „ELi kvaliteet”;
- h) etiketi väljastamise kuupäev;
- i) importimisel kolmandatest riikidest A osa punktis h osutatud kahetäheline kood riigi kohta, kus saak on koristatud;
- j) tootmiskoht;
- k) vajaduse korral mäрге, et asjaomane paljundusmaterjal kuulub klooni või pookealuse hulka ning selle sordi nimi, millesse see sort või pookealus võib kuuluda;
- l) kui paljundusmaterjal tehakse turul kättesaadavaks koos kultiveerimismaterjaliga, tuleb paljundusmaterjali etiketile märkida tekst „mitte metsanduses kasutamiseks”.

IV LISA

A OSA

KRITEERIUMID RAHULDAVA VILJELUS- JA/VÕI KASUTUSVÄÄRTUSEGA PEREKONDADE VÕI LIIKIDE KOHTA

Artikli 58 lõikes 2 sätestatud nõudeid rahuldava viljelus- ja/või kasutusväärtuse kohta kohaldatakse nende perekondade ja liikide suhtes, mis vastavad ühele või mitmele järgmisele kriteeriumile:

- a) need on toidu ja söödaga kindlustatuse seisukohalt olulise tähtsusega;
- b) need on toidu töötlemise, sööda töötlemise või tööstusliku töötlemise seisukohalt olulise tähtsusega;
- c) need on vastupanuvõimelise ja madala sisendiga põllumajanduse, sealhulgas mahepõllumajandusliku tootmise seisukohalt olulise tähtsusega.

B OSA

KRITEERIUMID JÄTKUSUUTLIKU VILJELUS- JA/VÕI KASUTUSVÄÄRTUSEGA PEREKONDADE VÕI LIIKIDE KOHTA

Artikli 59 lõikes 1 sätestatud nõudeid jätkusuutliku viljelus- ja/või kasutusväärtuse kohta kohaldatakse nende perekondade ja liikide suhtes, mis vastavad ühele või mitmele järgmisele kriteeriumile:

- a) need on suures ulatuses vastuvõtlikud taimekahjustajatele;
- b) nende suhtes kohaldatakse konkreetseid nõudeid seoses ressursside tõhususega;
- c) need on vastuvõtlikud soovimatute ainete suhtes;
- d) need kohanevad kergesti erinevate agrokliimatiliste tingimustega.

V LISA

NÕUDED KATEGOORIAS „IDENTIFITSEERITAVA LÄHTEKOHAGA” SERTIFITSEERITAVA KULTIVEERIMISMATERJALI TOOTMISEKS ETTENÄHTUD ALGMATERJALI HEAKSKIITMISEKS

1. Algmaterjal on ühes lähtepiirkonnas asuv seemneallikas või puistu. Kui materjal on ette nähtud metsandusalaseks kasutamiseks, tuleb teha ametlik inspekteerimine.
2. Ettevõtja peab pädevale asutusele teatama lähtepiirkonna ning kultiveerimismaterjali kogumiskoha (kohtade) asukoha ja kõrguse merepinnast või kõrguste vahemiku. Tuleb märkida, kas algmaterjal on:
 - a) autohtoonne või muu kui autohtoonne või teadmata päritoluga või
 - b) indigeenne või muu kui indigeenne või teadmata päritoluga. Muu kui autohtoonse ja muu kui indigeense algmaterjali puhul tuleb märkida päritolu (kui see on teada).

VI LISA

NÕUDED KATEGOORIAS „VALITUD” SERTIFITSEERITAVA KULTIVEERIMISMATERJALI TOOTMISEKS ETTENÄHTUD ALGMATERJALI HEAKSKIITMISEKS

Üldosa. Puistut hinnatakse kultiveerimismaterjali kavandatava eriotstarbe järgi ning eriotstarbest sõltuvalt võetakse vajalikul määral arvesse nõudeid 1–9. Kultiveerimismaterjali valikul kasutatud kriteeriumid ning selle materjali otstarve märgitakse riiklikusse registrisse.

1. **Päritolu.** Varasemate tõendite või muude asjakohaste vahenditega määratakse kindlaks, kas puistu on autohtoonne/indigeenne, muu kui autohtoonne/muu kui indigeenne või teadmata päritoluga, ning muu kui autohtoonse/muu kui indigeense algmaterjali puhul tuleb märkida päritolu, kui see on teada.
2. **Eraldatus.** Puistu peab asuma piisaval kaugusel sama puuliigi kehvematest puistutest, sealhulgas muust kui autohtoonsetest/muust kui indigeensetest või teadmata päritoluga puistutest, või suguluses olevate liikide või sortide puistutest, millega kõnealused liigid võivad hübriide moodustada.
3. **Populatsiooni optimaalne suurus.** Puistud peavad koosnema ühest või mitmest puuderühmast, mis on puistusisese tolmeldamise tagamiseks hästi jaotunud ja piisava arvukusega. Sugulusaretuse kahjuliku mõju vältimiseks peab valitud puistu teataval pindalal olema piisaval arvul ja piisava tihedusega puid.
4. **Vanus ja areng.** Puistud peavad koosnema sellise vanusega ja sellises arenguetapis puudest, mille puhul on valikukriteeriume lihtne rakendada.
5. **Ühtlikkus.** Puistu isendid peavad olema morfoloogiliste omaduste osas tavapärase varieeruvusega. Vajaduse korral eemaldatakse madalama kvaliteediga puud.
6. **Kohastumus.** Kohanemine lähtepiirkonna ökoloogiliste tingimustega peab olema tagatud.
7. **Tagavara juurdekasv.** Valitud puistute heakskiitmiseks peab puidu tagavara juurdekasv olema tavaliselt kõrgem kui samades ökoloogilistes ja majandustingimustes vastavaks tunnistatud keskmine juurdekasv.
8. **Puidu kvaliteet.** Arvesse võetakse puidu kvaliteeti.
9. **Vorm või kasvumuster.** Puistus olevad puud peavad olema eriti heade morfoloogiliste omadustega, sealhulgas tüve sirguse ja ümaruse, okste asetuse, okste jämeduse ja hea loodusliku laasumise poolest. Lisaks sellele peab haruneva võraga ja spiraalkiuliste puude arv olema väike.

VII LISA

NÕUDED KATEGOORIAS „TINGIMUSTELE VASTAV SERTIFITSEERITAVA KULTIVEERIMISMATERJALI TOOTMISEKS ETTENÄHTUD ALGMATERJALI HEAKSKIITMISEKS

1. Seemneistandikud

- a) Pädev asutus peab heaks kiitma ja registreerima tüübi, eesmärgi, ristamiskava ja istutusskeemi, komponendid, eraldatuse ja asukoha ning kõik vastavad muudatused.
- b) Komponentkloonid või -pered valitakse silmapaistvate omaduste põhjal ning erilist tähelepanu pööratakse III lisa nõuetele 4, 6, 7, 8, 9 ja 10.
- c) Komponentkloonid või -pered istutatakse või on istutatud vastavalt pädeva asutuse poolt heakskiidetud plaanile ning selliselt, et iga komponenti on võimalik identifitseerida.
- d) Pädevad asutused registreerivad seemneistandikes tehtud harvendamise ning esitavad harvendamise kirjelduse koos sellise harvendamise valikukriteeriumidega.
- e) Seemneistandikke hooldatakse ning seemned koristatakse nii, et istandike eesmärgid saavutatakse. Kunstliku hübriidi tootmiseks ettenähtud seemneistandiku puhul määratakse hübriidide protsent paljundusmaterjalis kindlaks kontrollkatsega.

2. Pere(de) vanemad

- a) Vanemad valitakse väljapaistvate omaduste alusel, ning kooskõlas III lisa nõuetega 4, 6, 7, 8, 9 ja 10, või kombineerimisvõime tõttu.
- b) Pädev asutus peab heaks kiitma ja registreerima eesmärgi, ristamiskava ja tolmeldamissüsteemi, komponendid, eraldatuse ja asukoha ning kõik nende olulised muudatused.
- c) Pädev asutus peab heaks kiitma ja registreerima segus olevad vanemad, nende arvu ja osakaalu.
- d) Kunstlike hübriidide tootmiseks ettenähtud vanemate puhul tuleb kontrollkatsega kindlaks määrata paljundusmaterjalis olevate hübriidide protsent.

3. Klooned

- a) Kloone peab olema võimalik eristada pädevate asutuse poolt heakskiidetud ja registreeritud eristatavate omaduste põhjal.
- b) Üksikute kloonide väärtus tehakse kindlaks kogemuste põhjal või piisavalt pikaajaliste katsete käigus.
- c) Kloonide tootmisel kasutatavad ortetid valitakse nende silmapaistvate omaduste põhjal ning kooskõlas III lisa nõuetega 4, 6, 7, 8, 9 ja 10.

4. Kloonisegud

- a) Kloonisegu vastab punkti 3 alapunktide a, b ja c nõuetele.
- b) Pädev asutus peab heaks kiitma ja registreerima segus olevad komponentkloonid, nende arvu ja osakaalu, samuti nende valikumeetodi ja lähtematerjali. Iga segu peab olema geneetiliselt piisavalt mitmekesine.

VIII LISA

NÕUDED KATEGOORIAS „KATSETATUD” SERTIFITSEERITAVA KULTIVEERIMISMATERJALI TOOTMISEKS ETTENÄHTUD ALGMATERJALI HEAKSKIITMISEKS

1. KÕIKIDELE KATSETELE ESITATAVAD NÕUDED

a) Üldnõuded

Algmaterjal peab vastama V või VI lisa asjakohastele nõuetele.

Algmaterjali heakskiitmiseks ettenähtud katsed valmistatakse ette, kavandatakse, tehakse ning nende tulemusi tõlgendatakse vastavalt rahvusvaheliselt tunnustatud menetlusele. Võrdluskatsete puhul tuleb kontrollitavat kultiveerimismaterjali võrrelda ühe või eelistatult mitme heakskiidetud või eelnevalt väljavalitud standardiga.

b) Kontrollitavad omadused

i) Katsed peavad olema koostatud nii, et nendega saab hinnata kindlaksmääratud omadusi ning need omadused peavad olema iga katse puhul märgitud.

ii) Tähelepanu pööratakse kohanemisele, kasvule, olulistele biotilistele ja abiotilistele teguritele. Lisaks sellele hinnatakse konkreetse eesmärgi jaoks olulisi omadusi, võttes arvesse selle piirkonna ökoloogilisi tingimusi, kus katse läbi viiakse.

c) Dokumentatsioon

Dokumendid peavad hõlmama andmeid katsekohtade, sealhulgas asukoha, kliima, mullastiku, varasema kasutuse, katse koostamise, korraldamise ja abiotilistest/biotilistest teguritest tuleneva kahju kohta ning olema pädevale asutusele kättesaadavad. Pädev asutus peab hindamise ajal registreerima materjali vanuse ja tulemused.

d) Katse ettevalmistus

i) Iga kultiveerimismaterjali proovi kasvatatakse, istutatakse ja hooldatakse ühtmoodi, niivõrd kuivõrd taimse materjali liik seda võimaldab.

ii) Iga katse tuleb koostada kehtiva statistilise kava alusel ning hõlmama piisavat arvu puid, et iga kontrollitava komponendi üksikuid omadusi oleks võimalik hinnata.

e) Tulemuste analüüs ja kehtivus

i) Katsete käigus saadud andmeid tuleb analüüsida rahvusvaheliselt tunnustatud statistiliste meetoditega ning tulemused tuleb esitada iga hinnatud omaduse kohta.

ii) Katse metoodika ja üksikasjalikud tulemused peavad olema kõikidele kättesaadavad.

iii) Märkida tuleb ka katse läbiviimise riigis asuv soovituslik piirkond, kus kultiveerimismaterjal tõenäoliselt kohastub, ning samuti omadused, mis võivad kultiveerimismaterjali kasutusväärtust piirata.

- iv) Kui katse käigus osutub, et kultiveerimismaterjalil ei ole vähemalt algmaterjali omadusi, siis tuleb selline kultiveerimismaterjal kõrvaldada.

2. ALGMATERJALI KOMPONENTIDE GENEETILISE HINDAMISE NÕUDED

- a) Geneetiliselt võib hinnata järgmise algmaterjali komponente: seemneistandikud, pere(de) vanemad, kloonid ja kloonisegud.

- b) Dokumentatsioon

Algmaterjali heakskiitmiseks on vaja järgmisi täiendavaid andmeid:

- i) hinnatud komponentide identiteet, päritolu ja eellastabel;
- ii) ristamiskava, mida on kasutatud hindamiskatsetes kasutatud paljundusmaterjali tootmisel.

- c) Katsemenetlused

Täidetud peavad olema järgmised tingimused:

- i) iga komponendi geneetiline väärtus peab olema määratud kahes või enamal hindamiseks valitud katsekohas, millest vähemalt üks peab olema paljundusmaterjali soovitatavale kasutusele vastavas keskkonnas;
- ii) turustatava paljundusmaterjali eeldatav kõrgem kvaliteet arvutatakse geneetiliste väärtuste ja konkreetse ristamiskava alusel;
- iii) pädev asutus peab hindamiseks ettenähtud katsed ja geneetilised arvutused heaks kiitma.

- d) Tõlgendamine

- i) Paljundusmaterjali eeldatav parem kvaliteet arvutatakse ühe omaduse või omaduste kogumi osas võrreldes võrdluspopulatsiooniga.
- ii) Tuleb märkida, kas paljundusmaterjali eeldatav geneetiline väärtus on mõne olulise omaduse osas võrdluspopulatsiooniga võrreldes madalam.

3. KULTIVEERIMISMATERJALI VÕRDLUSKATSETE TINGIMUSED

- a) Kultiveerimismaterjalist proovide võtmine

- i) Võrdluskatsetes kasutatava kultiveerimismaterjali representatiivne proov peab vastama heakskiidetavast algmaterjalist pärit kultiveerimismaterjalile.

- ii) Võrdluskatsetes kasutatav sugulise paljundamise teel saadud kultiveerimismaterjal peab olema:

koristatud hea õitsemise ning vilja/seemnetoodanguga aastal; võib kasutada kunstlikku tolmeldamist,

koristatud meetodil, mis tagab saadud proovide tüüpilisuse.

- b) Standardid
- i) Katsetel võrdlemiseks kasutavate standardite tootlikkus peab olema piirkonnas, kus katse kavatsetakse läbi viia, võimaluse korral piisavalt kaua teada. Standardid esindavad materjali, mis on katse läbiviimise alustamise ajal osutunud kasulikuks metsanduses ning ökoloogilistes tingimustes, mille jaoks paljundusmaterjali sertifitseerida kavandatakse. Paljundusmaterjal peab olema nii palju kui võimalik pärit puistutest, mis on valitud kooskõlas III lisa kriteeriumidega, või katsetatud paljundusmaterjali tootmiseks ametlikult heakskiidetud algmaterjalist.
 - ii) Kunstlike hübriidide võrdluskatsete puhul peavad mõlemad vanemana kasutatavad liigid olema võimaluse korral standardisse lisatud.
 - iii) Võimaluse korral tuleb kasutada mitut standardit. Kui see on vajalik ja õigustatud, võib standardi asendada kõige sobivama katsealuse paljundusmaterjaliga või katsetatavate komponentide keskmisega.
 - iv) Kõikides katsetes kasutatakse samu standardeid võimalikult erinevates kasvutingimustes.
- c) Tõlgendamine
- i) Vähemalt ühe olulise omaduse osas tuleb võrreldes standarditega tõestada statistiliselt olulist paremust.
 - ii) Tuleb selgelt märkida, kui mõne majanduslikult või keskkonna seisukohast olulise omaduse puhul on tulemus märkimisväärselt halvem võrreldes standardiga, ning selliste omaduste mõju peavad kompenseerima soodsad omadused.

4. AJUTINE HEAKSKIITMINE

Ajutise heakskiitmise aluseks võib olla noortaimedega tehtud katsete eelhindamine. Katse varajases staadiumis antud eelhinnangul põhinev paremusele osutav väide tuleb uuesti läbi vaadata kõige rohkem kuni 10 aasta pikkuste ajavahemike järel.

5. VARAJASED KATSED

Pädev asutus võib puukoolis, kasvuhoones või laboris läbiviidud katsed heaks kiita ajutiselt või lõplikult, kui on võimalik tõestada tihedat korrelatsiooni mõõdetud tunnuse ja tavaliselt metsaetapis läbiviidavatel katsetel hinnatavate omaduste vahel. Kontrollitavad omadused peavad vastama lõikes 3 sätestatud tingimustele.

IX LISA

PUULIHKIDE JA KUNSTLIKE HÜBRIIDIDE LOETELU

Abies alba Mill.
Abies cephalonica Loud.
Abies grandis Lindl.
Abies pinsapo Boiss.
Acer platanoides L.
Acer pseudoplatanus L.
Alnus glutinosa Gaertn.
Alnus incana Moench.
Betula pendula Roth.
Betula pubescens Ehrh.
Carpinus betulus L.
Castanea sativa Mill.
Cedrus atlantica Carr.
Cedrus libani A. Richard
Fagus sylvatica L.
Fraxinus angustifolia Vahl.
Fraxinus excelsior L.
Larix decidua Mill.
Larix x eurolepis Henry
Larix kaempferi Carr.
Larix sibirica Ledeb.
Picea abies Karst.
Picea sitchensis Carr.
Pinus brutia Ten.
Pinus canariensis C. Smith
Pinus cembra L.
Pinus contorta Loud.
Pinus halepensis Mill.
Pinus leucodermis Antoine
Pinus nigra Arnold
Pinus pinaster Ait.
Pinus pinea L.
Pinus radiata D. Don

Pinus sylvestris L.

Populus spp. ja nende liikide kunstlikud hübriidid

Prunus avium L.

Pseudotsuga menziesii Franco

Quercus cerris L.

Quercus ilex L.

Quercus petraea Liebl.

Quercus pubescens Willd.

Quercus robur L.

Quercus rubra L.

Quercus suber L.

Robinia pseudoacacia L.

Tilia cordata Mill.

Tilia platyphyllos Scop.

X LISA

**KATEGOORIAD, MILLE ALUSEL VÕIB ERI TÜÜPI ALGMATERJALIST PÄRIT
KULTIVEERIMISMATERJALI TURUL KÄTTESAADAVAKS TEHA**

Algmaterjali tüüp	Kultiveerimismaterjali kategooria (Etiketi värv, kui kasutatakse värvilist etiketti või dokumenti)			
	Identifitseeritava lähtekohaga kultiveerimismat erjal (kollane)	Valitud kultiveerimismat erjal (roheline)	Tingimustele vastav kultiveerimismat erjal (roosa)	Katsetatud kultiveerimismat erjal (sinine)
Seemneallikas	x			
Puistu	x	x		x
Seemneistandik			x	x
Pere(de) vanemad			x	x
Kloon			x	x
Kloonisegu			x	x

XI LISA

A OSA

Nõuded, millele peavad vastama IX lisa loetletud liikide vilja- ja seemnepartiid

1. IX lisa loetletud liikide vilja- ja seemnepartiisid võib turustada ainult juhul, kui vilja- ja seemnepartii liigipuhutuse määr on vähemalt 99%.
2. Olenemata lõike 1 sätetest, märgitakse IX lisa lähisugulasliikide puhul, välja arvatud kunstlikud hübriidid, vilja- või seemnepartii liigipuhutus juhul, kui see on väiksem kui 99%.

B OSA

Nõuded, millele peavad vastama IX lisa loetletud liikide ja kunstlike hübriidide taimeosad

IX lisa loetletud liikide ja kunstlike hübriidide taimeosad peavad olema standardse turustuskvaliteediga. Standardne turustuskvaliteet määratakse kindlaks üldiste omaduste, tervisliku seisundi ja asjakohase suuruse alusel. *Populus* spp. puhul võib märkida, et C osas sätestatud täiendavad nõuded on täidetud.

C OSA

Nõuded pistokste või pistvaiade abil paljundatud *Populus* spp. välisele kvaliteedile

1. Pistoksad
 - a. Pistoksi ei käsitata standardsele turustuskvaliteedile vastavana B osa tähenduses järgmiste vigade korral:
 - i) nende puit on üle kahe aasta vana;
 - ii) neil on vähem kui kaks hästi arenenud punga;
 - iii) neil on nekroos;
 - iv) neil on kuivamise, ülekuumenemise, hallitusseene või mädanemise märke.
 - b. Pistokste vähimad mõõtmed
 - vähim pikkus: 20 cm
 - peenema otsa vähim läbimõõt: Klass EÜ 1: 8 mm
Klass EÜ 2: 10 mm.
2. Pistvaiad
 - a. Pistvaiu ei käsitata standardsele turustuskvaliteedile vastavana järgmiste vigade korral:
 - i) nende puit on üle kolme aasta vana;
 - ii) neil on vähem kui viis hästi arenenud punga;
 - iii) neil on nekroos;
 - iv) neil on kuivamise, ülekuumenemise, hallitusseene või mädanemise märke;
 - (v) neil on muid vigastusi kui lõikehaavad;
 - (vi) neil on mitu vart;

(vii) nende vars on liiga kõverdunud.

b. Pistvaiade suurusklassid

Klass	Vähim läbimõõt pikkuse keskkohas (mm)	Vähim kõrgus (m)
Mitte-vahemere piirkonnad		
N1	6	1.50
N2	15	3.00
Vahemere piirkonnad		
S1	25	3.00
S2	30	4.00

D OSA

Nõuded, millele peab vastama IX lisas loetletud liikide ja kunstlike hübriidide istutusmaterjal

Istutusmaterjal on standardse turustuskvaliteediga. Standardne turustuskvaliteet määratakse kindlaks üldiste omaduste, tervisliku seisundi, elujõulisuse ja füsioloogilise kvaliteedi alusel.

E OSA

Nõuded, millele peab vastama vahemereelise kliimaga piirkondades asuvatele lõppkasutajatele turustatav istutusmaterjal

Istutusmaterjali turustatakse ainult juhul, kui 95% igast partiist on standardse turustuskvaliteediga.

1. Istutusmaterjali ei käsitata standardsele turustuskvaliteedile vastavana järgmiste vigade korral:
 - a) vigastused, välja arvatud lõikehaavad või tõstmise tulemusel tekkinud vigastused;
 - b) puuduvad pungad, millest võiksid tekkida juhtvõrsed;
 - c) mitu vart;
 - d) deformeerunud juurestik;
 - e) kuivamise, ülekuumenemise, hallitusseene või mädanemise märgid;
 - f) taimed ei ole proportsionaalsed.

2. Taimede suurus

Liik	Vanuse ülempiir (aastates)	Vähim kõrgus (cm)	Suurim kõrgus (cm)	Vähim juurekaela läbimõõt (mm)
<i>Pinus halepensis</i>	1	8	25	2
	2	12	40	3
<i>Pinus leucodermis</i>	1	8	25	2
	2	10	35	3
<i>Pinus nigra</i>	1	8	15	2
	2	10	20	3
<i>Pinus pinaster</i>	1	7	30	2
	2	15	45	3
<i>Pinus pinea</i>	1	10	30	3
	2	15	40	4
<i>Quercus ilex</i>	1	8	30	2
	2	15	50	3
<i>Quercus suber</i>	1	13	60	3

3. Poti suurus, kui seda kasutatakse

Liik	Poti vähim maht (cm ³)
<i>Pinus pinaster</i>	120
Muud liigid	200

XII LISA

A OSA

Teave, mis peab sisalduma seemneallikatest ja puistutest saadud kultiveerimismaterjali identifitseerimise põhitunnistuses

1. Pealkiri: „Väljastatud vastavalt määrusele EL (nr) .../... [*Office of Publications, please insert the number of this Regulation*]”
2. Liikmesriik
3. Tunnistuse number ja liikmesriigi kood
4. Järgmine märge: „On tõendatud, et allpool kirjeldatud kultiveerimismaterjal on toodetud: a) vastavalt määrusele EL (nr) .../... [*Office of Publications, please insert the number of this Regulation*]”; b) üleminekukorra kohaselt.”
5. Botaaniline nimi
6. Kultiveerimismaterjali laad (seemneline üksus, taimeosad või istutusmaterjal)
7. Kultiveerimismaterjali kategooria (identifitseeritava lähtekohaga, valitud või katsetatud kultiveerimismaterjal)
8. Algmaterjali tüüp (seemneallikas või puistu)
9. Otstarve
10. Riikliku registri viide või algmaterjali identiteet riiklikus registris
11. Märge „autohtoonne”, „muu kui autohtoonne”, „indigeenne”, „muu kui indigeenne” või „teadmata päritoluga”
12. Algmaterjali päritolu (muu kui autohtoonse/muu kui indigeense algmaterjali puhul, kui see on teada)
13. Liikmesriik ja algmaterjali lähtepiirkond
14. Algmaterjali asukoha kõrgus või kõrguste vahemik
15. Seemnete valmimise aasta
16. Kultiveerimismaterjali kogus
17. Märge selle kohta, kas selle tunnistusega hõlmatud materjal on saadud suurema partii jaotamise teel, mis oli kaetud Euroopa Liidu eelmise tunnistusega, ning vajaduse korral märkida eelmise tunnistuse number või kogus esialgses partiis
18. Puukoolis oldud aeg
19. Märge selle kohta, kas seemnest saadud materjali on seejärel vegetatiivselt paljundatud
20. Muu asjakohane teave
21. Ettevõtja nimi ja aadress
22. Pädeva asutuse nimi ja aadress
23. Pädeva asutuse tempel ja kuupäev

B OSA

Teave, mis peab sisalduma seemneistandikest ja pere(de) vanematest saadud kultiveerimismaterjali identifitseerimise põhitunnistuses

1. Pealkiri: „Väljastatud vastavalt määrusele EL (nr) .../... [*Office of Publications, please insert the number of this Regulation*]”
2. Liikmesriik
3. Tunnistuse number ja liikmesriigi kood
4. Järgmine märge: „On tõendatud, et allpool kirjeldatud kultiveerimismaterjal on toodetud: a) vastavalt määrusele EL (nr) .../... [*Office of Publications, please insert the number of this Regulation*]”; b) üleminekukorra kohaselt.”
5. Botaaniline nimi
6. Algmaterjali laad (nagu on nimetatud kataloogis)
7. Kultiveerimismaterjali laad (seemneline üksus, taimeosad või istutusmaterjal)
8. Kultiveerimismaterjali kategooria (tingimustele vastav või katsetatud)
9. Algmaterjali tüüp (seemneistandik või pere(de) vanemad)
10. Otstarve
11. Riikliku registri viide või algmaterjali identiteet riiklikus registris
12. Vajaduse korral märge „autohtoonne”, „muu kui autohtoonne”, „indigeenne”, „muu kui indigeenne” või „teadmata päritoluga”
13. Algmaterjali päritolu (muu kui autohtoonse/muu kui indigeense algmaterjali puhul, kui see on teada)
14. Liikmesriik ja algmaterjali lähtepiirkond või asukoht
15. Märge selle kohta, kas seeme on saadud vaba, lisa- või kontrollitud tolmeldamise teel
16. Seemnete valmimise aasta
17. Kultiveerimismaterjali kogus
18. Märge selle kohta, kas selle tunnistusega hõlmatud materjal on saadud suurema partii jaotamise teel, mis oli kaetud Euroopa Liidu eelmise tunnistusega viitega eelmise tunnistuse numbrile ja kogusele esialgses partiis)
19. Puukoolis oldud aeg
20. Esindatud komponentide arv, sealhulgas märkida pered ja kloonid
21. Algmaterjali asukoha kõrgus või kõrguste vahemik
22. Märge selle kohta, kas algmaterjali tootmisel on kasutatud geneetilist modifitseerimist
23. Pere(de) vanematest saadud kultiveerimismaterjali puhul märge ristamiskava ja komponentperede protsentuaalse koostise vahemikud
24. Märge selle kohta, kas seemnest saadud materjali on seejärel vegetatiivselt paljundatud, sealhulgas märge paljundamismeetodi kohta ja paljundamistsüklite arv
25. Märge: „Muu asjakohane teave”
26. Ettevõtja nimi ja aadress

27. Pädeva asutuse nimi ja aadress
28. Pädeva asutuse tempel ja kuupäev
29. Vastutava ametniku nimi ja allkiri

C OSA

Teave, mis peab sisalduma kloonidest ja kloonisegudest saadud kultiveerimismaterjali identifitseerimise põhitunnistuses

1. Pealkiri: „Väljastatud vastavalt määrusele EL (nr) .../... [*Office of Publications, please insert the number of this Regulation*]”
2. Liikmesriik
3. Tunnistuse number ja liikmesriigi kood
4. Järgmine märge: „On tõendatud, et allpool kirjeldatud kultiveerimismaterjal on toodetud: a) vastavalt määrusele EL (nr) .../... [*Office of Publications, please insert the number of this Regulation*]”; b) üleminekukorra kohaselt.”
5. Botaaniline nimi
6. Klooni või kloonisegu nimi
7. Kultiveerimismaterjali laad (taimeosad või istutusmaterjal)
8. Kultiveerimismaterjali kategooria (tingimustele vastav või katsetatud)
9. Algmaterjali tüüp (kloonid või kloonisegud)
10. Otstarve
11. Riikliku registri viide või algmaterjali identiteet riiklikus registris
12. Vajaduse korral märge „autohtoonne”, „muu kui autohtoonne”, „indigeenne”, „muu kui indigeenne” või „teadmata päritoluga”
13. Algmaterjali päritolu (muu kui autohtoonse/muu kui indigeense algmaterjali puhul, kui see on teada)
14. Liikmesriik ja algmaterjali lähtepiirkond või asukoht
15. Märge selle kohta, kas seeme on saadud vaba, lisa- või kontrollitud tolmeldamise teel
16. Seemnete valmimise aasta
17. Kultiveerimismaterjali kogus
18. Märge selle kohta, kas selle tunnistusega hõlmatud materjal on saadud suurema partii jaotamise teel, mis oli kaetud Euroopa Liidu eelmise tunnistusega, ning vajaduse korral märkida eelmise tunnistuse number või kogus esialgses partiis
19. Puukoolis oldud aeg
20. Algmaterjali asukoha kõrgus või kõrguste vahemik
21. Märge selle kohta, kas algmaterjali tootmisel on kasutatud geneetilist modifitseerimist
22. Pere(de) vanematest saadud kultiveerimismaterjali puhul märge ristamiskava ja komponentperede protsentuaalse koostise vahemikud
23. Märge selle kohta, kas seemnest saadud materjali on seejärel vegetatiivselt paljundatud
24. Märge: „Muu asjakohane teave”
25. Ettevõtja nimi ja aadress
26. Pädeva asutuse nimi ja aadress

27. Pädeva asutuse tempel ja kuupäev

XIII LISA

ARTIKLIS 144 OSUTATUD KEHTETUKS TUNNISTATUD ÕIGUSAKTID

1. Direktiiv 66/401/EMÜ
2. Direktiiv 66/402/EMÜ
3. Direktiiv 68/193/EMÜ
4. Direktiiv 98/56/EÜ
5. Direktiiv 1999/105/EÜ
6. Direktiiv 2002/53/EÜ
7. Direktiiv 2002/54/EÜ
8. Direktiiv 2002/55/EÜ
9. Direktiiv 2002/56/EÜ
10. Direktiiv 2002/57/EÜ
11. Direktiiv 2008/72/EÜ
12. Direktiiv 2008/90/EÜ

XIV LISA
VASTAVUSTABELID

1. Nõukogu direktiiv 66/401/EMÜ

Nõukogu direktiiv 66/401/EMÜ	Käesolev määrus	Määrus (EL) nr .../... (Office of Publication, please insert number of Regulation on Official Controls)	Määrus (EL) nr .../... (Office of Publication, please insert number of Regulation on protective measures against pests of plants)
Artikkel 1	Artikkel 1	—	—
Artikkel 1a	Artikkel 3, artikkel 2	—	—
Artikli 2 lõike 1 punkt A	Artikli 11 lõiked 1 ja 2	—	—
Artikli 2 lõike 1 punktid B, C, D, E	Artikli 16 lõige 2, artikli 20 lõige 2	—	—
Artikli 2 lõike 1 punktid F, G	Artikli 18 lõige 5	—	—
Artikli 2 lõige 1a	Artikli 11 lõige 3	—	—
Artikli 2 lõige 1b	—	—	—
Artikli 2 lõige 1d	—	—	—
Artikli 2 lõige 2	—	—	—
Artikli 2 lõiked 3 ja 4	Artikli 20 lõige 2, artikkel 24	—	—
Artikli 3 lõige 1	Artikli 12 lõige 1	—	—
Artikli 3 lõige 1a	—	—	—
Artikli 3 lõige 2	Artikli 12 lõige 2	—	—
Artikli 3 lõige 3	Artikli 12 lõige 3	—	—
Artikli 3 lõige 4	Artikli 16 lõige 3	—	—
Artikkel 3a	Artikli 12 lõige 1	—	—
Artikli 4 punkt a	Artikkel 38	—	—
Artikli 4 punkt b	Artikkel 39	—	—
Artikli 4a lõike 1 esimene lõik	Artikkel 2	—	—
Artikli 4a lõike 1 teine lõik	Artikkel 4	—	—
Artikli 4a lõige 2	—	—	—
Artikli 4a lõige 3	—	—	—
Artikkel 5	—	—	—
Artikkel 5a	Artikkel 40	—	—
Artikkel 6	Artikli 20 lõige 2	—	—
Artikkel 7	Artikkel 75	—	—
Artikli 8 lõige 1	Artikli 20 lõige 2, artikkel 24	—	—
Artikli 8 lõige 2	—	—	—
Artikkel 9	Artikli 17 lõige 1	—	—
Artikkel 10	Artikli 17 lõige 4, artikli 18	—	—

Artikkel 10a	lõige 5	—	—
Artikkel 10b	Artikkel 18	—	—
Artikkel 10c	Artikkel 19, artikli 21 lõige 1	—	—
Artikkel 10d	Artikli 18 lõige 5	—	—
Artikkel 11	Artikli 18 lõige 5	—	—
Artikkel 11a	Artikli 18 lõige 5	—	—
Artikkel 12	Artikli 18 lõige 5	—	—
Artikkel 13	Artikli 18 lõige 4	—	—
Artikkel 13a	Artikli 19 lõiked 4 ja 5	—	—
Artikli 14 lõige 1	Artikli 21 lõige 1	—	—
Artikli 14 lõige 1a	Artikli 21 lõige 6	—	—
Artikkel 14a	Artikkel 32, artikkel 33	—	—
Artikkel 15	Artikkel 42	—	—
Artikkel 16	Artikkel 4	—	—
Artikkel 17	Artikkel 40	—	—
Artikkel 18	Artikli 20 lõige 2, artikkel 21	—	—
Artikli 19 lõige 1	Artikkel 38	Artikkel 8	—
Artikli 19 lõige 2	Artikkel 44	—	—
Artikkel 20	Artikkel 35, artikkel 37	Artikkel 93	—
Artikkel 21	Artikkel 46	—	—
Artikkel 21a	—	—	—
Artikkel 22	—	—	—
Artikkel 23	—	—	—
Artikkel 23a	Artikkel 141	—	—
Artikkel 24	Artikli 16 lõige 2	—	—
	Artikli 16 lõige 2, artikli 20 lõige 2	—	—
	Artikli 12 lõike 4 punkt a	—	—
	Artikli 145 lõiked 1 ja 2	—	—
	—	—	—
	—	—	—

2. Nõukogu direktiiv 66/402/EMÜ

Nõukogu direktiiv 66/402/EMÜ	Käesolev määrus	Määrus (EL) nr .../... (Office of Publication, please insert number of Regulation on Official Controls)	Määrus (EL) nr .../... (Office of Publication, please insert number of Regulation on protective measures against

			<i>pests of plants)</i>
Artikkel 1	Artikkel 1	—	—
Artikkel 1a	Artikkel 3, artikkel 2	—	—
Artikli 2 lõike 1 punkt A	Artikli 11 lõiked 1 ja 2	—	—
Artikli 2 lõike 1 punkt B	Artikli 10 lõige 1	—	—
Artikli 2 lõike 1 punktid C, Ca, D, E, F, G, H	Artikli 16 lõige 2, artikli 20 lõige 2	—	—
Artikli 2 lõige 1a	Artikli 11 lõige 3	—	—
Artikli 2 lõige 1b	Artikli 16 lõige 2, artikli 20 lõige 2	—	—
Artikli 2 lõige 1c	—	—	—
Artikli 2 lõige 1e	—	—	—
Artikli 2 lõige 2	Artikli 16 lõige 2, artikli 20 lõige 2	—	—
Artikli 2 lõiked 3 ja 4	Artikli 16 lõige 2, artikli 20 lõige 2	—	—
Artikli 3 lõige 1	Artikli 20 lõige 2, artikkel 24	—	—
Artikli 3 lõige 2	Artikli 20 lõige 2, artikkel 24	—	—
Artikli 3 lõige 3	Artikli 12 lõiked 1 ja 2	—	—
Artikkel 3a	Artikli 16 lõige 2	—	—
Artikli 4 lõike 1 esimese lõigu punkt a	Artikli 20 lõige 2	—	—
Artikli 4 lõike 1 esimese lõigu punkt b	Artikli 12 lõige 1	—	—
Artikli 4 lõike 1 teine lõik	Artikkel 38	Artikli 20 punkt c	—
Artikli 4 lõige 4	Artikkel 39	—	—
Artikli 4a lõike 1 esimene lõik	Artikkel 39	—	—
Artikli 4a lõike 1 teine lõik	—	—	—
Artikli 4a lõige 2	Artikkel 2	—	—
Artikli 4a lõige 3	Artikkel 4	—	—
Artikkel 5	—	—	—
Artikkel 5a	—	—	—
Artikkel 6	Artikkel 40	—	—
Artikkel 7	Artikli 20 lõige 2	—	—
Artikli 8 lõige 1	Artikkel 75	—	—
Artikli 8 lõige 2	Artikli 20 lõige 2, artikkel 24	—	—
Artikkel 9	Artikli 17 lõige 1	—	—
Artikkel 10	Artikli 17 lõige 4, artikli 18 lõige 5	—	—
Artikkel 10a	Artikli 17 lõige 4, artikli 18 lõige 5	—	—
Artikkel 11	Artikkel 18	—	—
Artikkel 11a	Artikkel 19, artikli 21 lõige 1	—	—
Artikkel 12	Artikkel 19, artikli 21 lõige 1	—	—
Artikkel 13	Artikli 18 lõige 5	—	—
Artikkel 13a	Artikli 19 lõiked 4 ja 5	—	—
Artikli 14 lõige 1	Artikli 21 lõige 1	—	—

Artikli 14 lõige 1a	Artikli 21 lõige 6	—	—
Artikkel 14a	Artikkel 32, artikkel 33	—	—
Artikkel 15	Artikkel 42	—	—
Artikkel 16	Artikkel 4	—	—
Artikkel 17	Artikkel 40	—	—
Artikkel 18	Artikli 20 lõige 2, artikkel 21	Artikkel 8	—
Artikli 19 lõige 1	Artikkel 38	—	—
Artikli 19 lõige 2	Artikkel 44	Artikkel 93	—
Artikkel 20	Artikkel 35, artikkel 37	—	—
Artikkel 21	Artikkel 46	—	—
Artikkel 21a, artikkel 21b	—	—	—
Artikkel 22	—	—	—
Artikkel 22a	—	—	—
Artikkel 23	—	—	—
Artikkel 23a	Artikkel 141	—	—
Artikkel 24	Artikli 16 lõige 2, artikli 20 lõige 2		
	Artikli 12 lõike 4 punkt a		
	Artikkel 57		
	Artikli 145 lõiked 1 ja 2		
	—		
	—		

3. Nõukogu direktiiv 68/193/EMÜ

Nõukogu direktiiv 68/193/EMÜ	Käesolev määrus	Määrus (EL) nr .../... (Office of Publication, please insert number of Regulation on Official Controls)	Määrus (EL) nr .../... (Office of Publication, please insert number of Regulation on protective measures against pests of plants)
Artikkel 1	Artikkel 1	—	—
Artikli 2 lõige 1	Artikkel 3	—	—
Artikli 2 lõige 2	—	—	—
Artikli 3 lõige 1	Artikli 12 lõiked 1 ja 2	—	—
Artikli 3 lõige 2	—	—	—
Artikli 3 lõike 3 esimese lõigu punktid a ja b ning teine lõik	Artikli 12 lõiked 1 ja 2	—	—
Artikli 3 lõike 3 esimese lõigu punkt c	Artikli 12 lõike 4 punkt a		
Artikli 3 lõike 3 kolmas lõik			

Artikli 3 lõige 4	Artikkel 4	—	—
Artikli 3 lõige 5	Artikli 16 lõige 2	—	—
Artikkel 4	Artikli 12 lõiked 1 ja 2	—	—
Artikli 5 lõige 1	Artikkel 40	—	—
Artikli 5 lõige 2	Artikkel 51	—	—
Artikli 5 lõige 3	Artikli 14 lõige 1	—	—
Artikkel 5a	Artikli 15 lõige 1, artikkel 51	—	—
Artikli 5b lõige 1	Artikli 56 lõike 2 punkt a	—	—
Artikli 5b lõige 2	Artikkel 60	—	—
Artikli 5b lõige 3	Artikkel 61	—	—
Artikkel 5ba	Artikkel 62	—	—
Artikkel 5c	Artikkel 4, artikli 56 lõike 1 punkt b	—	—
Artikli 5d lõiked 1, 2	Artikkel 4	—	—
Artikli 5d lõige 3	Artikkel 71, artikkel 74	—	—
Artikli 5e lõige 1	Artikli 64 lõige 2	—	—
Artikli 5e lõike 2 esimene lause	Artikli 85 lõige 1	—	—
Artikli 5e lõike 2 teine lause	Artikli 103 lõige 3	—	—
Artikkel 5f	Artikkel 52	—	—
Artikkel 5g	Artikli 53 lõike 1 punkt h	—	—
Artikkel 7	Artikkel 86	—	—
Artikli 8 lõige 1	Artikli 17 lõige 1	—	—
Artikli 8 lõige 2	Artikli 18 lõiked 1, 2, 3 ja 4	—	—
Artikkel 9	Artikli 18 lõige 5	—	—
Artikli 10 lõige 1	Artikkel 18	—	—
Artikli 10 lõige 2	Artikli 19 lõige 1, artikkel 22	—	—
Artikli 10 lõige 3	Artikli 17 lõige 2, artikli 29 lõige 2	—	—
Artikli 10 lõige 4	—	—	—
Artikli 10 lõige 5	—	—	—
Artikli 10 lõige 6	Artikli 21 lõige 4	—	—
Artikkel 10a	—	—	—
Artikli 11 lõige 1	—	Artikkel 8	—
Artikli 11 lõige 2	—	—	—
Artikkel 12	Artikli 21 lõige 1	—	—
Artikkel 12a	—	—	—
Artikkel 13	Artikkel 45	—	—
Artikkel 14	Artikkel 4	—	—
Artikkel 14a	Artikkel 4	—	—
Artikli 15 lõige 1	Artikkel 38	—	—
Artikli 15 lõige 2	Artikkel 35, artikkel 36	—	—

Artikkel 16	Artikkel 42	—	—
Artikkel 16a	Artikkel 46	Artikkel 93	—
Artikkel 16b	Artikkel 44	—	—
Artikkel 17	—	—	—
Artikkel 17a	—	—	—
Artikkel 18	—	—	—
Artikkel 18a	Artikkel 141	—	—
Artikkel 18b	—	—	—
Artikkel 19	—	—	—
Artikkel 20	—	—	—
	—	—	—
	Artikkel 145	—	—

4. Nõukogu direktiiv 98/56/EÜ

Nõukogu direktiiv 98/56/EÜ	Käesolev määrus	Määrus (EL) nr .../... (Office of Publication, please insert number of Regulation on Official Controls)	Määrus (EL) nr .../... (Office of Publication, please insert number of Regulation on protective measures against pests of plants)
Artikli 1 lõige 1	Artikkel 1	—	—
Artikli 1 lõiked 2 ja 3	Artikkel 2	—	—
Artikkel 2	Artikkel 3	—	—
Artikkel 3	Artikkel 6	—	—
Artikkel 4	Artikkel 4	—	—
Artikli 5 lõige 1	Artikli 16 lõige 2, artikli 48 lõige 1	—	—
Artikli 5 lõige 2	Artikli 64 lõige 1	—	—
Artikli 5 lõiked 3 ja 4	Artikli 16 lõige 2	—	—
Artikli 5 lõige 5	—	—	—
Artikkel 6	Artikkel 5	—	—
Artikli 7 lõige 1	Artikkel 7	—	Artikkel 9
Artikli 7 lõige 2	—	—	—
Artikli 7 lõige 3	Artikkel 8	—	—
Artikli 7 lõige 4	—	—	—
Artikli 8 lõige 1	Artikkel 17, artikli 48 lõige 2	—	—
Artikli 8 lõiked 2 ja 3	Artikli 19 lõige 4, artikkel 49	—	—
Artikli 8 lõige 4	—	—	—
Artikli 9 lõige 1	Artikkel 50	—	—
Artikli 9 lõige 2	Artikli 50 lõige 2, artikli 64	—	—

Artikli 9 lõige 3	lõige 4	—	—
Artikli 9 lõige 4	—	—	—
Artikkel 10	—	—	—
Artikli 11 lõige 1	Artikkel 35, artikkel 37	—	—
Artikli 11 lõige 2	Artikkel 44	—	—
Artikli 11 lõige 3	Artikkel 43	—	—
Artikli 11 lõige 4	—	—	—
Artikkel 12	—	Artikkel 8	—
Artikkel 13	—	Artikli 64 lõige 1	—
Artikkel 14	—	Artikkel 93	—
Artikkel 15	—	—	—
Artikkel 16	Artikkel 4	—	—
Artikkel 17	—	—	—
Artikkel 18	Artikkel 141	—	—
Artikkel 19	Artikkel 141	—	—
Artikkel 20	—	—	—
Artikkel 21	—	—	—
	Artikkel 145		

5. Nõukogu direktiiv 1999/105/EÜ

Nõukogu direktiiv 1999/105/EÜ	Käesolev määrus	Määrus (EL) nr .../... (Office of Publication, please insert number of Regulation on Official Controls)	Määrus (EL) nr .../... (Office of Publication, please insert number of Regulation on protective measures against pests of plants)
Artikkel 1	Artikkel 105	—	—
Artikkel 2	Artikkel 106	—	—
Artikli 3 lõige 1	Artikkel 119	—	—
Artikli 3 lõige 2	Artikkel 4	—	—
Artikli 3 lõike 3 esimene lõik	Artikkel 105, artikli 3 lõige 9	—	—
Artikli 3 lõike 3 teine lõik	Artikli 8 lõige 4	—	—
Artikli 3 lõige 4	Artikkel 139	—	—
Artikli 4 lõige 1	Artikkel 114	—	—
Artikli 4 lõige 2	Artikli 107 lõiked 1 ja 2	—	—
Artikli 4 lõike 3 punkt a	Artikli 107 lõige 3	—	—
Artikli 4 lõike 3 punkt b	Artikkel 109	—	—
Artikli 4 lõige 4	Artikkel 134	—	—
Artikli 4 lõige 5		—	—

Artikkel 5	Artikkel 108	—	—
Artikli 6 lõige 1	Artikkel 4	—	—
Artikli 6 lõige 2	Artikli 115 punkt b	—	—
Artikli 6 lõike 3 esimene lõik	Artikli 117 lõige 5	—	—
Artikli 6 lõike 3 teine lõik	Artikkel 118	—	—
Artikli 6 lõige 4	—	—	—
Artikli 6 lõige 5	Artikkel 5	—	—
Artikli 6 lõige 6	Artikli 2 punkt a	—	—
Artikli 6 lõige 7	—	—	—
Artikli 6 lõige 8	Artikkel 134	—	—
Artikkel 7	—	—	—
Artikkel 8	Artikkel 128	—	—
Artikkel 9	—	—	—
Artikkel 10	Artikkel 110	—	—
Artikkel 11	Artikkel 112	—	—
Artikkel 12	Artikkel 113	—	—
Artikli 13 lõige 1	Artikkel 122	—	—
Artikli 13 lõige 2	Artikkel 123	—	—
Artikli 13 lõige 3	Artikli 117 lõige 2	—	—
Artikli 14 lõiked 1 ja 2	Artikkel 126	—	—
Artikli 14 lõige 3	Artikli 124 lõiked 1 ja 2	—	—
Artikli 14 lõige 4	Artikkel 130	—	—
Artikli 14 lõige 5	Artikkel 131	—	—
Artikli 14 lõige 6	Artikkel 125	—	—
Artikli 14 lõige 7	Artikli 124 lõige 3	—	—
Artikkel 15	Artikkel 4	—	—
Artikli 16 lõige 1	Artikkel 121	Artikkel 8	—
Artikli 16 lõige 2	—	Artikli 100 lõige 1	—
Artikli 16 lõiked 3, 4 ja 5	—	—	—
Artikli 16 lõige 6	—	—	—
Artikli 17 lõige 1	—	Artikli 106 lõige 2	—
Artikli 17 lõige 2	Artikkel 4	—	—
Artikli 17 lõige 3	Artikkel 128	—	—
Artikli 17 lõige 4	—	—	—
Artikkel 18	Artikli 128 lõike 1 punkt b	—	—
Artikkel 19	Artikkel 129	—	—
Artikkel 20	Artikkel 137, artikkel 138	—	—
Artikkel 21	—	—	—
Artikkel 22	Artikkel 133	—	—
Artikkel 23	Artikkel 4	—	—

Artikkel 24	Artikkel 127	—	—
Artikkel 25	—	—	—
Artikkel 26	—	—	—
Artikkel 27	Artikkel 141	—	—
Artikkel 28	—	—	—
Artikkel 29	—	—	—
Artikkel 30	Artikkel 144	—	—
Artikkel 31	Artikli 145 lõiked 1 ja 2	—	—
	—	—	—

6. Nõukogu direktiiv 2002/54/EÜ

Nõukogu direktiiv 2002/54/EÜ	Käesolev määrus	Määrus (EL) nr .../... (Office of Publication, please insert number of Regulation on Official Controls)	Määrus (EL) nr .../... (Office of Publication, please insert number of Regulation on protective measures against pests of plants)
Artikli 1 esimene lõik	Artikkel 1	—	—
Artikli 1 teine lõik	Artikkel 46	—	—
Artikli 2 lõige 1	Artikkel 3, artikkel 10	—	—
Artikli 2 lõige 2	Artikli 20 lõige 2	—	—
Artikli 2 lõike 3 punkt A	Artikli 20 lõige 2, artikkel 23	—	—
Artikli 2 lõike 3 punkt B	Artikli 20 lõige 2, artikkel 143	—	—
Artikli 2 lõige 4	Artikkel 24	—	—
Artikli 3 lõige 1	Artikli 12 lõiked 1 ja 2	—	—
Artikkel 4	Artikli 20 lõige 2	—	—
Artikli 5 esimese lõigu punkt a	Artikli 12 lõige 1	—	—
Artikli 5 esimese lõigu punkt b	Artikkel 37	—	—
Artikli 5 teine lõik	Artikkel 39	—	—
Artikli 5 kolmas lõik	Artikkel 100	—	—
Artikli 6 lõike 1 esimese lõigu punkt a	—	—	—
Artikli 6 lõike 1 esimese lõigu punkt b	—	—	—
Artikli 6 lõike 1 teine lõik	Artikli 2 punktid a ja b	—	—
Artikli 6 lõige 2	Artikli 34 lõige 1	—	—
Artikli 6 lõige 3	—	—	—

Artikkel 7	Artikkel 4	—	—
Artikkel 8	Artikli 34 lõige 6	—	—
Artikli 9 lõige 1	—	—	—
Artikli 9 lõige 1a	Artikkel 40	—	—
Artikli 9 lõige 1b	Artikli 75 lõige 1		
Artikli 9 lõige 2	Artikli 20 lõige 2, artikkel 24	—	—
Artikli 10 lõige 1	Artikli 23 lõige 1	—	—
Artikli 10 lõige 2	Artikli 23 lõike 1 punkt a	—	—
Artikli 11 lõige 1	Artikli 20 lõige 2	—	—
Artikli 11 lõige 2	Artikli 17 lõige 1	—	—
Artikli 11 lõige 3	Artikli 17 lõige 4	—	—
Artikli 12 punkt a	Artikkel 18	—	—
Artikli 12 punkt b	Artikli 18 lõige 4	—	—
Artikkel 13	Artikli 18 lõige 5	—	—
Artikkel 14	Artikkel 19, artikkel 21	—	—
Artikkel 15	—	—	—
Artikkel 16	Artikli 18 lõige 5	—	—
Artikkel 17	Artikli 18 lõige 5	—	—
Artikkel 18	Artikkel 18	—	—
Artikkel 19	—	—	—
Artikkel 20	Artikli 21 lõige 1	—	—
Artikkel 21	Artikli 21 lõige 6	—	—
Artikli 22 lõige 1	Artikkel 42	—	—
Artikli 22 lõige 2	Artikkel 4	—	—
Artikli 22 lõige 3	Artikli 16 lõige 2		
Artikkel 23	Artikli 38 lõige 1	—	—
Artikkel 24	Artikli 38 lõige 6	—	—
Artikli 25 lõige 1	Artikli 44 lõike 2 punkti b alapunkt iii	Artikkel 8	—
Artikli 25 lõige 2	Artikkel 44	—	—
Artikkel 26	Artikkel 37	Artikkel 93	—
Artikkel 27	—	—	—
Artikkel 28	—	—	—
Artikkel 29	—	—	—
Artikli 30 lõike 1 punkt a	—	—	—
Artikli 30 lõike 1 punkt b	Artikli 16 lõige 3	—	—
Artikli 30 lõike 1 punkt c	Artikkel 141	—	—
Artikli 30 lõige 2	Artikkel 4		
Artikkel 30A	Artikli 16 lõige 2	—	—
Artikkel 31	Artikli 12 lõike 4 punkt a	—	—
Artikkel 32	—	—	—

Artikkel 33		—	—
Artikkel 34	—	—	—
Artikkel 35	—	—	—
	—	—	—
	Artikkel 144		
	Artikli 145 lõige 1		
	—		

7. Nõukogu direktiiv 2002/55/EÜ

Nõukogu direktiiv 2002/55/EÜ	Käesolev määrus	Määrus (EL) nr .../... (Office of Publication, please insert number of Regulation on Official Controls)	Määrus (EL) nr .../... (Office of Publication, please insert number of Regulation on protective measures against pests of plants)
Artikli 1 esimene lõik	Artikkel 1	—	—
Artikli 1 teine lõik	Artikkel 46	—	—
Artikli 2 lõike 1 punkt a	Artikli 3 lõige 5	—	—
Artikli 2 lõike 1 punkt b	Artikli 11 lõige 2	—	—
Artikli 2 lõike 1 punkt c	Artikli 10 lõige 7	—	—
Artikli 2 lõike 1 punkt d	Artikli 10 lõige 8	—	—
Artikli 2 lõike 1 punkt e	Artikli 10 lõige 9	—	—
Artikli 2 lõike 1 punkt f	—	—	—
Artikli 2 lõike 1 punkt g	Artikli 18 lõige 5	—	—
Artikli 2 lõige 2	Artikli 11 lõige 3	—	—
Artikli 2 lõige 3	Artikli 53 lõike 1 punkt i	—	—
Artikli 2 lõige 4	Artikli 20 lõige 2, artikli 24 lõige 4	—	—
Artikli 3 lõige 1	Artikli 14 lõige 1	—	—
Artikli 3 lõige 2	Artikkel 51	—	—
Artikli 3 lõige 3	Artikkel 52	—	—
Artikli 3 lõige 4	Artikli 14 lõige 1	—	—
Artikli 4 lõige 1	Artikli 56 lõike 2 punkt a	—	—
Artikli 4 lõiked 2 ja 3	Artikkel 4	—	—
Artikli 4 lõige 4	Artikkel 57	—	—
Artikli 5 lõige 1	Artikkel 60	—	—
Artikli 5 lõige 2	Artikkel 61	—	—
Artikli 5 lõige 3	Artikkel 62	—	—
Artikkel 6	Artikli 14 lõige 1	—	—
Artikli 7 lõige 1	Artikkel 71	—	—
Artikli 7 lõige 2	Artikkel 74	—	—
Artikli 7 lõige 3	Artikkel 75	—	—
Artikli 7 lõiked 4 ja 5	Artikkel 4	—	—
Artikkel 8	Artikkel 66, artikkel 67	—	—
Artikli 9 lõige 1	Artikkel 51, artikkel 86	—	—
Artikli 9 lõiked 2 ja 3	Artikkel 64	—	—
Artikli 9 lõige 4	Artikli 102 lõige 1	—	—
Artikli 9 lõige 5	Artikli 53 lõike 1 punkt h	—	—

Artikli 9 lõige 6	Artikli 64 lõige 1	—	—
Artikli 10 lõiked 1, 2, 3 ja 4	Artikkel 103	—	—
Artikli 10 lõige 5	Artikli 76 lõiked 3 ja 4	—	—
Artikkel 11	Artikkel 86	—	—
Artikli 12 lõige 1	Artikkel 82	—	—
Artikli 12 lõige 2	Artikkel 83	—	—
Artikli 12 lõige 3	Artikli 84 lõige 4	—	—
Artikli 13 lõige 1	—	—	—
Artikli 13 lõige 2	Artikli 85 lõige 1	—	—
Artikli 13 lõige 3	Artikkel 81	—	—
Artikli 13 lõige 4	—	—	—
Artikli 14 lõiked 1 ja 2	Artikli 85 lõige 1	—	—
Artikli 15 lõige 1	Artikli 85 lõige 1	—	—
Artikli 15 lõige 2	Artikli 85 lõige 2	—	—
Artikli 15 lõige 3	—	—	—
Artikli 16 lõige 1	Artikkel 4	—	—
Artikli 16 lõige 2	Artikkel 4, artikli 56 lõike 1 punkt c	—	—
Artikkel 17	Artikkel 52, artikkel 53	—	—
Artikkel 18	Artikkel 41	—	—
Artikkel 19	—	—	—
Artikli 20 lõiked 1, 2 ja 3	Artikkel 12	—	—
Artikli 20 lõige 4	Artikli 20 lõige 2	—	—
Artikkel 21	Artikkel 2	—	—
Artikli 22 punkt a	Artikkel 37	—	—
Artikli 22 punkt b	Artikkel 39	—	—
Artikli 23 lõike 1 punkt a	Artikkel 2	—	—
Artikli 23 lõike 1 punkt b	Artikli 34 lõige 1	—	—
Artikli 23 lõige 2	Artikli 34 lõige 6	—	—
Artikli 23 lõige 3	—	—	—
Artikkel 24	Artikkel 40	—	—
Artikli 25 lõige 1	Artikli 16 lõige 2, artikli 20 lõige 2	—	—
Artikli 25 lõige 1a	Artikli 23 lõige 1	—	—
Artikli 25 lõige 1b	Artikli 23 lõike 1 punkt a	—	—
Artikli 25 lõige 2	Artikli 20 lõige 2	—	—
Artikli 26 lõige 1	Artikli 17 lõige 1	—	—
Artikli 26 lõige 2	Artikli 18 lõige 5	—	—
Artikli 26 lõige 3	Artikli 32 lõige 1	—	—
Artikkel 27	Artikkel 18	—	—
Artikli 28 lõige 1	Artikli 19 lõige 1, artikkel	—	—

Artikli 28 lõige 2	21	—	—
Artikli 28 lõige 3	Artikli 18 lõige 5	—	—
Artikli 28 lõige 4	Artikli 19 lõige 4	—	—
Artikkel 29	—	—	—
Artikkel 30	Artikli 18 lõige 5	—	—
Artikkel 31	Artikli 21 lõige 5	—	—
Artikkel 32	Artikli 21 lõige 1	—	—
Artikkel 33	Artikli 21 lõige 6	—	—
Artikli 34 lõige 1	Artikkel 42	—	—
Artikli 34 lõige 2	Artikkel 4	—	—
Artikkel 35	Artikli 12 lõiked 1 ja 2	—	—
Artikli 36 lõige 1	Artikli 20 lõige 2, artikli 21 lõige 1	—	—
Artikli 36 lõige 2	—	—	—
Artikli 36 lõige 3	—	—	—
Artikkel 37	Artikli 19 lõiked 1 ja 2	—	—
Artikkel 38	—	—	—
Artikkel 39	Artikkel 44	Artikkel 8	—
Artikkel 40	Artikkel 35, artikkel 37	—	—
Artikkel 41	—	—	—
Artikkel 42	Artikkel 30	—	—
Artikkel 43	Artikli 20 lõige 2, artikkel 28	Artikkel 93	—
Artikkel 44	Artikkel 31	—	—
Artikkel 45	—	—	—
Artikkel 46	—	—	—
Artikkel 47	Artikli 14 lõige 4, artikkel 56	—	—
Artikkel 48	Artikli 16 lõige 2, artikli 20 lõige 2	—	—
Artikli 48 lõike 1 punkt b	—	—	—
Artikkel 49	Artikkel 141	—	—
Artikkel 50	Artikkel 4	—	—
Artikkel 51	Artikkel 32, artikkel 33	—	—
Artikkel 52	Artikli 12 lõike 4 punkt a	—	—
Artikkel 53	—	—	—
	—		
	Artikkel 144		
	Artikli 145 lõiked 1 ja 2		
	—		

8. Nõukogu direktiiv 2002/56/EÜ

Nõukogu direktiiv 2002/56/EÜ	Käesolev määrus	Määrus (EL) nr .../... (Office of Publication, please insert number of Regulation on Official Controls)	Määrus (EL) nr .../... (Office of Publication, please insert number of Regulation on protective measures against pests of plants)
Artikli 1 esimene lõik	Artikkel 1	—	—
Artikli 1 teine lõik	Artikkel 46	—	—
Artikkel 2	Artikkel 3	—	—
Artikli 3 lõike 1 esimene lause	Artikli 12 lõige 1, artikli 16 lõige 2	—	—
Artikli 3 lõike 1 teine lause	—	—	—
Artikli 3 lõike 1 kolmas lause	—	—	—
Artikli 3 lõiked 2, 3 ja 4	Artikli 16 lõige 2	—	—
Artikkel 4	Artikli 12 lõige 1	—	—
Artikkel 5	Artikkel 40	—	—
Artikli 6 lõike 1 esimene lõik	Artikkel 2	—	—
Artikli 6 lõike 1 teine lõik	Artikkel 4	—	—
Artikli 6 lõige 2	—	—	—
Artikli 6 lõige 3	—	—	—
Artikkel 7	—	—	—
Artikkel 8	Artikli 20 lõige 2	—	—
Artikkel 9	Artikli 16 lõige 2	—	—
Artikli 10 lõige 1	Artikli 16 lõige 2	—	—
Artikli 10 lõige 2	Artikli 16 lõige 2	—	—
Artikli 10 lõige 3	Artikli 17 lõige 4	—	—
Artikli 11 lõige 1	Artikli 17 lõige 4	—	—
Artikli 11 lõige 2	Artikkel 17, artikkel 18	—	—
Artikli 12 lõige 1	Artikli 18 lõige 5	—	—
Artikli 12 lõige 2	Artikli 18 lõiked 2 ja 4	—	—
Artikli 12 lõige 3	Artikli 18 lõige 4	—	—
Artikli 13 lõige 1	Artikli 18 lõige 5	—	—
Artikli 13 lõige 2	Artikli 19 lõige 3, artikkel 21	—	—
Artikkel 14	Artikli 18 lõige 5	—	—
Artikkel 15	—	—	—
Artikkel 16	Artikli 21 lõige 1	—	—
Artikli 17 lõige 1	Artikli 21 lõige 6	—	—
Artikli 17 lõike 2 esimene lause	Artikkel 4	—	—
Artikli 17 lõike 2 teine lause	Artikkel 40	—	Artikkel 16, artikkel 31

Artikkel 18	—	—	—
Artikkel 19	Artikli 16 lõige 2	—	—
Artikkel 20	Artikkel 42	Artikkel 93	—
Artikkel 21	—	—	—
Artikli 22 lõige 1	Artikkel 44	—	—
Artikli 22 lõige 2	Artikkel 35, artikkel 37	—	—
Artikli 22 lõige 3	Artikkel 34	—	—
Artikli 23 lõige 1	—	Artikkel 8	—
Artikli 23 lõige 2	—	—	—
Artikkel 24	Artikkel 45	—	—
Artikkel 25	Artikli 16 lõige 2	—	—
Artikkel 26	Artikkel 141	—	—
Artikli 27 lõike 1 punkt a	Artikkel 4	—	—
Artikli 27 lõike 1 punkt b	Artikli 16 lõige 2	—	—
Artikli 27 lõike 1 punkt c	Artikli 12 lõike 4 punkt a	—	—
Artikli 27 lõige 2	—	—	—
Artikkel 28	Artikli 16 lõige 2	—	—
Artikkel 29	—	—	—
Artikkel 30	Artikkel 144	—	—
Artikkel 31	Artikli 145 lõige 1	—	—
	—		

9. Nõukogu direktiiv 2002/57/EÜ

Nõukogu direktiiv 2002/57/EÜ	Käesolev määrus	Määrus (EL) nr .../... (Office of Publication, please insert number of Regulation on Official Controls)	Määrus (EL) nr .../... (Office of Publication, please insert number of Regulation on protective measures against pests of plants)
Artikli 1 esimene lõik	Artikkel 1	—	—
Artikli 1 teine lõik	Artikkel 46	—	—
Artikli 2 lõike 1 punkt a	Artikkel 3, artikkel 10	—	—
Artikli 2 lõike 1 punkt b	Artikli 11 lõiked 1, 2 ja 4	—	—
Artikli 2 lõike 1 punktid c, d, e, f, g, h, i, j, k	Artikkel 16, artikkel 20	—	—
Artikli 2 lõige 2	Artikli 11 lõige 3	—	—

Artikli 2 lõige 3	—	—	—
Artikli 2 lõige 3a	—	—	—
Artikli 2 lõike 4 punkt a	Artikli 16 lõige 2	—	—
Artikli 2 lõike 4 punkt b	Artikli 20 lõige 2	—	—
Artikli 2 lõige 5	Artikli 20 lõige 2	—	—
Artikli 2 lõige 6	Artikli 20 lõige 2	—	—
Artikli 3 lõiked 1, 2 ja 3	Artikli 12 lõige 3	—	—
Artikli 3 lõige 4	Artikli 16 lõige 3	—	—
Artikkel 4	Artikli 12 lõige 1	—	—
Artikli 5 esimese lõigu punkt a	Artikkel 37	—	—
Artikli 5 esimese lõigu punkt b	Artikkel 39	—	—
Artikli 5 teine lõik	Artikkel 44	—	—
Artikli 5 kolmas lõik	—	Artikli lõige 1	100
Artikli 6 lõike 1 esimese lõigu punkt a	Artikkel 2	—	—
Artikli 6 esimese lõigu punkt b	—	—	—
Artikli 6 lõike 1 teine lõik	Artikkel 4	—	—
Artikli 6 lõige 2	—	—	—
Artikli 6 lõige 3	Artikkel 34	—	—
Artikkel 7	—	—	—
Artikkel 8	—	—	—
Artikkel 9	Artikkel 40	—	—
Artikli 10 lõige 1	Artikli 75 lõige 1	—	—
Artikli 10 lõige 2	Artikli 20 lõige 2	—	—
Artikkel 11	Artikli 17 lõige 1, artikli 18 lõige 1	—	—
Artikli 12 lõige 1	Artikli 18 lõige 5	—	—
Artikli 12 lõige 2	Artikkel 18	—	—
Artikli 12 lõige 3	Artikli 19 lõige 1, artikli 20 lõige 1	—	—
Artikkel 13	—	—	—
Artikkel 14	—	—	—
Artikkel 15	Artikli 21 lõike 5 punkt g	—	—
Artikkel 16	—	—	—
Artikkel 17	Artikli 21 lõige 1	—	—
Artikkel 18	Artikli 21 lõige 6	—	—
Artikkel 19	Artikkel 42	—	—
Artikkel 19a	Artikkel 4	—	—
Artikkel 20	Artikli 20 lõige 2	—	—
Artikli 21 lõige 1	—	—	—

Artikli 21 lõige 2	Artikli 20 lõige 2	—	—
Artikli 21 lõige 3	Artikkel 42	—	—
Artikli 22 lõige 1	Artikkel 37	—	—
Artikli 22 lõige 2	Artikkel 19	—	—
Artikkel 23	—	—	—
Artikkel 24	—	—	—
Artikkel 25	—	—	—
Artikkel 26	—	—	—
Artikli 27 lõike 1 punkt a	Artikli 20 lõige 2	—	—
Artikli 27 lõike 1 punkt b	Artikkel 141	—	—
Artikli 27 lõike 1 punkt c	Artikkel 4	—	—
Artikli 27 lõige 2	Artikli 16 lõige 2	—	—
Artikkel 28	Artikli 12 lõike 4 punkt a	—	—
Artikkel 29	—	—	—
Artikkel 30	Artikli 57 lõige 2	—	—
Artikkel 31	—	—	—
Artikkel 32	—	—	—
Artikkel 33	—	—	—
	Artikkel 144	—	—
	Artikkel 145	—	—
	Artikkel 145	—	—

10. Nõukogu direktiiv 2008/90/EÜ

Nõukogu direktiiv 2008/90/EÜ	Käesolev määrus	Määrus (EL) nr .../... (Office of Publication, please insert number of Regulation on Official Controls)	Määrus (EL) nr .../... (Office of Publication, please insert number of Regulation on protective measures against pests of plants)
Artikli 1 lõige 1	Artikkel 1	—	—
Artikli 1 lõige 2	Artikli 11 lõige 2	—	—
Artikli 1 lõige 3	Artikkel 4	—	—
Artikli 1 lõige 4	Artikkel 46	—	—
Artikkel 2	Artikkel 3	—	—
Artikli 3 lõige 1	Artikli 12 lõige 1	—	—
Artikli 3 lõige 2	Artikkel 4	—	—
Artikli 3 lõige 3	Artikkel 4	—	—
Artikli 3 lõige 4	Artikkel 2	—	—
Artikkel 4	Artikkel 16, artikkel 20	—	—

Artikkel 5	Artikkel 5	—	—
Artikli 6 lõige 1	Artikkel 7	—	—
Artikli 6 lõige 2	—	—	Artikli 9 lõige 1
Artikli 6 lõige 3	Artikkel 8	—	—
Artikli 6 lõige 4	—	—	—
Artikli 7 lõige 1	Artikkel 14, artikli 50 lõige 1	—	—
Artikli 7 lõike 2 esimene lõik	Artikkel 14, artikli 50 lõige 1	—	—
Artikli 7 lõike 2 teine lõik	Artikli 12 lõike 4 punkt a		
Artikli 7 lõige 3	Artikli 50 lõige 2	—	—
Artikli 7 lõige 4	Artikkel 57	—	—
Artikli 7 lõige 5	Artikkel 56	—	—
Artikli 7 lõige 6	Artikkel 51, artikkel 52	—	—
Artikli 8 lõige 1	Artikli 17 lõige 1	—	—
Artikli 8 lõige 2	Artikli 17 lõige 2	—	—
Artikli 9 lõike 1 punkt a	Artikli 19 lõiked 4 ja 5	—	—
Artikli 9 lõike 1 punkt b	Artikli 19 lõiked 1 ja 2	—	—
Artikli 9 lõike 1 teine lõik	Artikli 21 lõige 5	—	—
Artikli 9 lõige 2	—	—	—
Artikli 9 lõige 3	Artikli 21 lõige 1	—	—
Artikkel 10	—	—	—
Artikkel 11	Artikkel 37	—	—
Artikkel 12	Artikkel 44	—	—
Artikkel 13	—	Artikkel 8 ja artikli 20 punkt b	—
Artikli 14 lõige 1	—	Artikli 13 lõige 1	—
Artikli 14 lõige 2	—	Artikkel 93	—
Artikli 14 lõige 3	—	Artikli 93 lõike 3 punkt d	
Artikli 14 lõige 4	—	Artikli 93 lõike 3 punkt b	
Artikli 14 lõige 5	—	Artikli 161 punkti a alapunkt ii ja punkt b	
Artikli 14 lõige 6	—	Artikli 161 punkti a alapunkt ii ja punkt b	
Artikli 14 lõige 7	—	Artikkel 93	
Artikkel 15	—	Artikkel 115	—

Artikkel 16	—	Artikkel 118	—
Artikli 17 lõige 1	Artikkel 4	—	—
Artikli 17 lõige 2	Artikkel 40	—	—
Artikkel 18	Artikli 11 lõige 3	—	—
Artikkel 19	Artikkel 141	—	—
Artikkel 20	—	—	—
Artikkel 21	—	—	—
Artikkel 22	Artikkel 144	—	—
Artikkel 23	Artikli 145 lõiked 1 ja 2	—	—
Artikkel 24	—	—	—

11. Nõukogu direktiiv 2002/53/EÜ

Nõukogu direktiiv 2002/53/EÜ	Käesolev määrus	Määrus (EL) nr .../... (Office of Publication, please insert number of Regulation on Official Controls)	Määrus (EL) nr .../... (Office of Publication, please insert number of Regulation on protective measures against pests of plants)
Artikli 1 lõige 1	Artikli 52 lõige 1	—	—
Artikli 1 lõige 2	Artikli 52 lõike 1 punkt b	—	—
Artikli 1 lõige 3	Artikkel 46	—	—
Artikkel 2	—	—	—
Artikli 3 lõige 1	Artikkel 51	—	—
Artikli 3 lõige 2	Artikli 56 lõiked 3 ja 4	—	—
Artikli 3 lõige 3	Artikkel 4	—	—
Artikli 4 lõige 1	Artikkel 56	—	—
Artikli 4 lõige 2	Artikli 56 lõige 2	—	—
Artikli 4 lõige 3	—	—	—
Artikli 4 lõiked 4 ja 5	Artikkel 4	—	—
Artikli 4 lõige 6	Artikkel 57	—	—
Artikli 5 lõige 1	Artikkel 60	—	—
Artikli 5 lõige 2	Artikkel 61	—	—
Artikli 5 lõige 3	Artikkel 62	—	—
Artikli 5 lõige 4	Artikkel 58	—	—
Artikkel 6	Artikkel 4	—	—
Artikli 7 lõige 1	Artikkel 71	—	—
Artikli 7 lõige 2	Artikkel 74	—	—
Artikli 7 lõige 3	Artikkel 75	—	—
Artikli 7 lõige 4	Artikkel 4	—	—
Artikli 7 lõige 5	Artikkel 4	—	—

Artikkel 8	Artikli 67 lõike 1 punkt i	—	—
Artikli 9 lõige 1	Artikli 53 lõige 1	—	—
Artikli 9 lõiked 2 ja 3	Artikkel 64	—	—
Artikli 9 lõige 4	Artikli 102 lõige 1	—	—
Artikli 9 lõige 5	Artikli 53 lõike 1 punkt g	—	—
Artikli 9 lõige 6	Artikli 64 lõige 1	—	—
Artikli 10 lõiked 1, 2, 3 ja 4	Artikkel 103	—	—
Artikli 10 lõige 5	Artikli 76 lõige 3	—	—
Artikkel 11	Artikkel 86	—	—
Artikli 12 lõige 1	Artikkel 82	—	—
Artikli 12 lõige 2	Artikli 83 lõige 1, artikkel 84	—	—
Artikli 12 lõige 3	Artikli 84 lõige 4	—	—
Artikli 13 lõige 1	—	—	—
Artikli 13 lõige 2	Artikli 85 lõige 1	—	—
Artikli 13 lõige 3	Artikkel 81	—	—
Artikli 13 lõige 4	—	—	—
Artikkel 14	Artikkel 85	—	—
Artikkel 15	Artikkel 85	—	—
Artikli 16 lõige 1	Artikkel 4	—	—
Artikli 16 lõige 2	Artikkel 4, artikli 85 lõige 1	—	—
Artikkel 17	Artikkel 52, artikkel 55	—	—
Artikkel 18	Artikkel 45, artikli 85 lõige 1	—	—
Artikkel 19	Artikli 84 lõige 4	—	—
Artikli 20 lõige 1	—	—	—
Artikli 20 lõige 2 ja lõike 3 punkt a	Artikkel 57	—	—
Artikli 20 lõike 3 punkt b	—	—	—
Artikkel 21	—	—	—
Artikkel 22	—	—	—
Artikkel 23	Artikkel 44	—	—
Artikkel 24	Artikkel 141	—	—
Artikkel 25	—	—	—
Artikkel 26	—	—	—
Artikkel 27	Artikkel 144	—	—
Artikkel 28	Artikli 145 lõiked 1 ja 2	—	—
	—	—	—

12. Nõukogu direktiiv 2008/72/EÜ

Nõukogu direktiiv 2008/72/EÜ	Käesolev määrus	Määrus (EL) nr .../... (Office of Publication, please insert number of Regulation on Official Controls)	Määrus (EL) nr .../... (Office of Publication, please insert number of Regulation on protective measures against pests of plants)
Artikli 1 lõige 1	Artikkel 1	—	—
Artikli 1 lõige 2	Artikli 11 lõiked 1, 2 ja 4	—	—
Artikli 1 lõige 3	Artikli 11 lõige 3	—	—
Artikkel 2	Artikkel 46	—	—
Artikkel 3	Artikkel 3, artikkel 10	—	—
Artikkel 4	Artikli 16 lõige 2	—	—
Artikli 5 lõige 1	Artikkel 6	—	—
Artikli 5 lõige 2	Artikkel 7, artikkel 8	—	—
Artikli 5 lõige 3	—	—	Artikkel 9, artikkel 15
Artikli 5 lõige 4	—	—	—
Artikli 6 lõige 1	Artikkel 5	—	—
Artikli 6 lõige 2	—	Artikkel 36	—
Artikli 6 lõige 3	—	—	—
Artikli 6 lõige 4	Artikkel 24	—	Artikkel 64
Artikkel 7	—	Artikkel 115	—
Artikli 8 lõige 1	Artikkel 5	—	—
Artikli 8 lõike 2 punktid a ja b	Artikkel 2	—	—
Artikli 8 lõike 2 punkt c	Artikli 12 lõike 4 punkt a	—	—
Artikli 8 lõige 3	—	—	—
Artikli 9 lõiked 1 ja 2	Artikli 14 lõige 1	—	—
Artikli 9 lõige 3	Artikkel 52	—	—
Artikli 10 lõige 1	Artikli 17 lõige 1	—	—
Artikli 10 lõige 2	Artikli 17 lõige 2	—	—
Artikli 10 lõige 3	—	Artikkel 8	—
Artikli 11 lõike 1 esimene lõik	Artikli 17 lõige 1, artikkel 28	—	—
Artikli 11 lõike 1 teine lõik	—	—	—
Artikli 11 lõige 2	—	—	—
Artikkel 12	—	—	—
Artikkel 13	—	—	—
Artikkel 14	Artikkel 35, artikkel 37	—	—
Artikkel 15	Artikkel 4	—	—
Artikkel 16	Artikkel 4, artikkel 40	—	—

Artikkel 17	Artikkel 43, artikkel 44	Artikkel 8, artikkel 13	—
Artikkel 18	Artikkel 24	Artikkel 20	—
Artikkel 19	—	—	—
Artikkel 20	Artikli 20 punkt d	Artikkel 93	—
Artikkel 21	—	—	—
Artikkel 22	Artikkel 141	—	—
Artikli 23 lõige 1	—	—	—
Artikli 23 lõige 2	—	Artikkel 8	—
Artikkel 24	Artikkel 4	—	—
Artikkel 25	—	—	—
Artikkel 26	Artikkel 144	—	—
Artikkel 27	Artikli 145 lõiked 1 ja 2	—	—
	—	—	—